

**Kurs Omega:
Praktický výcvik zakladatelů sborů**

Vydala
The Bible League, 16801 Van Dam Road, South Holland, IL 60473 USA
Tel: (800) 334-7017 E-mail: info@BibleLeague.org www.bibleleague.org

Copyright ©1999 *The Alliance for Saturation Church Planting*
Tyto materiály byly připraveny ve spolupráci s Peter Deyneka Russian Ministries, Projekt 250.

Reprodukce a distribuce těchto materiálů či jejich částí v jakékoliv formě je **povolena a vítána** za podmínky, že:
(1) v citaci či kopii bude uvedeno autorství, (2) budou vyznačeny případné změny či úpravy, (3) tato publikace nebude prodávána za cenu vyšší než náklady na její reprodukci a (4) nebude pořízeno více než 1000 kopií.

Pokud byste měli zájem vystavit tyto materiály na Internetu či je chtěli použít jiným než výše uvedeným způsobem, obraťte se prosím na

The Alliance for Saturation Church Planting, H-1111 Budapest, Budafoki út 34/B III/2, MAĎARSKO,
Tel: +(36-1) 466-5978 and 385-8199 Fax: +(36-1) 365-6406 E-mail: SCPAlliance@compuserve.com.

Překlady či úpravy vhodné pro vaši kulturu či prostředí jsou také vítány. Opět prosím kontaktujte *Alianci*, abychom mohli povzbudit a informovat i další lidi, kteří by mohli mít zájem o váš překlad nebo oblast práce.

Pokud se chcete dozvědět více o službě jednotlivých zúčastněných organizací, kontaktujte prosím:

P.O. Box 843
Monument, CO, USA 80132-0843
Bezplatná linka: (800) 649-2440
E-mail: Contact_USA@AllianceSCP.org
www.AllianceSCP.org
Kancelář pro Evropu: e-mail: SCPAlliance@compuserve.com

Peter Deyneka
Russian Ministries

Project 250
P.O. Box 496, 1415 Hill Avenue
Wheaton, IL, USA 60189
Tel: (630) 462-1739 Fax: (630) 690-2976
E-mail: RMUSA@ASR.ru
www.russian-ministries.org

Všechny biblické citace jsou z českého ekumenického překladu Bible, Copyright © 1985, Československá biblická společnost. Další použité překlady jsou Bible svatá, podle posledního vydání kralického z roku 1613 (KR), a Nová smlouva, Copyright © 1994, Křesťanská misijní společnost (NS),

Poděkování

Chceme vyjádřit srdečné poděkování a vděčné uznání všem, kteří přispěli k přípravě těchto výcvikových příruček. Následující lidé zásadním způsobem přispěli k sepsání a úpravám těchto materiálů. Pane, zbuduj si svou církev... až na sám konec země!

Jay Weaver, hlavní redaktor, *World Team*

Richard Beckham	<i>Greater Europe Mission</i>
David & Lisa Bromlow	<i>Christ For Russia</i>
Ron Brunson	<i>World Witness and United World Mission</i>
Don Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Bea Crane	<i>Greater Europe Mission</i>
Hunter Dockery	<i>World Harvest Mission</i>
Mike Elwood	<i>Greater Europe Mission</i>
Jeff Geske	<i>United World Mission</i>
Dave Henderson	<i>CB International</i> <i>— Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Bob Mackey	<i>United World Mission</i>
Bob Martin	<i>United World Mission</i>
Paul Michaels	<i>Grace Brethren Intl. Mission</i>
Norie Roeder	<i>United World Mission</i>
Ki Sanders	<i>World Team</i>
Larry Sallee	<i>UFM International</i> <i>— Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>
Eric Villanueva	<i>United World Mission</i>
David Westrum	<i>Interlink Ministries</i> <i>— Project 250, Peter Deyneka Russian Ministries</i>

ZVLÁŠTNÍ PODĚKOVÁNÍ ZA ADMINISTRATIVNÍ A TECHNICKOU PODPORU

Edith Bond	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
David Gál	<i>The Alliance Regional Resource Team</i>
Nell Harden	<i>Profesor angličtiny v důchodu</i>

O ALIANCI

Tento kurs byl připraven *Aliancí pro zakládání sborů (The Alliance for Saturation Church Planting)* ve spolupráci s Projektem 250 organizace Peter Deyneka Russian Ministries. *Aliance* je společenstvím církví a misijních organizací, které usilují o mobilizaci věřících k tomu, aby naplnili všechny země střední a východní Evropy a bývalého Sovětského svazu evangelikálními sbory. Saturační zakládání sborů je strategie, která se snaží založit sbory v každém městě, vesnici a čtvrti, aby ti, kdo přijmou Krista, měli společenství, ve kterém budou moci růst a být vybaveni ke službě. *Aliance* je postavena na myšlence, že spojení sil zvyšuje efektivitu, odstraňuje duplicitu a demonstruje jednotu Kristova těla.

ČEMU VĚŘÍME:

- Božím hlavním nástrojem evangelizace a učednictví je sbor.
- Partnerství církví a misijních organizací má zásadní význam při množení sborů a rozvoji hnutí saturačního zakládání sborů.
- Výcvik vůdců je nezbytně nutný k zakládání sborů a růstu církve.
- Vyznáním víry *Aliance* je Lausanneské krédo.

CO DĚLÁME:

A. Výcvik a osobní vedení zakladatelů sborů

Aliance zajišťuje prakticky orientovaný výcvik ve stylu semináře s praktickými úkoly pro službu, který má za cíl zakládání množících se sborů.

B. Sbírání informací

Přesné informace vedou k dobrým rozhodnutím při snaze zakládat sbory. *Aliance* může pomoci s výcvikem a konzultacemi vašich potřeb při sběru informací v oblasti zakládání a růstu sborů.

C. Modlitební hnutí

Hnutí zakládání sborů začíná vizí, kterou je třeba najít a upřesnit skrze hledání Božího srdce na modlitbách. *Aliance* vám může pomoci lépe pochopit úlohu modlitebních hnutí v rámci úkolu zakládání sborů, a poradit s tím, jak budovat modlitební hnutí ve vašem okolí.

D. Sdílení vize

Jaká je Boží vůle pro vaši zemi? Bůh chce všude zakládat sbory! *Aliance* může pomoci skrze semináře o principech saturačního zakládání sborů tuto vizi rozšířit i ve vašem okolí.

DALŠÍ INFORMACE:

The Alliance for Saturation Church Planting

Regional Resource Team

H-1111 Budapest

Budafoki út 34/B III/2, MAĎARSKO

Tel: +(36-1) 466-5978 or 385-8199

Fax: + (36-1) 365-6406

E-mail: SCPAlliance@compuserve.com

Obsah

Vize SZS

Lekce 1: Myšlení „Zet“	1
Lekce 2: Velké poslání a zakládání sborů	7
Lekce 3: Cyklus zakládání sborů	15
Příloha 3A: Modely zakládání sborů	23
Lekce 4: Principy průzkumu	25
Příloha 4A: Porozumění cílové oblasti	31
Příloha 4B: Vzorové dotazníky	35
Lekce 5: Biblické základy zakládání sborů	41
Lekce 6: Cvičení v průzkumu	47
Lekce 7: Mobilizace zdrojů pomoci průzkumu	49
Lekce 8: První kroky	55
Lekce 9: Součásti hnutí zakládání sborů	63
Lekce 10: Strategické principy vedoucí ke vzniku hnutí SZS	69
Příloha 10A: Víra a poslušnost versus nevěra a strach	77
Příloha 10B: Faktory napomáhající přirozenému růstu	79
Lekce 11: Znak hnutí	81
Lekce 12: Pastorec v rámci hnutí	89
Lekce 13: Vize a prodlužování dosahu	97
Lekce 14: Mobilizace	103
Lekce 15: Další kroky	109

Lekce 16: Výcvik jako součást hnutí zakládání sborů	115
Lekce 17: Mobilizace vědců skrze celonárodní iniciativy.....	121

Myšlení „Zet“ CO CHCE BŮH?

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je zdůraznit úlohu, kterou v cyklu zakládání sborů hraje vize.

☞ OSNOVA LEKCE

- Myšlení „Zet“ se týká toho, co chce Bůh na daném místě skrze nás vykonat ke své slávě.
- Saturační zakládání sborů spočívá v naplnění Velkého poslání skrze zakládání sborů tak, že každý člověk má možnost přijmout nebo odmítnout evangelium, které slyší skrze svědectví místního sboru.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Mít vizi oslovení světa, své země, svého regionu, města, vesnice a sousedství evangeliem.
- Vědět, že Boží vůle je, aby každý člověk slyšel a chápal evangelium a měl příležitost přijmout Krista jako svého Pána a Spasitele.
- Zapojit se do zakládání sborů s myšlenkou na „Zet“ čili s vizí konečných výsledků.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Myšlení „Zet“ vyjadřuje myšlenku vize toho, co Bůh definitivně chce pro národ, region, město, vesnici nebo sousedství, tj., aby každý muž, žena a dítě slyšeli a chápali evangelium a měli příležitost přijmout Ježíše Krista jako svého osobního Pána a Spasitele. Zvažte, jak ve vašem kulturním kontextu sdělit myšlenku vize konečných výsledků co nejjasněji.

ÚVOD

Kdyby se křesťanští vůdcové sami sebe zeptali: „K jakému konečnému cíli vede Bůh dějiny našeho světa?“ nebo „Co chce Bůh pro lidi v místě, kde mu sloužím?“, jak by to ovlivnilo způsob jejich služby? Odpověď na tyto otázky by měly definovat vizi a ukázat úkoly, které by měla plnit jejich služba.

I. CO JE MYŠLENÍ „ZET“?

K jakému konečnému cíli vede Bůh dějiny tohoto světa? Odpověď můžeme nazvat „Zet“ — konečný výsledek toho, co je Boží vůle pro národ, region, město, vesnici nebo naše nejbližší okolí. Pokud máme směřovat k tomuto cíli, musíme dobře vědět, co je ono „Zet“. V bibli se jasně píše, že Bůh miluje celý svět (J 3:16). Když píše Pavel Timoteovi, zdůrazňuje potřebu modlit se za všechny lidi, protože: „To je dobré a vítané před Bohem, našim Zachráncem, který chce, aby všichni lidé byli zachráněni a přišli k poznání pravdy“ (1Tm 2:3-4). Petr se k tomuto tématu vyjadřuje také: „[Pán] je k vám shovívavý, nechťěje, aby někdo zahynul, ale chce, aby všichni dospěli k pokání“ (2P 3:9).

Jestliže Bůh chce, aby byli všichni lidé činili pokání, nemělo by to být také naší touhou? Může si nás Bůh použít k zmobilizování ostatních směrem k tomuto cíli? Co by se stalo, kdyby všichni křesťané v nějaké zemi, regionu, městě, vesnici nebo dokonce v sousedství byli naprosto přesvědčeni, že Bůh chce, aby ho tam všichni poznali a aby viděli křesťany, kteří stejně jako Ježíš žijí mezi nimi (1P 2:12)?

Vyváženost Písma naznačuje, že ne všichni lidé budou spaseni. Jen náš svrchovaný Bůh ví, kdo bude zachráněn. Úkolem Církve je dát každému příležitost slyšet evangelium.

Než půjdeme dál, položte si tyto otázky:

- Co chce Bůh pro _____? (moji zemi, region, město, vesnici nebo sousedství). Napište svou odpověď do jednoho odstavce:
- Jak ovlivňuje odpověď, kterou jste napsali, vaši službu? Souvisí věci, které v současné době dělám, s tím, co si myslím, že chce Bůh?

Není těžké pochopit, jak může myšlení „Zet“ účinně vystihnout vizi a definovat úkoly pro jakoukoli službu.

II. SATURAČNÍ ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Abychom viděli konečné výsledky — „Zet“ — musí dojít k saturaci. Saturaci rozumíme, že úkolem církve je oslovit „každého člověka“, „kohokoliv“ a „všechny“, jak to vyjadřuje 1. Timoteovi a 2. Petřív. Tato biblická místa dávají jasně najevo, že Bůh chce, aby každý muž, žena a dítě slyšeli a chápali evangelium a měli příležitost uvěřit a odevzdat se Ježíši Kristu jako svému Pánu a Spasiteli. Důležitou součástí křesťanského života je být částí místního sboru, který věří Božímu slovu a kde se Písmo vyučuje.

Saturační zakládání sborů (SZS) je zcela biblické. Jde o naplnění Velkého poslání skrze zakládání sborů tak, že každý muž, žena či dítě má možnost přijmout nebo odmítnout evangelium, které slyší skrze svědectví místního sboru. SZS je vize, strategie a služba naplňování národů, regionů, měst, vesnic a sousedství sbory, které budou nést evangelium každému člověku v jeho jazyce a skrze jeho kulturu.

A. Je realistické očekávat od Boha „Zet“?

Kromě skutečnosti, že Bůh chce „Zet“ více než my, je vzrušující také to, že Písmo jasně zaslubuje, že k „Zet“ dojde. Zaslíbení, že Bůh naplní [nasytí] zemi poznáním sebe sama a jeho slávy je oznámeno v Izajáši 11:9: „Neboť zemi naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře.“

V knize Zjevení měl apoštol Jan vidění nebe, ze kterého se můžeme učit, jaký je konečný výsledek všeho Božího díla na tomto světě, „Zet“, ke kterému směřují celé dějiny. Jan píše, že viděl zástupy lidí ze všech ras, kmenů, národů a jazyků, jak chválí Pána (Zj 7:9)! Ano, je realistické očekávat od Boha „Zet“.

B. Co Bůh říká o „Zet“?

V jednom ze svých nejdůvěrnějších okamžiků s Otcem se Ježíš modlil, aby ti, kdo v něj věří, byli, jednotní: „...aby svět poznal, že ty jsi mne poslal a miluješ je tak, jako miluješ mne“ (J 17:23b). Ježíš toužil po tom, aby svět poznal, kým je! To je ono „Zet“! Tuto prosbu dvakrát opakoval (J 17:21-23). Představte si to! Bůh Syn v rozhovoru s Bohem Otcem hovořil o „Zet“! Konečný výsledek je pro Boha zcela zřetelně důležitý.

C. Ježíš učil učedníky o „Zet“

Ježíš své učedníky učil o naplnění „Zet“, když slíbil, že „všem národům musí být nejprve vyhlášeno evangelium“ před jeho návratem (Mk 13:10). Také v Matouši 24:14 a Lukáši 24:45-47 slíbil, že evangelium naplní (tj. bude saturovat) národy.

III. ZÁKLADY „A“ AŽ „YPSILON“

„A“ až „Ypsilon“ jsou věci, které děláme ve službě, aby se naplnilo „Zet“. Písmo nám pro fázi „A“ až „Ypsilon“ dává některé základy, které se musí stát dříve, než může dojít k naplnění „Zet“. Všimněte si, že všechny tyto věci se zabývají prvky „Zet“. Máme-li „Zet“ vždy na mysli, umožňuje nám to při konání „A“ až „Ypsilon“ dělat dobrá rozhodnutí.

A. Modlitba

V mnoha ohledech je modlitba zcela zjevnou a nedílnou součástí toho, aby se na Zemi stala Boží vůle. Zamyslete se nad následujícími odkazy:

- 2Pa 7:14 —Modlí-li se Boží lid tak, jak má, nastane „Zet“

- Mt 9:38 — Boží lid dostal příkaz modlit se, aby se dělníci mohli podílet na naplňování „Zet“.
- 1Tm 2:1-4 — Boží lid se má modlit, aby mohly existovat podmínky pro „Zet“. Pavel psal Timoteovi, že sbory by se měly modlit za vůdce ve společnosti, aby vytvářeli příznivé podmínky pro šíření evangelia.
- Zj 5:8-10 — „Zet“ je výsledkem „modliteb svatých“.

B. Jednota

Když Ježíš řekl: „Podle toho všichni poznají...“ měl na mysli lásku mezi křesťany (J 13:35). Dal jasně najevo, že „Zet“ vyžaduje kvalitní vztahy. Lidé poznají, že patříme Kristu, pouze tehdy, když se věřící navzájem milují. Pokud nám chybí láska, početní růst má za následek jen to, že nás svět vnímá jen jako nějaké další náboženské hnutí.

„Aby svět poznával“ vyžaduje, aby věřící byli jednotní, jako jsou jedno Ježíš s Otcem. Když Ježíš mluví o této jednotě s Otcem, vždy poukazuje na láskyplný vztah a neoddělitelné spojení. Modlí se za to, aby naše jednota byla po vzoru jednoty mezi Ježíšem a Otcem, a za to, abychom udržovali nerozlučné spojení s Ním (J 17:21.23).

C. Vize

Jak ukazují níže uvedené verše, „Zet“ je celosvětový úkol a zahrnuje všechny lidi všech národností ze všech míst. Myšlení „Zet“ pro každou z těchto oblastí vyžaduje vidět celý svět tak, jak ho vidí Bůh.

- Protože Bůh miluje všechny lidi, poslal svého Syna, aby „žádný, kdo v něho věří nezahynul, ale měl život věčný“ (J 3:16).
- Ježíš je smírnou obětí „...za hříchy celého světa“ (1J 2:2).
- Duch Svátý „...přináší světu důkaz o hříchu“ (J 16:7-11).
- Duch Svátý dává křesťanům moc svědčit „až na sám konec země“ (Sk 1:8).
- Ježíš svým následovníkům přikazuje: „Jděte tedy a učíte mými učedníky všechny národy“ (Mt 28:18-20).
- Ježíš slíbil, že mnoho lidí je připraveno ho přijmout: „Sklizeň je hojná...“ (Mt 9:37)

D. Evangelizace

Aby došlo k „Zet“, církev musí posílat misionáře na místa, kde je málo věřících nebo kde nejsou vůbec žádní. „Zet“ vyžaduje, abychom šli k těm, kdo evangelium neslyšeli, a oznámili jim zvěst o záchraně. Pavel píše: „jak mohou vzývat toho, v něhož neuvěřili? A jak mohou uvěřit v toho, o kom neslyšeli? A jak mohou slyšet bez toho, kdo hlásá?“ (Ř 10:14-15)

Křesťané musí neustále zjišťovat, kde se ještě evangelium nezvěstovalo a kdo ještě neslyšel — v každé vesnici, městě, oblasti a zemi. Když věřící šíří evangelium a zakládají sbory na těchto místech a mezi těmito lidmi, potom „ti, jimž nebylo o něm zvěstováno, uvidí, a ti, kteří neslyšeli, porozumí“ (Ř 15:21).

E. Zakládání sborů

Aby se dospělo k „Zet“, musí být církev všude — všem na očích. Prostřednictvím církve jak viditelný, tak neviditelný svět (duchovní říše) pozná mnohotvarou Boží moudrost (Ef 3:8-11). Jako Kristovo tělo je církev skutečnou přítomností Ježíše Krista na zemi. Když v životě církve zaujímá první místo Ježíš Kristus, svět pozná, že on je „hlavou nade vším“ (Ef 1:22-23).

„Krví kříže“ jsou lidé smíření s Bohem. Ve své církvi usmíruje Ježíš Kristus lidi, kteří by jinak byli oddělení „rozdělující hradbou“. Vprostřed lidí, kteří kdysi žili ve vzájemné nenávisti, bylo jeho záměrem, „aby v sobě z těch dvou stvořil jednoho nového člověka, učinil pokoj a oba dva usmířil s Bohem...“ (Ef 2:13-16).

Stejně jako mohou ostatní lidé ve společnosti dosvědčit lásku a věrnost manžela a manželky, kteří v ní žijí, tak je na očích i vztah mezi Ježíšem a jeho církví (Ef 5:22-23).

V církvi, stejně jako v těle, jsou všechny údy spojeny, aby každá část dělala svoji práci. Účelem fungování tohoto těla vždy je, aby lidé poznali Ježíše. Když k tomu dochází, církev „roste a buduje se“ (Ef 4:11-13). Dorostlé tělo je takové, které má údy ze všech národů (Zj 5:9-10).

IV. MYŠLENÍ “ZET” VEDE K JEDNÁNÍ “ZET”

A. Dávání “Zet”

„Zet“ myšlení vyžaduje „Zet“ dávání. Pavel cituje Ježíšova slova, když povzbuzuje efezské starší v Miletu: „Požehnanější je dávat než brát“ (Sk 20:35). Dávání je důležitou službou celé církve. Pavel s apoštolskou autoritou přikázal církvi v Korintu: „Jako jste ve všem bohatí... buďte bohatí i v tomto díle milosti“ (2Kor 8:7).

Dávající církev si nejen ukládá finance na účet v nebi, ale Bůh také naplňuje její časné potřeby „podle svého bohatství v slávě“. Pán požehná dávání jak na nebi, tak na zemi, a tím umožní sboru, který má na mysli „Zet“, získat peníze k naplnění jeho cíle (Fp 4:15-19).

B. Strategie “Zet”

Vůdce velkého probuzení John Wesley řekl: „V každém skutku se musí zrcadlit cíl“. Aplikace „Zet“ do naší služby má obrovský dopad. Mnoho Božích služebníků však bohužel ve svém díle nikdy neuvažuje nad tím, jak jejich práce souvisí s Božím „Zet“. Když se něco takového stane, je pak jednoduché zapadnout do „zajatých kolejí“ a přijít o Boží požehnání. Zásadní otázka „Co chce Bůh pro místo, na kterém mu sloužím?“ může být Božím služebníkům zdrojem mnohé inspirace. Když na ni odpovídáme, povzbuzuje to naši víru a vede ke zvýšenému úsilí ve službě Pánu.

Příklad:

Myšlení „Zet“ v Rumunsku: Nelu Sofrac, zakladatel sborů v Rumunsku, viděl, že Bůh pro jeho oblast, která se nazývá Alba Iulia, chce více než čtyři sbory, které založil. Mohl být zaneprázdněn úctyhodným úkolem založení, vedení a pastýřské péče v těchto čtyřech sborech, mohl „jít na jistotu“. Ale myšlení „Zet“ ho popohánělo dál.

Uvědomil si, že je nemožné, aby oslovil svoji oblast sám, ale věděl, že Bůh chce naplnit kraj Alba Iulia sbory, které mají biblické vyučování a káží evangelium.

K dosažení tohoto cíle bylo zapotřebí založit pět set sborů. Nelu začal připravovat patnáct mladých lidí ze svého domácího sboru a z nových sborů, které založil. Jeho manželka Dorina založila modlitební skupinku se třemi ženami. O svou vizi se podělil s ostatními pastory, kteří se zprvu zdráhali přijmout jeho poselství. S vytrvalostí a vírou, že Bůh bude s Nelu v práci na tomto cíli, protože On sám chce „Zet“, Dorina nyní vede patnáct skupinek žen, které se modlí za nové sbory, a Nelu vede mnohosborovou mezidenominační misii s názvem EVANGALBA. Tato misie roste a zakládá v kraji Alba Iulia nové sbory tím, že mobilizuje existující sbory k tomu, aby se zapojily. Jejich hlavními aktivitami jsou modlitba, výcvik, evangelizace a zakládání sborů.

Sbory v Alba Iulia se modlí, sjednocují se ve vizi, rostou v lásce, vysílají evangelisty a zakládají sbory ve svém kraji. Svě místo začíná mít otázka dávání, a přestože se členové sborů považují za velmi chudé, jsou mezi nimi mnozí, kteří věrně dávají.

Nelovo myšlení „Zet“ mu poskytlo celostátní základnu. Připravuje zakladatele sborů a vlévá do ostatních vůdců v jiných krajích Rumunska vizi pro saturační zakládání sborů. Má také naději, že bude vyslán jako misionář mimo Rumunsko.

ZÁVĚR

Saturační zakládání sborů je ve středu myšlení „Zet“, protože ostatní úkoly (modlitba, láskyplná jednota, vize, evangelizace a dávání) mohou ve světě fungovat pouze skrze církev. Protože je třeba, aby církev oslovila všechny lidi, naplnění „Zet“ musí spočívat v saturačním zakládání sborů. Bůh touží po naplnění „Zet“ a když se církev řídí jeho vůlí, dílo zakládání sborů bude stále růst. Saturace (či naplnění) všech národů sbory směřuje ke konečnému cíli, aby všichni lidé slyšeli evangelium.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jaký je rozdíl mezi zakladatelem sboru, který má na mysli „Zet“, a jinými zakladateli sborů?
2. Modlíte se za celé země, oblasti, města, vesnice a sousedství?
3. Modlíte se za více dělníků na Boží žni? Jestliže nám Ježíš přikázal, abychom se za to modlili, bude věrný a odpoví nám, budeme-li se věrně modlit? Proč je tak málo dělníků?
4. Jsi ochoten pracovat na uskutečňování „Zet“ s bratry z jiných denominací a s jinými názory v nepodstatných věcech a milovat tyto bratry? Bude Ježíšova modlitba za jednotu vyslyšena, nebo se Ježíš modlil naprázdno? Budeš ty sám součástí vyslyšení jeho modlitby?
5. Vidí vás lidé vně vašeho sboru jen jako další denominaci či náboženství, nebo jako lidi, kteří milují?

6. Je tvojí vizí založit jeden sbor nebo být součástí hnutí, které naplní svět sbory zvěstujícími evangelium?
7. Vynikáš ve finančním dávání? Vyniká v dávání tvůj sbor? Vyučuješ o dávání? Pokud ne a pokud se o dávání učí v Písmu, proč to nevyučuješ?
8. Je cílem tvojí evangelizace udělat svůj sbor větší, nebo jím je také zakládání nových sborů?

AKČNÍ PLÁN

1. Vypracuj strategii saturačního zakládání sborů, která zahrnuje modlitbu, jednotu a lásku, vizi, evangelizaci a zakládání sborů, a předlož ji Pánu a nejméně dvěma blízkým bratrům v Kristu.
2. Přemýšlej o svém sousedství, vesnici, městě, regionu nebo zemi. Zamysli se nad odpovědí na otázku: „Co chce Bůh pro _____? Vyjmenuj tři věci, které budeš dělat, abys ve svém okolí pomohl uskutečnit „Zet“.

Velké poslání a zakládání sborů

SATURAČNÍ ZÍSKÁVÁNÍ UČEDNÍKŮ

☞ CÍL LEKCE

Záměrem této lekce je předat vizi mobilizace hnutí zakládání sborů v poslušnosti Velkému poslání.

☞ OSNOVA LEKCE

- Pochopení Velkého poslání je zásadně důležitou složkou saturačního zakládání sborů

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, proč je Matouš 28:18-20 znám jako Velké poslání.
- Chápat, jak církev půjde a bude činit učedníky ze všech národů skrze své násobení.
- Rozumět tomu, jak zakládání sborů naplňuje Velké poslání.
- Rozvinout vizi saturačního zakládání sborů ve svém národě.

ÚVOD

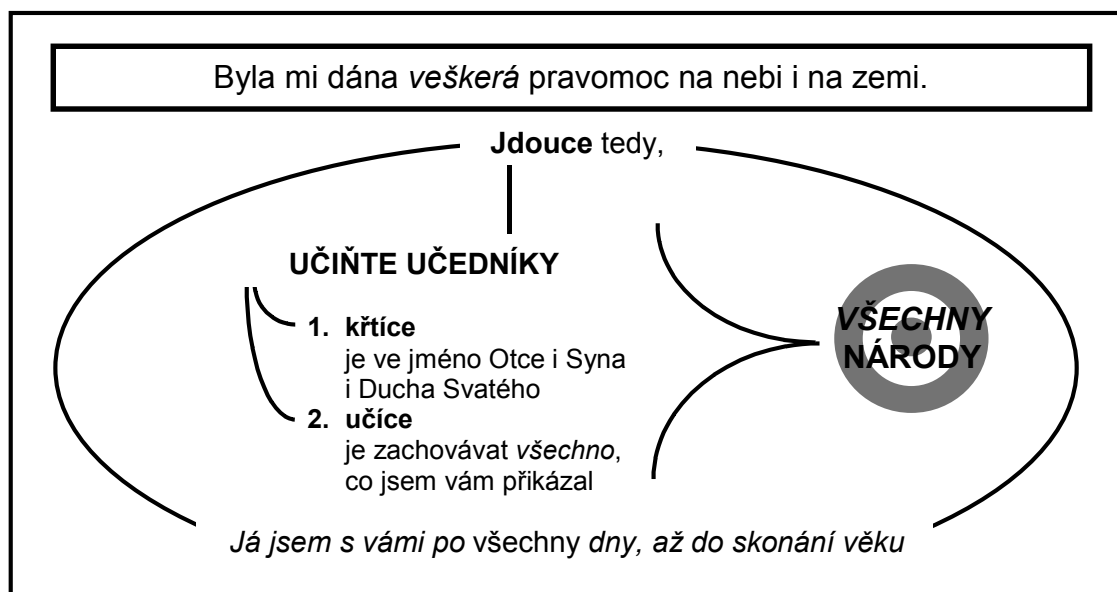
V Matouši 28:18-20 se dozvídáme, že před námi stojí náročný úkol. Velké poslání je příkazem, který má uposlechnout každá generace křesťanů. S tímto příkazem Pán zaslubuje svoji přítomnost, dokud nebude úkol splněn. A právě kvůli obrovskému rozsahu úkolu, který Ježíš svým učedníkům svěřil, se mu říká „*Velké poslání*“.

I. POCHOPENÍ VELKÉHO POSLÁNÍ

Ve Velkém poslání dal Ježíš jasně najevo svou vůli pro církev až do okamžiku svého návratu. Tato slova jsou velmi důležitá a stojí za to pořádně se nad nimi zamyslet. Následuje doslovný překlad Matouše 28:18-20 z původní řečtiny:

„Byla mi dána *veškerá* pravomoc na nebi i na zemi. *Jdouce* tedy, *čiňte* ze *všech* národů *učedníky*, *křtíce* je ve jméno Otce i Syna i Ducha Svatého a *učíce* je zachovávat *všechno*, co jsem vám přikázal; a hle, já jsem s vámi po *všechny* dny, až do skonání věku. (doslovný překlad Mt 28:18-20)

Ústřední a nejdůležitější frází Velkého poslání je „*čiňte učedníky*“. Jako jediné sloveso Velkého poslání v příkazovacím tvaru nejvíce vyjadřuje Ježíšovu touhu sdělit učedníkům, co mají dělat. Činění učedníků je tedy srdcem Velkého poslání. Další dvě slovesa, „*křtíce*“ a „*učíce*“, mají spolu s frázemi, které je rozvádějí, rozšířit a vysvětlit hlavní úkol „*učíte učedníky*“. Skutek činění učedníků skrze křest a vyučování má předmět vyjádřený frází „*ze všech národů*“. Příkaz předpokládá, že křesťané činí učedníky „*jdouce*“. Celý příkaz je konečně obklopen Ježíšovým slibem všem těm, kteří budou jeho pokyny zachovávat: „*a já jsem s vámi po všechny dny, až do skonání věku.*“

Obrázek 2.1 Velké poslání

A. Úkol: Získávat učedníky

Hlavní důraz Velkého poslání je na příkazu „čiňte učedníky.“ Hlavním úkolem církve je tedy získávat učedníky, nejen docílit toho, že se lidé obrátí. Dva podřízené přechodníky ukazují důležité složky procesu činění učedníků.

1. Křest — „obrácení ke Kristu“

Křest je veřejné vyznání obrácení. Člověk jím dává najevo, že byl evangelizován. Aby se někdo stal Ježíšovým učedníkem, musí činit pokání a věřit (Mk 1:15, Sk 20:21). Křest je symbolem a pečetí očištění, odpuštění hříchů a nového života v Kristu (Tt 3:5, Mk 1:4, Ř 6:3-4).

Velké poslání naznačuje, že se má křtít „v“ Boží trojici. Z toho se dozvídáme něco o povaze nové identity věřícího. Jednou z úžasných vlastností trojice je společenství, které spolu má Otec, Syn a Duch. Podobným způsobem je nový věřící pokřtěn do společenství církve a sboru — do společenství, které má podle Ježíšova přání žít ve stejné jednotě jako trojice (J 17).

2. Vyučování — „stávat se podobným Kristu“

Po obrácení musí být noví věřící vyučování o tom, koho se rozhodli následovat. Obrácení v sobě zahrnuje osobní vztah s Bohem. Ježíš nám přikázal, abychom nové věřící učili a cvičili v tom, aby se stali jeho „následovníky“ nebo „žáky“ díky tomu, že se naučí řídit se podle jeho přikázání.

Úkolem církve je naučit lidi poslušnosti Kristu. Povšimněte si prosím, že verš neříká, že cílem je naučit přikázání, ale *naučit poslušnosti* všemu, co Ježíš přikázal. To znamená, že sbory musí vyučovat poslušnost plné Boží vůli a nic z ní nevynechávat. Částečná poslušnost, se kterou je lehké se spokojit, nestačí. Musíme naopak stále hledat v Písmu a ptát se sami sebe: „jsme poslušní ve všem, co se tu píše?“ a „jak můžeme ještě věrněji poslouchat každý z Ježíšových přikázů?“ Vyučování plné poslušnosti je postupný proces. Je třeba si uvědomit, že to není jednorázový čin, který předchází křtu, ale v textu *následuje po křtu a pokračuje* po celý život věřícího.

B. Rozsah: vše

Velké poslání nebylo jen dočasným plánem pro ty, kdo je původně slyšeli přímo od Ježíše. Opakování slova „všechno“ ukazuje na to, že Velké poslání má všeobecný rozsah.

1. *Základem příkazu je Kristova pravomoc*

Před vydáním Velkého poslání oznámil Ježíš, že má nejvyšší postavení ve vesmíru. Když někdo, kdo má velkou autoritu, před vydáním rozkazu oznámí svou hodnost, dělá to kvůli zdůraznění příkazu. Proto musí všichni ti, kdo uznávají autoritu Ježíše Krista, být poslušní Velkého poslání.

Ježíš Kristus je hlavou církve (Ef 1:22-23). Lidé, kteří uznávají jeho vedení, tvoří jeho tělo — církev. Úkol činit učedníky ze všech národů není jen úkolem evangelisty, nýbrž je to úloha všech, kdo se podřizují pod svrchovanou pravomoc Pána Ježíše Krista. Velké poslání dává věřícím obrovské vědomí smyslu a cíle.

2. *Kontext příkazu je „jdouce“*

Původní řecký výraz pro „jdouce“ bychom mohli jednoduše přeložit jako „při chůzi“ nebo „poté, co jste vyšli“. Předpokládá, že ti, kteří jsou poslušní Velkého poslání, jdou. V protikladu k „přícházení“ do jeruzalémského chrámu s cílem vidět Boží slávu máme my jít s Boží slávou v sobě (2Kor 3:18). Ježíš nezískával učedníky někde v izolované školní třídě, ale v průběhu normálního života. Služba církve by také měla být aktivní — místo aby svět přicházel za církví, měla by ona jít do světa.

Ježíš dal jasně najevo, že chce, aby se dobrá zpráva dostala ke všem národům (Mt 24:14). V dalších záznamech Velkého poslání (L 24:47 a Sk 1:8) čteme, že církev se začne šířit od Jeruzaléma. Protože však apoštolové, které Ježíš poslal, v Jeruzalémě zůstali, zdá se, že prvotní církev neměla až do 8. kapitoly Skutků příliš velkou vizi pro misi. Zdá se, že učedníci pochopili pouze slova „od Jeruzaléma,“ ne však „ke všem národům.“

a) *Jdouce kvůli pronásledování*

Ježíš použije svou svrchovanou autoritu k tomu, aby v případě potřeby přinutil církev jít ke všem národům. Po období pronásledování a umučení Štěpána začala církev přinášet evangelium i lidem mimo Jeruzalém. Ve Skutcích 8:1 čteme: „*Tehdy začalo kruté pronásledování jeruzalémské církve; všichni kromě apoštolů se rozprchli po Judsku a Samařsku.*“ Skutky 11:19-20 uvádějí: „*Po smrti Štěpánově nastalo v Jeruzalémě pronásledování. Ti, kteří se odtud rozprchli, dostali se až do Fénicie, na Kypr a do Antiochie; slovo evangelia zvěstovali...*“ Ježíš dovolil, aby pronásledování donutilo křesťany reagovat v krizi tak, že začali dělat to, co jim už dříve přikázal.

b) *Jdouce kvůli poslušnosti*

Ve Skutcích 13:1-3 čteme o tom, jak byla církev v syrské Antiochii poslušná Velkého poslání. Podle pokynů Ducha svatého vyslali Pavla a Barnabáše na Kypr, kde „*oznamovali slovo Boží v židovských synagógách*“ (Sk 13:4-5). Po cestě na Kypr pak Pavel a jeho společníci hodně cestovali, než se do syrské Antiochie opět navrátili (Sk 13:6nn).

Bůh dal církvi odpovědnost za zvěstování dobré zprávy. Pavel píše sboru v Korintu: „*A to všechno je z Boha, který nás smířil sám se sebou skrze Krista a dal nám službu smíření. Neboť Bůh byl v Kristu, když smiřoval svět se sebou a nepočítal lidem jejich provinění, a uložil v nás to slovo smíření*“ (2 K 5:18-19). Stejně jako sbor v syrské Antiochii by církev měla v poslušnosti jít ke všem národům. Když však církev poslušná není, Ježíš používal a používá krize, aby své dílo uskutečnil.

3. *Cílem příkazu jsou „všechny národy“*

Fráze „všechny národy“ je v přímém protikladu k Ježíšovým pokynům v okamžiku, kdy své učedníky předtím posílal ke ztraceným ovcím z izraelského lidu (Mt 10:5-6). Zde jsme povoláni k tomu, abychom nesli evangelium všem národům, protože Ježíš vykoupil svou krví vykoupil lidi „*lidí ze všech kmenů, jazyků, národů a ras*“ (Zj 5:9). Apoštol Jan měl tu výsadu, že ve svém vidění nebe spatřil naplnění Velkého poslání, jehož součástí byli lidé ze všech národů, kteří uctívali Pána (Zj 7:9).

Co je to národ? Řecké slovo použité v textu je *ethnos*¹. Ze stejného kořene pochází i slovo „etnický“. Etnická skupina je skupina lidí, které spojuje jazyk, kultura a zvyky. Daná země může na svém území mít několik etnických skupin. Pokud má hnutí saturačního zakládání sborů uspět, je často třeba zasáhnout v jedné zemi více národů (*ethnos*). Chceme-li být poslušní Velkého poslání a nést evangelium „všem národům“, je třeba, abychom každou etnickou skupinu oslovili v jejím jazyce a v souladu s její kulturou a zvyky.

4. Příkaz trvá „do skonání věku“

Slovy „do skonání věku“ Ježíš ukazuje, že jeho pokyny se týkají celé církve a platí až do okamžiku jeho návratu — nejsou určeny jen pro jeho dvanáct učedníků. Ve zmíněných třech věcech máme vytrvat až „do skonání věku“, tj. do okamžiku, kdy se Ježíš vrátí pro svou církev. Tehdy bude Kristus „kázán po celém světě na svědectví všem národům“ (Mt 24:14).

C. Zaslíbení

Činění učedníků ze všech národů se zdá být úkolem nad naše síly. Pokud však jdeme získávat učedníky, můžeme jít s jistotou. Víme, že nakonec uspějeme, protože Kristus má *ted' veškerou pravomoc* a slíbil, že s námi bude *po všechny dny* až do skonání věku. Sám Ježíš je zárukou úspěchu, a když v něm budeme zůstat, můžeme spoléhat na Jeho pravomoc a přítomnost (J 15:4-17). Ježíš své církvi současně dává největší úkol, po jehož splnění opět přijde, a zaslíbení, ze kterého plyne úspěch v tomto úkolu!

Ve zbytku Nového zákona vidíme, jak prvotní církev ukazovala svým životem poslušnost tohoto příkazu. Apoštol Pavel napsal z vězení filipskému sboru ujištění (Fp 1:6): „a jsem si jist, že ten, který ve vás začal dobré dílo, dovede je až do dne Ježíše Krista.“ Protože si uvědomoval, že Bůh pracuje a jeho Duch přebývá ve věřících a uprostřed křesťanského společenství, věděl také, že jeho práce nebyla marná. To jsou pro nás dobré zprávy, když se zamýšlíme nad tím, jak naplnit Velké poslání.

II. VELKÉ POSLÁNÍ A SATURAČNÍ ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Saturační zakládání sborů naplňuje pokyny a cíle Velkého poslání. Podle Matouše 24:14, Marka 13:10, Lukáše 24:45-47 a Skutků 1:8 bude Velké poslání naplněno tehdy, když budou získáni učedníci ze všech národů. Když budou v každém národě zakládány sbory, budou v něm také činěni učedníci.

A. Velké poslání a účel církve

Naplnění Velkého poslání je úlohou *církve*. Církev neexistuje proto, aby sloužila sama sobě nebo se zabývala svými vlastními programy, ale aby nesla evangelium „všem národům“. Evangelizace není jen jednou z mnoha forem služby — je to *důvod existence*. Církev by měla růst skrze evangelizaci a násobit se skrze zakládání sborů, aby se více a více lidí mohlo stát Ježíšovými učedníky. Programy a služby v rámci církve by měly být hodnoceny a rozvíjeny podle toho, jak budou naplňovat tento cíl. Povedou k získávání učedníků tak, jak to Ježíš zamýšlel, když nám dal Velké poslání?

Lidé ve vedení církvi a sborů by měli své členy zmocňovat k naplnění Velkého poslání tím, že je budou vyučovat ve sdílení víry s nevěřícími, budou jim dávat příležitosti osobně se setkat s misí a budou jim předávat vizi modliteb a finančního přispívání na velkou zeň. Vedoucí sborů mají často tolik práce se službou, že zanedbávají výcvik ostatních, kteří by některou jejich službu mohli převzít. Skrze výcvik je však možné, aby v dané službě stál ne jeden, ale mnoho křesťanů. Pamatujte, že Ježíš svěřil své poselství a službu svým učedníkům, čímž znásobil dopad, který jeho dílo mělo.

B. Velké poslání a zakládání sborů

Pokud je jádrem Velkého poslání činění učedníků ze všech národů, musíme stále hledat ty nejlepší metody, které k tomu můžeme použít. Mnoho lidí přece věnovalo celé své životy

---

¹ εθνος

naplnění Velkého poslání. Je přípustné porovnávat několik různých metod služby vedoucích k naplnění Velkého poslání. Zahrnují v sobě principy požadované Velkým posláním? Drží se všech záměrů Velkého poslání? Které metody nejlépe činí učedníky v souladu s Velkým posláním? Odpovědi na tyto otázky lépe najdeme, když se podíváme na tři druhy služby a zhodnotíme jejich přínos k naplnění Velkého poslání.

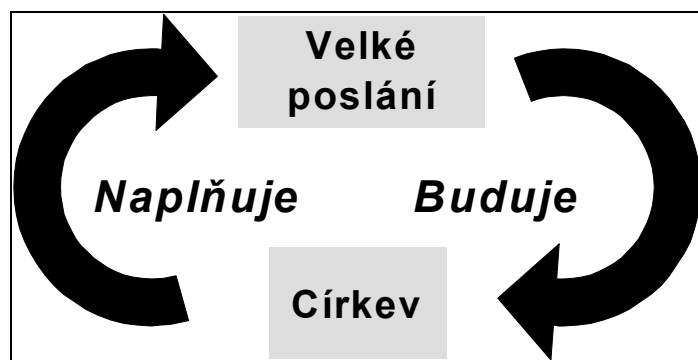
První metodou bude zavedený sbor. Pro účely našeho výkladu budeme „zavedený“ sbor definovat tak, že je více než 10 let starý. Druhá metoda se nazývá „necírkevní evangelizace“. Necírkevní evangelizace popisuje jakoukoli evangelizační snahu, která není postavena na činnosti konkrétního sboru, jako například tradiční evangelizační turné, evangelizace skrze rádio apod. Klíčovým prvkem těchto způsobů evangelizace je, že nejsou svázány s jedním sborem a nevedou nutně lidi do sboru. Třetí metoda, na kterou se podíváme, je nově založený sbor. Když mluvíme o zakládání sborů, máme na mysli navazování kontaktů, vedení lidí k pokání, vyučování nově obrácených, jejich křtění a založení bohoslužebných shromáždění, ze kterých vzniknou společenství naplňující novozákonní funkce, které jsou vyžadovány po těch, kteří chtějí následovat Krista.

VELKÉ POSLÁNÍ <i>Principy:</i>	EVANGELIZACE <i>“Křest” Obrácení ke Kristu</i>	VYUČOVÁNÍ <i>“Učit, aby poslouchali” Připodobňovat se Kristu</i>	VÝSLEDEK: <i>“Činění učedníků”</i>
Zavedený Sbor	NE VŽDY	ANO	SNAD...
Necírkevní evangelizace	ANO	NE VŽDY	SNAD...
Zakládání sborů	ANO	ANO	ANO!!

Obrázek 2.2 Velké poslání a zakládání sborů

Jak je vidět na obrázku 2.2, porovnání těchto tří metod ukazuje, že zakládání sborů nejlépe plní Velké poslání. Zavedené sbory se často soustředí na učednictví, aniž by efektivně získávaly nové věřící, zatímco necírkevní evangelizace přináší nově obrácené, kterým však často chybí dostatečný důraz na vyučování. (V obou těchto případech jsou samozřejmě k nalezení výjimky.) Zakládání sborů však kombinuje obě tyto složky — získává nové věřící a pak jim zajišťuje přirozené prostředí pro růst v učednictví.

Je jasné, že pro naplnění Velkého poslání se používá mnoho metod a každou z nich lze porovnávat se zakládáním sborů. Uvedené příklady byly pouze jednoduchým způsobem použity proto, abychom zdůraznili skutečnost, že zakládání sborů zcela naplňuje oba klíčové principy Velkého poslání — získávání učedníků skrze evangelizaci a učednictví. Existují samozřejmě další metody, ale zakládání sborů si zaslouží stále větší pozornost, protože nejlépe ztělesňuje Velké poslání, které nám náš Pán zanechal.

Obrázek 2.3 Velké poslání a církev

ZÁVĚR

Velké poslání nám přikazuje činit učedníky, křtíce nové věřící a vyučující je poslušnosti Kristu. Naším úkolem je jít do světa získávat učedníky ze všech etnických skupin, ne čekat, až přijdou oni za námi. Naše autorita a ujištění je v samotném Kristu, který slíbil, že s námi bude až do okamžiku, kdy bude úkol splněn.

Církev existuje proto, aby získávala učedníky ze všech národů a plnila tak úkol, který jí Kristus dal. Všechny programy, způsoby služby a všechna snaha by měly nějakým způsobem směřovat k jeho naplnění. Velké poslání bude naplněno tehdy, až si církev uvědomí autoritu Ježíše Krista, poslechne ho a bude plnit úkol, který jí dal.

Nově založený sbor plní příkaz „činění učedníků“ skrze evangelizaci, která je následována neustávajícím procesem učednictví, vyučování a praktické přípravy nových věřících. Sbory, které chápou své poslání a důvod své existence, budou zakládat nové sbory se stejnou vizí, čímž dají vzniknout hnutí, které může evangeliem zasáhnout „všechny národy“. Zakladatelé sborů a všichni, kdo se účastní zakládání nových sborů, jsou součástí jedinečné a strategicky významné služby, protože to, co dělají, ztělesňuje principy dané Velkým posláním. Krátce řečeno, zakládání sborů je nejlepší metodou naplnění Velkého poslání.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Přijal jsi Kristovo pověření k naplnění Velkého poslání? Chápe tvůj sbor autoritu Kristova příkazu: „Jděte a učíte mými učedníky všechny národy?“ Řídí se tímto záměrem?
2. Jak můžeš pomoci mobilizovat svůj sbor (nebo celou církev) k naplňování Velkého poslání?
3. Odpovídá tvůj sbor na Ježíšovo pověření tím, že činí učedníky z vašeho i jiných národů?
4. Bude Ježíš nadále používat pronásledování, ekonomické krize anebo poslušnost k naplňování Velkého poslání?
5. Rozhodl ses „jít“ ze své poslušnosti Pánu, nebo čekáš na nějakou krizi?
6. Zaměřuješ svoji práci zakládání sborů na získávání následovníků Ježíše Krista nebo na růst své denominace?

7. Máš ty a ti, které připravuješ, vizi oslovit všechny národy?

8. Připravujete lidi na praktickou poslušnost, nebo je vaše vyučování příliš teoretické?

AKČNÍ PLÁN

1. Sestav a ved' v učednictví skupinu lidí k tomu, aby se modlili za váš národ i za ostatní národy, aby začali dávat peníze místním a zahraničním misiím a začali první kroky v zakládání sborů s vizí zasažení všech národů.

Cyklus zakládání sborů

POHLED Z ŠIRŠÍ PERSPEKTIVY

☞ CÍL LEKCE

Záměrem této lekce je představit „cyklus zakládání sborů“ a zdůraznit rozhodující fáze týkající se nově zakládaného místního sboru a hnutí zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Cyklus zakládání sborů by neměla být náhodná směsice událostí.
- Proces zakládání sborů zahrnuje položení základu, získávání ztracených, upevňování věřících do společenství, výcvik ve službě, násobení společenství a vyústění ve vznik hnutí nových sborů.
- Cílem zakládání sborů není jen jediný sbor, ale celé hnutí nově vznikajících sborů v cílové oblasti.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět kurzu pro přípravu zakladatelů sborů a procesu zakládání sborů.
- Být schopen identifikovat šest rozhodujících fází v reprodukci sborů.
- Chápat, že cílem saturačního zakládání sborů není jen jeden nový sbor, nýbrž mnoho sborů a hnutí zakládání sborů v každé zemi.

☞ PŘÍLOHA

3A Modely zakládání sborů

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Zhotovte si průsvitku nebo plakát z obrázku 3.1 a odkazujte se na něj na začátku každé lekce, abyste zakladatelům sborů připomenuli, kde ve svém vyučování právě jste a kam v procesu zakládání sborů míříte.

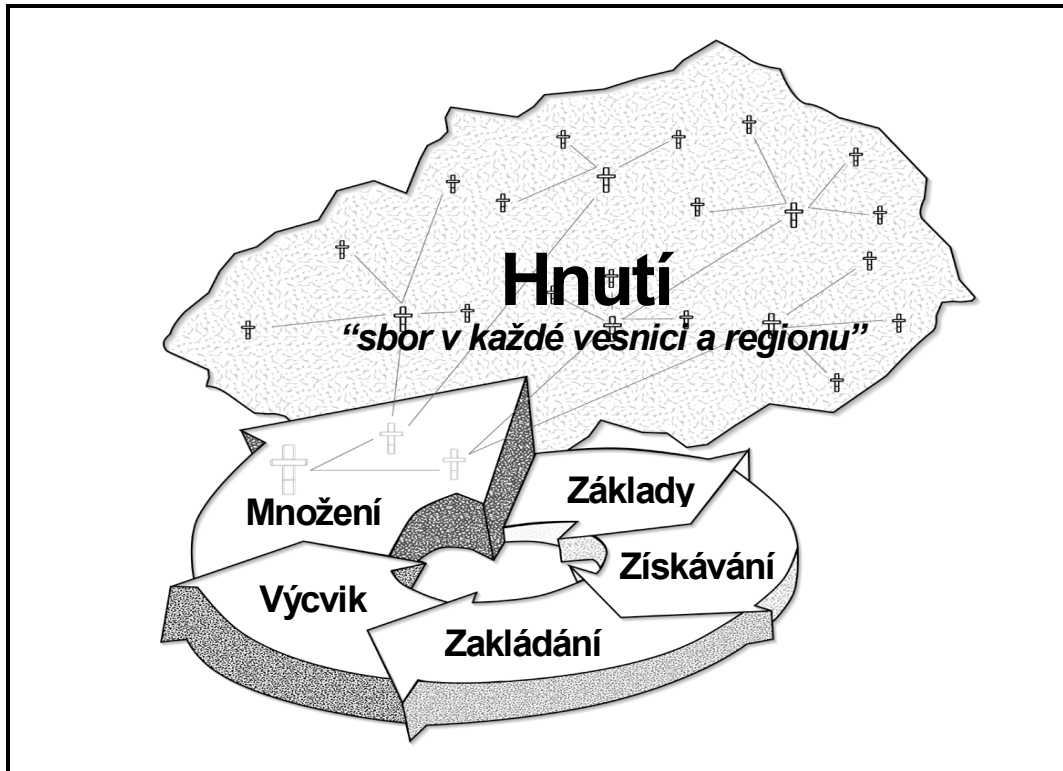
Proberte s účastníky výcviku různé modely zakládání sborů popsané v příloze 3A. Které z těchto modelů se v jejich kultuře osvědčily a které ne? Které se zdají lépe připravovat půdu pro vznik hnutí zakládání sborů?

ÚVOD

Inženýři často používají modely ke sdělování myšlenek. Příkladem modelu, který může inženýr použít, je výkres. Nahlédnutím do výkresu může inženýr pochopit, jak různé aspekty stavby fungují a jak spolu souvisí, a to dříve, než je stavba ve skutečnosti postavena. Plán se také používá jako návod ke stavbě. Umožňuje pracovníkům snadněji si představit, v jakém pořadí se mají jednotlivé součásti montovat.

Stejně tak není zakládání sborů nahodile spojená řada událostí a aktivit. Naopak je to cílený proces. Cíle saturačního zakládání sborů lze formulovat na několika různých úrovních v závislosti na postavení, v jakém ve vztahu k procesu jste. Lidé musejí být získáni pro víru v Krista, vychování a upevnění ve společenstvích věřících. Je třeba připravit vůdce, kteří by se ujali vedení a rozvoje sboru. Dozrávající sbory se musí rozmnožovat díky novým snahám o zakládání sborů. To vše vede k tomu, že váš region a vaše země budou naplněny sbory, které jsou plné života a rozmnožují se. A samozřejmě konečným cílem je, aby nevěsta Kristova byla připravena na věčnost s Ním.

„Cyklus zakládání sborů“ (obrázek 3.1) je diagram průběhu zakládání sborů, který z daného úhlu pohledu znázorňuje vzájemné vztahy klíčových principů a činností, které tento proces zahrnuje. Příloha 3A obsahuje příklady toho, jak byl takový proces aplikován při zakládání konkrétních sborů.

Obrázek 3.1 Cyklus zakládání sborů

I. FÁZE PRVNÍ — ZÁKLADY

Začátek může být klíčovou částí každého složitého procesu. Zakladatelé sborů zahajují proces zakládání sborů tím, že rozvíjejí svůj osobní vztah s Kristem, který je třeba k tomu, aby se stali služebníky evangelia. Apoštol Pavel varuje před stavěním na jiném základu, než je Ježíš Kristus (1Kor 3:11). Brát to jako samozřejmost vede jen k neúspěchu ve službě.

Nedostatek jasné představy o tom, jaký sbor bude založen, může nově vzniklé společnosti ochromit. Proto je v této fázi důležité ujasnit si vizi a zhotovit strategické plány vzniku sboru. Jednou z podstatných částí tohoto procesu je průzkum. Strategicky významné informace o dělnících připravených na žeh a o polích připravených ke sklizni nám pomohou ujasnit si potřebný postup. Cílem průzkumu je pochopit lidi, které zakladatel sborů touží zasáhnout, a zjistit, jaké prostředky k jejich zasažení jsou k dispozici.

A. Klíčový verš z Písma

„Podle milosti Boží, která mi byla dána, jako rozumný stavitel jsem položil základ a druhý na něm staví. Každý ať dává pozor, jak na něm staví. Nikdo totiž nemůže položit jiný základ než ten, který už je položen, a to je Ježíš Kristus.“ (1Kor 3:10-11)

B. Aktivity a cíl

Aktivity:

- Získejte vizi s modlitbou.
- Proved'te průzkum cílové populace.
- Získejte jistotu a pevnost ve víře.
- Získejte jistotu a pevnost ve svém studiu Bible.
- Začněte určovat strategii a metody zakládání sboru.

Cíl: Připravte sebe, svou vizi a nasměrování úkolu zakládání sborů.

C. Klíčové otázky, které musíte zvážit v této fázi

- Jaký je Boží plán na zemi? Jak do tohoto plánu zapadá církev?

- Jaké je mé osobní pole ke žni? Co po mě Bůh chce v oblasti, kde žiji?
- Čím je jedinečné povolání a vize, které mi Bůh dává?
- Jaký druh sboru může tyto potřeby naplnit? Měl by být schopen dále se násobit?
- Jaké jsou hlavní překážky násobení zakládání sborů?
- Kdo pomůže? Kdo jsou dělníci ke žni? Jak provedeme průzkum?

II. FÁZE DRUHÁ — ZÍSKÁVÁNÍ

Evangelizace v církvi nikdy nepřestává, avšak tato fáze zakládání sborů je zvláštním obdobím, kdy se zakladatel sboru soustředí téměř výlučně na evangelizaci. Jeho příklad v průběhu této fáze bude zásadně důležitý pro to, jestli bude později schopen vést a připravovat k evangelizaci další křesťany.

Není možné založit sbor bez evangelizace. Často se zakladatelé sborů příliš soustředí na to, že hledají, kteří další křesťané přijdou do jejich nového sboru, místo aby se zaměřili na osobní evangelizaci. Ti, kteří nevěnují nutný čas vztahům s nevěřícími lidmi a pouze doufají, že je Bůh sám přivede do nově vzniklého sboru, jen zřídka sklízí ovoce.

Zakladatelé sborů by měli založit evangelizační skupinky, které se budou soustředit na budování vztahů a na diskuzi o tom, jak Bible promlouvá do různých životních situací, na modlitby za osobní potřeby a na povzbuzování. Pokud nejsou lidé zvyklí otevřeně se sdílet o evangelium na osobní úrovni, musejí se to časem naučit. Čas strávený jednotlivě s různými členy buněčných skupinek prohloubí vztahy a zlepší společenství. Vedoucí buněčných skupinek by se měli snažit co nejdříve připravovat a budovat další vedoucí. Setkání by měla být jednoduchá, aby bylo možné je ve stejné podobě reprodukovat. Pokud jsou setkání závislá na vedoucím, jeho stylu nebo znalostech, bude obtížné najít za něj později náhradu.

A. Klíčový verš z Písma

„Jsem svoboděn ode všech, ale učinil jsem se otrokem všech, abych mnohé získal. Židům jsem byl židem, abych získal židy... Těm, kdo jsou slabí, stal jsem se slabým, abych získal slabé. Všem jsem se stal vším, abych získal aspoň některé. Všecko to dělám pro evangelium, abych na něm měl podíl.“ (1Kor 9:19-23)

B. Aktivity a cíl

Aktivity:

- Kontaktujte klíčové vůdce a budujte vztahy.
- Evangelizujte ztracené.
- Založte evangelizační skupinky studia Bible.
- Buďte novým věřícím vzorem ve službě.
- Ved'te nové věřící k učenictví a poslušnosti Kristu.

Cíl: Kontaktujte a evangelizujte klíčové příslušníky cílové populace.

C. Klíčové otázky, které musíte zvážit v této fázi

- Jaké evangelizační metody nám neefektivněji pomohou dosáhnout našich cílů?
- Jak kontaktovat klíčové vůdce? Kdo jsou? Jak je najdeme?
- Jak naučíme nové věřící být svědectvím svým přátelům a členům rodiny?
- Jak je budeme vést v učenictví a připravovat je ke službě? Co a jak je budeme vyučovat?
- Jak objevíme síť jejich přátel a sdělíme jim evangelium?
- Kolik buněčných skupinek bychom měli založit, než je shromáždíme do většího společenství?

III. FÁZE TŘETÍ — ZAKLÁDÁNÍ

Ačkoli může trvat rok i více dostat se k této fázi, mnoho církevních vůdců považuje teprve tuto dobu za okamžik, kdy se oficiálně a formálně „rodí“ sbor. Zformování skupiny do sboru

má zvláštní dynamiku. Na počátku této fáze by už buněčné skupinky měly růst a násobit se a mohou se začít shromažďovat ke společným bohoslužbám chval, díkyvdání a oslav, nebo mohou dokonce začít s pravidelnými veřejnými bohoslužbami. Pokud je to vhodné, mohou být k tomuto účelu pronajaty potřebné prostory, ale pamatujte, že až příliš často se k tomuto kroku přistupuje unáhleně. Zakladatelé sborů by měli pronajímat prostory až v okamžiku, kdy se v buněčných skupinkách pravidelně schází 30–40 lidí. Buněčné skupinky pokračují ve své činnosti i poté, co byla zahájena společná bohoslužebná shromáždění, a stále ještě jsou základem pro výchovu, růst a budování sboru.

Důraz na učednictví pokračuje po celý život sboru. Během této fáze však zakladatel sboru zvláště zdůrazňuje učednictví v životech nově obrácených křesťanů a buduje tak povědomí o tom, že učednictví je neustávající proces. Obvyklým problémem během této fáze je to, že špatně rozumíme novým křesťanům. Někteří zakladatelé sborů očekávají, že nově obrácení křesťané budou potřebovat přesně to, co všichni ostatní, nebo nejsou připraveni dát jim možnost krok za krokem pronikat do duchovního růstu. Ostatní členové společenství mohou být na nově křesťany příliš tvrdí, nutí jim pravidla a zákonické postupy bez milosti, nebo od duchovních novorozenců příliš brzy očekávají dospělé chování. Velmi důležitými aspekty přístupu k novým křesťanům jsou přijetí a trpělivost.

A. Klíčový verš z Písma

„Mějme zájem jeden o druhého a povzbuzujme se k lásce a k dobrým skutkům. Nezanedbávejte společná shromáždění, jak to někteří mají ve zvyku, ale napomínejte se tím více, čím více vidíte, že se blíží den Kristův.“ (Žd 10:24-25)

B. Aktivity a cíl

Aktivity:

- Ved'te obrácené křesťany v učednictví.
- Rad'te rodičím se vůdcům.
- Zaměřte evangelizační snahu na síť přátel.
- Bděte nad násobením buněčných skupinek.
- Je třeba zahájit pravidelná shromáždění.

Cíl: Shromážděte nové obrácené a všechny ostatní k bohoslužbám chval.

C. Klíčové otázky, které musíte zvážit v této fázi

- Jak budou noví vedoucí buněčných skupinek vycvičeni a uvedeni do služby?
- Kdy bychom měli křtít nově obrácené? Kdy a kdo jim bude vysluhovat Večeři Páně?
- Jak upevníte nové věřící v jistotě spasení?
- Jak založíte „život v Kristově těle“? Jak do něj začleníte nově obrácené?
- Kde se budeme společně scházet? Jak tam budeme zvat další lidi?
- Jaké formy budeme používat k dosažení stanovených cílů? Jaký styl budou mít naše chvály?

IV. FÁZE ČTVRTÁ — VÝCVIK

Během prvních tří fází vzniku nového sboru na sebe zakladatel sboru často bere většinu zodpovědnosti, podobně jako rodiče dělají většinu práce v životě malého dítěte. Když děti rostou, potřebují mít větší a větší díl zodpovědnosti. Stejně tak i potřebují noví věřící během svého růstu získávat více zodpovědnosti. Během této fáze předává zakladatel sboru zodpovědnost za evangelizaci, učednictví a nové vůdčí role dalším lidem.

Ačkoli zakladatelé sborů věří na prvním místě Bohu, potřebují také dostatečně důvěřovat jiným lidem, mají-li je připravit k vedení jednotlivých oblastní služby sboru. Bůh dal každému věřícímu nějaký dar a všichni jsou zodpovědní za to, že jej využijí ve službě. Pokud zakladatel sboru nebude věnovat čas předávání zodpovědnosti, nebude vystrojovat a uvádět ostatní do služby, pak bude sbor omezen tím, že v něm bude nejvíce kázat a sloužit jeden člověk. Bude zacházet za hranice svých schopností a noví křesťané nebudou moci ve sboru najít svůj domov, protože na ně vůdce nebude mít čas. Stávající členové sboru mohou také přijít o iluze,

pokud jim nebude svěřen rozumný díl spoluzodpovědnosti za sbor a službu, který je bude motivovat k tomu, aby ve sboru zůstali aktivní. Stanou se pouhými diváky. Špatné vzory v kultuře jednotlivých zemí způsobují, že se toto děje například ve východní Evropě.

A. Klíčový verš z Písma

„...a co jsi ode mne slyšel před mnoha svědky, svěť to věrným lidem, kteří budou schopni učit zase jiné.“ (2Tm 2:2)

B. Aktivity a cíl

Aktivity:

- Vybudujte vůdce potřebné ve všech oblastech služby sboru.
- Zjistěte duchovní dary všech členů sboru.
- Vycvičte vedoucí buněčných skupinek.
- Přidejte vedoucím oblasti zodpovědnosti a uveďte je do služby.
- Zorganizujte strukturu a pozice ve službě, které byste si ve sboru představovali.

Cíl: Vyučte vedoucí a církevní pracovníky k tomu, aby vyučovali ostatní.

C. Klíčové otázky, které musíte zvážit v této fázi

- Jak docílíme toho, že noví věřící odhalí své duchovní dary? Kdo je vycvičí?
- Jaké oblasti výcviku jsou potřeba? Kde a jak bude tento výcvik zajištěn?
- Kdo jsou potenciální klíčoví vedoucí? Jaké mají dary a schopnosti? Jsou to věrní služebníci?
- Kde budou vycvičení vedoucí sloužit? Jaké základní potřeby a otázky se pojí s touto oblastí? Kdy svou službu zahájí? Komu budou zodpovědní? Co budou přesně dělat, co bude jejich popis práce?

V. FÁZE PÁTÁ — NÁSOBENÍ

Aby mohlo být naplněno Velké poslání, součástí života sboru na každé úrovni by mělo být násobení. Dobrý učitel Bible nebuduje pouze studenty, ale také další učitele Bible. Známkou dobrého vedoucího nejsou jen ti, kdo ho následují, ale také noví vedoucí. Služba evangelisty nemá za následek pouze nově obrácené, ale také nové evangelisty. Stejně tak by se po založení sboru mělo násobení a zakládání dceřiných sborů stát standardem.

Mnoho vedoucích nově vzniklých sborů se ocitá v pokušení přestat s násobením a soustředit se na udržování nebo vylepšování či zvětšování toho, co už mají. Mohou být spokojeni s velikostí svého sboru a nesnažit se příliš o nějaké další násobení. V této fázi se často hlavní touhou vedení sboru stává projekt vybudování sborové budovy nebo kostela, což má být nedílnou součástí „církev“.

Tito vedoucí si musejí uvědomit, že růst má svá omezení. V přírodě vše živé dříve nebo později růst přestane a nakonec dokonce zemře, zatímco ovoce nebo potomci žijí dál. Principy života sborů jsou podobné. V jistém slova smyslu není „ovocem“ sboru nově obrácený člověk, ale nový sbor. Nejefektivnějším způsobem, jak mohou mít stávající sbory větší dopad na své okolí, je násobení sebe samých, zakládání dceřiných sborů. Nejlepší vedoucí dceřiných sborů pocházejí přímo z mateřských sborů a ne z nějakého vzdáleného místa jako je seminář nebo biblická škola. Vedoucí by měli podporovat vizi násobení tak, aby ve městě či dané oblasti mohly vznikat další sbory.

A. Klíčový verš z Písma

„Ale dostanete sílu Ducha svatého, který na vás sestoupí, a budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“ (Sk 1:8)

B. Aktivity a cíl

Aktivity:

- Ved'te vyškolené vůdce k vytváření týmů zakladatelů sborů.
- Vycvičte dělníky na několika úrovních pro různé služby.
- Proved'te průzkum v nových oblastech, do kterých cítíte vedení.
- Naplánujte a proved'te strategické evangelizační záměry.
- Určete a zbudujte vůdce pro organizační část služby.

Cíl: Vybudujte základnu vedoucích, kteří vytvoří týmy zakladatelů sborů.

C. Klíčové otázky, které musíte zvážit v této fázi

- Jaký průzkum je třeba provést? Kdo ho provede? Existují v okolí etnické skupiny, které ještě nebyly osloveny evangeliem? Existují mezi nimi potenciální vůdcové, kteří by mohli být vyškoleni?
- Jaké cíle je zapotřebí stanovit a uvést ve známost? Kdo vede modlitební zápas na podporu této služby?
- Kdo přiřazuje lidi a dohlíží na všechny oblasti služby? Kdo je bude školit v neustálém vzdělávání?
- Existují další skupiny, které by mohly být do tohoto úsilí zapojeny? Kdo je přizve k tomu, aby spojily své síly s našimi? Jakým jedinečným způsobem mohou přispět k celkovému misijnímu úsilí?
- Potřebujeme vyšší vzdělávání pro výcvik různých úrovní vedení pro toto hnutí? Kdo bude školení provádět? Jak bude financováno?

VI. FÁZE ŠESTÁ — HNUTÍ

Cílem zakládání sborů není jen jedno nové společenství, ale násobící se sbory v úplně každém regionu. Hnutí zakládání sborů můžeme popsat jako zakládání a růst sborů v dané oblasti neobvykle rychlým způsobem pod vedením Ducha svatého. Hnutí zakládání sborů se vyznačují jednotou, výcvikem a mobilizací celého těla Kristova, a společnou vizí a cílem.

Pavel, apoštol a zakladatel sborů, byl použit Duchem svatým k tomu, aby vedl hnutí zakládání sborů v Asii. Poté, co založil sbor v Efezu, tam strávil dva roky a v Tyrannově přednáškové síni vyučoval učedníky. Pracoval tak, že „všichni obyvatelé provincie Asie mohli slyšet slovo Páně, židé i pohané“ (Sk 19:10). Sbory, které byly založeny v Asii (Efez, Kolosy, Laodikea, Myra, Hierapolis, Smyrna, Pergamos, Thyatira, Sardy, Filadelfia atd.) dokládají, že šlo opravdu o hnutí zakládání sborů a že Pavel měl pravdu, když tvrdil, že celá Asie slyšela Boží slovo.

Zakladatelé sborů a vůdcové by měli pracovat na svém díle s vizí vzniku hnutí zakládání sborů. Moderní příklady máme k dispozici v tom, jak se dnes evangelium šíří skrze hnutí zakládání sborů v několika různých zemích na světě. Skrze studium těchto hnutí ve světle biblických principů služby mohou zakladatelé sborů začít své dílo s myšlenkou na konečný výsledek, čímž mnohonásobně vzroste dopad jejich práce.

A. Klíčový verš z Písma

„...neboť zemi naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře.“ (Iz 11:9)

B. Aktivity a cíl

Aktivity:

- Pokryjte všechny etnické skupiny populace.
- Určete, jakým způsobem je třeba propagovat hnutí.
- Rozhodněte, které mezikulturní misijní projekty budou skupiny finančně podporovat.
- Organizujte modlitební a chválicí setkání.
- Stanovte si cíle pro celý region nebo pro celou zemi.
- Zajistěte vyšší úroveň vzdělání pro klíčové vůdce hnutí.

Cíl: Sborny se násobí a saturují celou oblast, národ a rostou i dál.

C. Klíčové otázky, které musíte zvážit v této fázi

- Roste hnutí samo, je soběstačné a samosprávné? Pokud ne, co je zapotřebí udělat k tomu, aby tyto tři věci byly zajištěny?
- Které regiony nebo skupiny lidí ještě nejsou zasaženy evangeliem? K zahájení kterých dalších misijních projektů nás Pán vede?
- Jaké druhy výcviku hnutí potřebuje? Jak tento výcvik podpoříme?
- Kdo jsou v rámci hnutí vůdcové „apoštolského typu“? Jak s nimi spolupracujeme? Jak je můžeme povzbuzovat a podporovat? Jaké mají potřeby?

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Která fáze vám připadá ve vaší situaci nejobtížnější?
2. Jak se mění role zakladatele sborů v průběhu celého procesu?
3. Proč je důležité, aby se sbor násobil?
4. Jak dlouho myslíte, že potrvá, než se ve vaší službě dojde k fázi, kdy vzniká hnutí?
5. Existují ve vašem regionu aktivity (evangelizace, učednictví, výcvik), které nejsou součástí cyklu zakládání sborů? Jak by se mohly do tohoto procesu začlenit?
6. Zamyslete se nad různými modely zakládání sborů popsány v příloze 3A, „Modely zakládání sborů“. Které z nich už byly ve vašem okolí vyzkoušeny? Které z nich byly úspěšné a které ne?

AKČNÍ PLÁN

1. Spolu s těmi, se kterými spolupracujete na úsilí o zakládání sborů, zodpovězte všechny otázky uvedené u každé fáze cyklu zakládání sborů. V tomto okamžiku zakládání sborů je jasné, že vaše odpovědi nebudou zcela realistické. Na druhé straně vás však zamyšlení nad nimi a formulace co nejlepších odpovědí může dobře připravit k pozdější službě.

Existuje mnoho způsobů, jak zakládat sbory. To, která metoda je nejlepší, bývá většinou dáno kulturou, ve které sbor vzniká. V této příloze uvádíme několik modelů. Vaše situace zakládání nového sboru bezesporu může zahrnovat různé části několika z nich.

I. MODEL DCEŘINÉHO SBORU

Tento model dceřiného sboru je snad nejpoužívanější a obvykle člověku přijde na mysl, kdy se řekne zakládání sborů. Tento model má také nejčastěji za následek zdravý a rostoucí nový sbor, protože mateřský sbor poskytuje potřebné zdroje, podporu a kontrolu už od samého začátku. Existují tři obvyklé situace, které vedou k založení dceřiného sboru:

A. Členové dojíždějí ze vzdáleného místa

Pokud nějaká skupina lidí z daného sboru pravidelně dojíždí z velké vzdálenosti do oblasti, ve které sbor slouží, tento sbor to může vidět jako příležitost k založení nového sboru skupinou, kterou sám vyšle.

B. Vzniká potřeba jiného stylu uctívání

Je možné, že styl uctívání používaný v mateřském sboru mnoha lidem vyhovuje, ale jsou tam i jiní, kteří by lépe reagovali na nějaký jiný styl. Pokud není možné tyto změny provést v mateřském sboru, aniž by vznikly spory, rozumnou alternativou je založit dceřiný sbor ve stejné budově nebo někde poblíž. Dceřiný sbor pak může oslovit nevěřící, kterým se nový styl uctívání líbí.

C. Lidé touží zasáhnout jiné socioekonomické skupiny

Dokonce i když sbor roste a oslovuje v dané oblasti nové lidi, nemusí se mu dařit proniknout k některým etnickým skupinám, které v jeho okolí žijí. Rozdíly v sociálním postavení, rase nebo věku mohou být takové, že někteří lidé by se v daném sboru necítili dobře. Potřeby těchto skupin lidí mohou volat po vzniku nového sboru, který bude brát ohled na jejich kulturu a bude jim sloužit efektivněji.

II. ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ NA PRINCIPU „JAHODOVÉHO ŠLAHOUNU“

V přírodě to funguje tak, že jahodník vysílá stonky či výhonky, které nad zemí dosahují na nějaké nepříliš vzdálené místo. Takovému výhonku se říká „šlahoun“. Nová dceřiná rostlina často vyrostе na konci takového šlahounu. Časem i tento mladý jahodník vyšle šlahouny a dává růst novým rostlinkám, takže nakonec existuje několik samostatných rostlin spojených navzájem šlahouny.

Některé mateřské sbory zakládají nová společenství, která se nemají stát nezávislými sbory, ale které mají jistou nezávislost a udržují spolu stálé vztahy. Taková společenství jsou geograficky dostatečně blízko mateřskému sboru, takže se každý týden nebo měsíc mohou scházet ke společným bohoslužbám. Tak se například mohou jednotlivá společenství ráno scházet odděleně a večer se setkávat k bohoslužbě díky a chval.

III. ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ ADOPCÍ

Někdy existující skupina (modlitební skupina, buněčná skupinka nebo skupinka studia Bible) poprosí nějaké společenství, aby zaštitilo její práci. Adoptovaná skupina hledá u svého nového mateřského sboru vizi, vedení a někdy i další zdroje, například finanční nebo lidské, aby mohla začít fungovat jako sbor.

IV. MODEL VZDÁLENÉHO ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

A. Zakládání sboru kolonizací

Kolonizační model funguje tak, že jedna nebo více rodin je vysláno na nějaké místo poměrně vzdálené od mateřského sboru, aby tam zahájili novou práci. V takové situaci je často vzdálenost od mateřského sboru tak velká, že sbor neposílá příliš velkou skupinu — její členové se totiž musí přestěhovat a třeba i hledat práci na místě, kde vzniká nový sbor.

B. Zakládání sboru pomocí evangelizačního misijního týmu

Některé denominace a křesťanské organizace používají misijní týmy k tomu, aby zajistily vedení a pomoc při vzniku nového sboru. Malý tým dvou až pěti lidí zůstane rok bydlet na nějakém místě, evangelizuje tam, vede buněčné skupinky a založí sbor. Během tohoto roku je mohou podpořit krátkodobé misijní týmy.

C. Zakládání sboru skrze zvláštní událost

Některé skupiny používají evangelizační turné nebo film Ježíš jako prostředek zakládání sboru. Často to bývá v situaci, kdy je v nějaké oblasti málo křesťanů, kteří jsou však pevní ve své víře a už se nějakou dobu scházejí v malé skupince. V ideálním případě tuto skupinu vede kazatel nebo evangelista na částečný úvazek, který získává kontakty. Kdekoli je to možné, je snaha získat skupinu alespoň 20 křesťanů předtím, než vypukne velká evangelizace. Dobrovolníci odjinud mohou pomoci s reklamou a vedením evangelizace, která může trvat od jednoho týdne až do celého měsíce. Cílem takové události může být například to, aby na konci mělo společenství alespoň 50 nově obrácených věřících, tedy celkem 70 členů a kazatele, takže může vzniknout „na zelené louce“.

V. ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ JEDNOTLIVCEM

A. Zakládání sboru průkopníkem

Některí lidé jsou od přírody průkopníky. Musejí zakládat sbory, nemohou jinak! Zdá se, že i kdyby byli opuštěni uprostřed prázdné pouště, nějak by našli vodu, vybudovali kolem oázu a přitáhli tam lidi. Takoví jednotlivci často vidí potenciální sbor i tam, kde by si to nikdo nebyl pomyslel. Každý průkopník je jiný. Některí z nich jsou schopni spolupracovat s velkou denominací nebo organizací pro zakládání sborů. Jiní jsou tak aktivní, že je pro ně těžké začlenit se do nějaké organizační struktury, a pracují sami. Průkopníci mohou za svůj život založit mnoho sborů. Když společenství začne fungovat, přišel čas, kdy jde průkopník dál. Zůstat ve sboru by nebylo dobré, protože nemají obdarování na to, aby vzniklý sbor udržovali.

B. Zakládání sboru kazatelem

Lidé s darem pastorače, kteří jsou naplněni soucitem a vizí, často zakládají sbory. Možná nemají všechny dary potřebné k založení sboru. Ty dary, které mají, však budou viditelné v životech ostatních členů jejich týmu. Takoví zakladatelé sborů vedou tým po dlouhou dobu, takže po vzniku sboru v něm zůstanou jako kazatelé.

LITERATURA

Robinson, M., Spriggs, D.: *Church Planting, The Training Manual*. Oxford, Anglie. Lynx Communications, 1995.

Principy průzkumu

INFORMACE KE STRATEGICKY VÝZNAMNÝM ÚČELŮM

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pochopit roli shromažďování a analýzy informací při rozvoji efektivních strategií zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Průzkum je shromažďování informací ke strategicky významnému účelu.
- Průzkum je biblický koncept.
- Zakladatelé sborů mohou využít průzkumu k rozvinutí strategie a k mobilizaci potřebných zdrojů.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Být schopen rozpoznat, vyškolit a zmocnit průzkumníky, aby sbírali a používali informace na podporu vize a vzbuzení soucitu pro úkol zakládání sborů.
- Být s to zahájit výzkumný projekt v cílové oblasti, kde se budou zakládat sbory.
- Znat potřebu a možnosti výzkumu k motivaci a přípravě lidí pro zakládání sborů.

☞ PŘÍLOHY

4A Pochopení cílové oblasti

4B Vzorové dotazníky

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Je-li to možné, připravte si vzorový přehled, mapu a místní případovou studii. Tyto vizuální pomůcky pomohou povzbudit k průzkumu. Studenti musí také provést průzkumný úkol obsažený v příloze 4A. Nechte si nějaký čas na prodiskutování tohoto úkolu s účastníky.

I. CO JE TO PRŮZKUM?

A. Průzkum je způsob shromažďování informací

Průzkum je nástrojem, který pomáhá mobilizovat sbory k naplnění Velkého poslání. Pomáhá křesťanským organizacím a sborům poznat, kde je třeba založit sbory a které metody evangelizace jsou úspěšné či neúspěšné u té které skupiny lidí. Průzkum také pomáhá křesťanským pracovníkům pochopit z širší perspektivy to, co chce Bůh udělat v jejich národě nebo etnické skupině, pomáhá jim soustředit se na úkol naplnění Velkého poslání, zajišťuje, že jejich strategie budou vždy přizpůsobivé a efektivní, a pomáhá jim poznat, kdy je úkol dokončen.

Jako pro Boží lid, připravený plnit úkol na neznámém místě, jsou pro nás informace mostem od známého k neznámému. Informace nám pomáhají učinit obtížný první krok víry.

Dříve, než si Pavel s Barnabášem troufli na nepoznané misionářské zakládání sborů, odpluli na Kypr, kde byl Barnabáš doma, znal situaci z první ruky a rozuměl jí (Sk 13:4-5). Čím lépe lidé nějakou oblast znají, tím větší jistotu budou mít, až tam budou pracovat. Průzkum poskytuje znalosti, které se mohou stát mostem od známého k neznámému. Při provádění průzkumu je vhodné procvičit naše postupy průzkumu na dobře známém místě před postoupením ke studiu neznámých míst.

Cílem průzkumu není zjistit, zda zakládat sbory, ale jak je zakládat co nejefektivněji. Ježíš zakládá své sbory skrze ty, kteří se odhodlají zakládat sbory. Protože přikázal své církvi, aby rostla a množila se, musíme poslechnout a reagovat co nejrealističtěji a nejzodpovědněji, k čemuž potřebujeme realistické a jasné údaje.

Průzkum *pole ke žni*, oblasti kde se bude zakládání sborů odehrávat, a *dělníků ke žni*, kteří se budou zakládání sborů účastnit, vede k závěrům. Tyto závěry mohou být nazvány „volání do díla.“ Je to souhrn všeho, co průzkum objevil, vyložený z Božího pohledu. Například pro Jozua bylo „prorockým slovem“: „...půjdete obsadit zemi“ (Joz 1:1-11).

B. Průzkum má biblický základ

Když Bůh povolával lidi do nové služby, nejprve je vedl k tomu, aby zhodnotili okolní situaci. V každém z popsaných příkladů byl průzkum součástí Božího plánu a jeho díla na daném místě, v daném okamžiku a s danými lidmi.

- Ve 4. knize Mojžíšově přikázal Bůh Izraeli, aby bojoval. 4M 1:1-46 je zprávou o mužích, kteří byli k dispozici pro boj v armádě. Bůh Izraeli přikázal bojovat. Bůh mu slíbil vítězství, ale stále požadoval, aby sečetli dostupné vojáky, kteří by mohli válčit. To umožnilo Izraeli zorganizovat své lidi k obsazení země. Průzkumem získané informace o těch, kdo budou volní k plnění tohoto úkolu, jsou pro zakládání sborů nezbytnou pomůckou k organizaci.
- Jak je zaznamenáno ve 4. Mojžíšově 13:1-14:38, Bůh Izraeli přikázal, aby poslali zvědy, kteří o zemi, již se měl Izrael zmocnit a naplnit ji, shromáždí informace z první ruky. Prostřednictvím jejich pozorování měl Izrael být schopen vidět zemi, které se zmocní, a stanovit, jakou strategii použít a jaké překážky bude potřeba při obsazování země překonat. Dobrý průzkum oblasti, kde dojde k zakládání sborů, může naznačit, z jakého druhu lidí se budou sbory skládat, jak se těmito lidem přiblížit a jaké překážky bude zapotřebí zdolat.
- Nehemjáš zkoumal poměry v Jeruzalémě ještě dřív, než vůbec s úkolem obnovy hradeb města začal (Neh 1:3-4; 2:1-6). Moudře zhodnotil morálku lidí, kteří na díle budou pracovat, stejně jako fyzický stav pobořených zdí. S těmito informacemi mohl vidět, jaké praktické kroky se musí k uskutečnění úkolu podniknout, a mohl se připravit na namáhavou práci, kterou měl před sebou. Stejně zásady platí pro zakládání sborů.
- Ježíš chodil mezi lidi a viděl jejich potřeby dříve, než vyslal své učedníky, aby mezi nimi pracovali (Mt 9:35-10:1). Když chodil mezi lidmi a viděl jejich ohromné potřeby na vlastní oči, měl s nimi hluboký soucit založený na osobní zkušenosti. Toto pozorování ho také motivovalo, aby mobilizoval lidi k modlitbě a službě. V zakládání sborů budí přímý průzkum soucit a mobilizuje modlitbu a službu.
- V Janovi 4:35 Pán Ježíš svým učedníkům přikázal, aby „pohlédli na“ nebo „prozkoumali“ (což je význam původního řeckého slova) žeň lidských duší. Někdy zapomínáme, jak na lidi pohlíží Bůh. Jak se na ně díváme my? Přehlízíme je, nebo je vidíme jako překážku? Často se zamotáváme do vlastní práce a řešíme jen vlastní problémy. Je snadné zapomenout, že Bůh chce, abychom vyšli k lidem a přivedli je k němu. Pán používá analogii se žní, tj. časem, kdy ženci vyjdou na pole, sklízejí zralou úrodu a přinášejí ji majiteli půdy (J 4:35-38).
- Když Pán přidával k jejich počtu, prvotní církve sledovala početní růst sborů a podávala o něm zprávy (Sk 2:41.47; 4:4; 5:14; 9:31). Tento druh informace poskytuje vodítko k tomu, kde a jak Bůh v nějakém kraji působí v životech lidí.

II. KDE DĚLAT PRŮZKUM?

Průzkum v oblasti, kde se budou zakládat sbory, může ukázat, kde všude už Bůh působí, a ujasnit si, jak sloužit. První a nejdůležitější krok na cestě k průzkumu nějakého místa je stanovení cílové oblasti — „kruhu“.

Najděte nebo nakreslete si mapu cílové oblasti a zjistěte vše, co můžete, o tom, kdo a co je v zakroužkované oblasti. Začněte pro začátek s rozumně malou prototypovou oblastí, kterou nebude problém zvládnout. Pokud začnete s menší oblastí, získáte jistotu a budete moci úkol opakovat po větších částech a ve větším měřítku. Jakmile nakreslíte svůj kruh, následující kroky vám pomohou provést samotný průzkum:

- V tomto kruhu zjistíte vše, co je možné zjistit, o poli a dělnících ke žni.
- Zmapujte danou oblast.
- Upravte mapu tak, aby ukazovala důležité údaje, jako například kde se nacházejí sbory a jaké druhy sborů to jsou, stejně jako další důležité místa pro daný úkol (například náboženská a politická centra, trhy, historická místa atd.).

III. KDO BY MĚL PRŮZKUM DĚLAT?

Základní průzkum pro službu, do které nás Bůh povolal, může udělat každý z nás. Ačkoli pojem „průzkum“ může znít velmi technicky a složitě, nemusí to tak být. Pokud to vyjádříme jednoduše, pak průzkum znamená shromáždění informací a podělení se o ně s druhými.

A. Ti, kdo dělají průzkum, sbírají informace

Lidé, kteří rádi a důkladně shromažďují fakta, bývají dobrými průzkumníky. Měli by vědět, jak položit otázku tak, aby dostali požadované informace. Průzkumníci musí vědět, jak údaje setřídít a rozčlenit tak, aby odpovídaly cílům saturačního zakládání sborů.

B. Ti, kdo dělají průzkum, musí získané informace prezentovat

Dobří průzkumníci vědí, jak zestručnit získané údaje a vysvětlit je ostatním tak, aby pro práci v dané oblasti mohli získat věrný obraz pole ke žni a dělníků ke žni. Tyto informace představují způsobem, který naplňuje soucitem a buduje důvěru v to, co chce Bůh činit. Ti, kdo průzkum představují, musí být optimističtí a mít kladný přístup, aby se nezasekli u podrobnostech. Musí najít a ukázat fakta, která upoutají pozornost zakladatelů sborů a povzbudí v úsilí zakládat sbory.

Vzpomeňte si na 4. Mojžíšovu 13. Jen Jozue a Káleb byli způsobili představit výsledky průzkumu, i když všech dvanáct zvěďů učinilo nějaká pozorování. Všichni mluvili na základě skutečností, ale deset zvěďů se na ně dívalo ze záporného hlediska a zaměřovalo se na překážky, přičemž zapomínali na Boží zaslíbení. Káleb a Jozue uznávali výzvy a problémy. Nikdy však nepochybovali, že Bůh svou vůli uskuteční, a podávali kladný obraz toho, co z těchto skutečností Bůh udělá.

- Ti, kdo představují průzkum, by měli hledat důležitá fakta, která budou korespondovat s myšlením zakladatelů sborů.
- Průzkum by se měl zaměřit na negativní skutečnosti tak, aby vzbuzoval soucit a organizoval úsilí vedoucí k překonání těchto překážek.

IV. KDY DĚLAT PRŮZKUM?

Existují alespoň tři okamžiky v průběhu zakládání sborů, kdy je třeba provést průzkum (viz Vize SZS, lekce 3, „Cyklus zakládání sborů“).

A. Fáze základů: příprava na vznik nového sboru

Při zakládání sboru je nezbytné shromáždřit konkrétní údaje o lidech, jejich historii, geografii a současné situaci, a zjistit, proč myslí, věří a jednají právě tak a ne jinak. Informace o světovém názoru a potřebách pocíťovaných lidmi žijícími v „kruhu“ nám může pomoci stanovit strategie zakládání sborů a evangelizace. Průzkum v tomto okamžiku může také odhalit cenné zdroje využitelné k zakládání sborů, které mohou být mobilizovány na pomoc. Průzkum musí najít otevřené dveře, které Bůh do dané situace dal proto, aby se lidé mohli dozvědět o Ježíši.

B. Fáze zakládání: hodnocení efektivity sboru

Jakmile byl sbor založen, je nutné hodnotit jeho růst a efektivitu jeho služby. Růst se může měřit počtem skupinek a záznamy o návštěvnosti. Sbíraní informací o průběhu evangelizace pomůže zjistit, jak lidé reagují na metody, které byly použity k jejich oslovení.

C. Fáze násobení a hnutí: pohled ze širší perspektivy

Oblastní (nebo dokonce celonárodní) průzkumný projekt může pomoci mobilizovat sbory v dané oblasti k tomu, aby evangelizovaly ztracené a naplnily tuto oblast novými sbory. Takový průzkum může být nezbytný ke zjištění společensko-ekonomických úrovní, etnických skupin, věkových skupin a náboženských pozadí těch, kdo přijali evangelium, a srovnat tyto údaje s celkovou populací. Celkový pohled na stav křesťanství v nějaké zemi může být představen na regionálních konferencích. Takový průzkum staví celonárodní a místní vůdce před potřebu zakládání sborů a zasahování ztracených.

V. PROČ BY ZAKLADATELÉ SBORŮ MĚLI DĚLAT PRŮZKUM?

A. Informace podněcují soucit s lidmi uvnitř kruhu

Ježíš udělal svou ohraničenou oblastí kraj Galileje. Když chodil mezi zástupy, viděl jejich tělesný a duchovní stav a měl s nimi soucit, protože byli „jako ovce bez pastýře“ (Mt 9:35-37). Jak přímé informace, tak zprávy z osobní zkušenosti pomáhají mobilizovat věřící ve stávajících sborech, aby zakládali sbory nové.

Zprávy, které obsahují vyprávění ze *skutečného života* o potřebě lidí slyšet evangelium, pomáhají nastolit jednotu založenou na lásce ke ztraceným lidem. Bůh nám dal city; když se jich něco dotkne, často nás motivují k modlitbám, dávání nebo nějakému jinému způsobu zapojení do služby. Demografické nebo statistické informace nepřinášejí vždy takové výsledky, jako skutečné příběhy ze života. Příběhy téměř vždy vycházejí z osobní zkušenosti toho, kdo jde mezi lidi.

Viděli jste něco, co by mohlo v ostatních vzbudit soucit a touhu zasáhnout ztracené lidi?

B. Informace vedou k modlitbám

Když Ježíš viděl potřeby, žádal především modlitby. Informace způsobují, že lidé volají k Bohu a spoléhají na něho, že bude v dané oblasti působit. Ježíš svým následovníkům přikázal: „Poproste tedy Pána žně, aby vyhnal dělníky na svou žeň“ (Mt 9:38).

- Je příkaz modlit se za další dělníky pouze pro duchovní obry nebo pro všechny Ježíšovy následovníky?
- Když se tvůj sbor modlí, za co obvykle prosí? Žádá tvůj sbor Boha, aby povolal dělníky na svou žeň? Jestliže ne, proč?

C. Informace vzbuzují vizi pro zakládání sborů

Jako odpověď na modlitbu údaje mobilizují lidi, které Bůh povolal do žňových sil. Ježíš nejprve svým učedníkům přikázal, aby se modlili, a pak je vyslal, aby sklízeli onu žeň čekající na dělníky (Mt 9:36-10:1). Při jiné misi vyslal sedmdesát dva svých následovníků se stejným příkazem, aby se modlili (Lk 10:1-2).

- Vědí lidi ve vašich sborech, jaké jsou potřeby lidí ve vašem okolí?
- Jsou inspirováni k tomu, aby tuto vizi následovali?

D. Informace vedou dělníky na žni k větší účinnosti

Realistický popis lidí, podmínek a prostředků které jsou dostupné, poskytuje základ k započítání práce s rozvahou. Průzkum pomáhá žňové síle objevit, co je dostupné a co na poli chybí (Lk 14:28-33). Pomáhá spočítat náklady a vytvořit realistické plány s vírou, že Bůh obstará, čeho je nedostatek.

- Co bylo úkolem v Janovi 6:5-14?
- Jaké zdroje byly odhaleny v rámci výsledků průzkumu?
- Jaký počet lidí v cílové populaci průzkum ukázal?
- Co s těmito prostředky pro cílovou populaci udělal Ježíš?
- Jestliže Ježíš už věděl, co chce dělat, proč byl průzkum nutný?

VI. JAK DĚLAT PRŮZKUM?

Průzkum by měl použít všech možných prostředků k získání informací. Jednotlivé druhy informací mohou poskytovat různé úhly pohledu. Následuje několik příkladů různých druhů průzkumu.

Je nejlepší nesnažit se dělat průzkum na vlastní pěst. Sežeňte si další lidi, kteří vám s tím pomohou. Průzkum ve větším počtu lidí je obvykle důkladnější a analýza je kvalitnější, protože čerpáte z více než jednoho úhlu pohledu. Každý z nás má nějaké předsudky. Často se stane, že někdo najde důležitý údaj, který byl přehlížen nebo „nepovšimnut“ někým jiným.

A. Pozorování

Informace a pozorování z první ruky mají největší účinek a měly by být nepřesnější. Po příchodu do ohraničené oblasti mohou průzkumníci mluvit s lidmi, počítat návštěvnost církví, vidět podmínky takové jaké jsou, pozorovat obřady, zvyklosti a kulturu a zvláště klást otázky.

Klíčem k dobrému přímému průzkumu je vědět, jakými otázkami začít a jaké otázky klást následně. Jasnější jsou odpovědi na otázky začínající zájmeny kdo, co, kdy, kde, proč a jak (a zvláště kolik). Požádání o vysvětlení toho, co sledujete, poskytuje ještě jasnější obraz. Tento typ průzkumu je také vynikajícím nástrojem pro rozvíjení vztahů.

B. Rozhovory

Velmi užitečné jsou rozhovory s ostatními lidmi, kteří mají přímé znalosti o cílové oblasti. Po srovnání výsledků z několika rozhovorů je možné získat panoramatický obraz toho, jak lidé vnímají místní poměry. Pomáhá to také k pochycení některých podrobností, které mohou vnějšmu pozorovateli uniknout. Také to vyžaduje dovednost ve vztazích.

Když se bavíte s lidmi, měli byste vědět, jaké informace sháníte, a mít po ruce otázky ohledně pole a dělníků ke žni. Ptejte se přirozeně během konverzace. Lidé pak mají pocit, že si ceníte jejich názoru. Čtení napsaných otázek může u některých lidí způsobit, že se budou cítit jakou u zkoušky nebo při vyšetřování. Při čtení otázek ze seznamu mohou lidé mít také pocit zastrašování.

C. Ankety a dotazníky

Písemné ankety a dotazníky mohou poskytnout celkový obraz toho, co si lidé myslí a zvláště jak se domnívají, že se věci mají (nebo jak by je rádi viděli). Získaná data by však měla být ověřena přímým pozorováním. Zeptejte se například deseti pastorů, jaká je jejich průměrná nedělní návštěvnost. Pak jděte do jejich sboru a skutečně lidi sečtěte. Jak velký si myslíte, že bude rozdíl mezi těmi, které znáte? Budou mít sklon uvádět více nebo méně? Vzorové otázky jsou v příloze 4B.

D. Oficiální demografické údaje

Oficiální demografické údaje jsou závislé na přesnosti metod, které se při shromažďování používají. Závisí také na tom, s jakým záměrem je agentura sbírala. Jsou však velmi hodnotné a poskytují všeobecnou představu, jak srovnat situaci ve vašem okruhu s tím, co o širší populaci ukazují údaje.

E. Přehled literatury

Pokud podobný průzkum dělal někdo jiný – ať už v minulosti nebo hlavně nedávno – je to obrovská pomoc. Když najdete důležitá fakta, která souvisí se zakládáním sborů, je možné je prověřit a zaměřit průzkum tak, aby byl na základě objevů jiných účinnější. V knihovnách mohou mít o dané oblasti knihy, encyklopedie a dokonce univerzitní výzkumné práce, které mohou poskytnout hodnotné údaje.

ZÁVĚR

Průzkum je důležitou součástí zakládání sborů. Odhaluje, jaké druhy lidí žijí v cílové oblasti, jaké mají potřeby, naděje, obavy a názory na duchovní otázky. To vám dává vhled do praktických způsobů sdílení evangelia. Průzkum také odhalí, se kterými lidmi ve vašich cílových oblastech, sborech,

misijních skupinách či skupinách služby už Bůh jedná, a jak by mohli spolupracovat na naplnění cílové oblasti novými sbory. V pozdějších fázích cyklu zakládání sborů může průzkum pomoci vyhodnotit efektivnost stávajících oblastí služby a ujasnit, kde je třeba zakládat nové sbory.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Co myslíte, že váš průzkum odhalí o vaší cílové oblasti?
2. Jaké výhody má to, že strávíte nějaký čas průzkumem své cílové oblasti? Jak může průzkum zefektivnit vaše snahy o zakládání sborů?
3. Kterých pět nebo šest informací byste potřebovali vědět o své cílové oblasti, aby se zvýšila efektivnost zakládání sborů?
4. Znáte lidi, kterým by po vyškolení mohl průzkum dobře jít?
5. Jsou lidé na vašem poli ke žni připraveni slyšet evangelium? Které údaje nebo pozorování naznačují, že lidé jsou otevření nebo naopak uzavření evangeliu?

AKČNÍ PLÁN

1. Příloha 4A obsahuje praktické úkoly související s průzkumem cílové oblasti. Podívejte se na úkoly v této příloze a proveďte je do začátku dalšího setkání výcviku zakládání sborů. Proste Boha, aby tento úkol použil k tomu, abyste si lépe uvědomili, jací lidé jsou ve vaší cílové oblasti, a měli s nimi soucit. Proste ho, aby vám skrze průzkum dal dobré nápady ohledně toho, kde a jak začít svou službu v cílové oblasti. Můžete se rozhodnout použít v rámci výzkumu vzorové dotazníky z přílohy 4B.

LITERATURA

Wingerd, R. A. Jr. *DAWN Research Handbook: Principles of Research for a DAWN Project*. Pasadena, CA: DAWN Ministries, 1992. Kopii je možno získat skrze DAWN Ministries, 7899 Lexington Dr., Suite 200-B, Colorado Springs, CO 80920 USA. Tel. 1-719-548-7465, fax 1-719-548-7475

Kui Kristlik on Eestimaa? (Jak křesťanské je Estonsko?). Výzkumný projekt o stavu křesťanství v Estonsku. Pokud potřebujete další informace, kontaktujte Merike Uudam, Kungla 16, Tartu, EE2400, Estonsko. Tel/fax: +372-7-428898. Email: merike.u@online.ee

Introductory Research On the Slovak Evangelical Churches And Their Progress Towards Evangelizing Slovakia. Banská Bystrica, Slovensko: New Eastern Europe for Christ, 1997. Kopii je možno získat skrze The Alliance for Saturation Church Planting, Budapest, Maďarsko. Email: scpalliance@compuserve.com

Porozumění cílové oblasti

PRŮZKUMNÝ ÚKOL

Cílem tohoto úkolu je, abyste získali *zkušenosti* týkající se praktického provedení průzkumu jako nástroje efektivního zakládání sborů. Měli byste se pokusit splnit všechny části zadání. Možná zjistíte, že provedení různých kroků je různě obtížné. Ať už budete pracovat s něčím jednoduchým nebo složitým, Bůh vás naučí něco o lidech a oblasti, kterou se snažíte zasáhnout, skrze každou část zadání.

Nemusíte tento úkol dělat sami. Můžete spolupracovat s dalšími lidmi — dokonce vám to doporučujeme, pokud to je jen trochu možné. Buďte připraveni podělit se o výsledky průzkumu se svými vyučujícími, vůdci a dalšími. Na splnění zadání máte čas až do okamžiku, kdy dostanete Příručku č. 2.

Poznámka pro překladatele: Zvažte, zda by stálo za to vydat přílohy 4A a 4B jako samostatnou publikaci, aby mohli účastníci všechny získané informace sepisovat na jedno místo.

I. KROK Č. 1: DEFINUJTE SVOU CÍLOVOU OBLAST

Sežeňte nebo nakreslete si mapu svého města či oblasti. Pracujte s co nejpodrobnějším vyobrazením, na kterém budete schopni najít všechna významná místa, jména ulic a dopravní trasy. Nakreslete si kruh kolem své cílové oblasti. To je vaše oblast služby, kde věříte, že chce Bůh uvádět ve známost své jméno, a kde touží zakládat sbory.

II. KROK Č. 2: ZÍSKEJTE ÚDAJE O DĚLNÍCÍCH KE ŽNI

V lekci č. 4 „Principy průzkumu“ píšeme, že *dělníci ke žni* jsou všechny Boží prostředky, které už jsou v cílové oblasti využívány. Tyto prostředky můžete odhalit, pokud se zamyslíte nad následujícími oblastmi:

A. Existující sbory

- Na mapě si vyznačte umístění všech sborů, které fungují ve vaší cílové oblasti. Napište si, ke které denominaci patří.
- Je-li to možné, poznamenejte si, kolik dospělých členů má každý z těchto sborů.
- Zjistěte, kdy byl každý ze stávajících sborů založen nebo obnoven.
- Zamyslete se nad tím, které skupiny obyvatel se jednotlivé sbory snaží oslovit (např. Romy, mládež, děti, bezdomovce, starší lidi, cizince apod.). Jak se jim to daří?
- Jaké vztahy mají mezi sebou tyto sbory? Jsou jednotné nebo rozdělené?
- Scházejí se lidi k modlitbám za nevěřící ve svém okolí nebo za misijní práci?

B. Misijní a paracírkevní organizace

- Sepište všechny misijní a paracírkevní organizace, které operují ve zvolené cílové oblasti.
- Stručně popište, čím se každá z nich zabývá (literatura, vězeňská služba, služba muslimům, mládeži apod.).
- Měli by zájem o spolupráci s vámi nebo s ostatními při evangelizaci a snahách o založení nových sborů?

C. Dějiny křesťanství

- Kdy se poprvé v cílové oblasti objevilo křesťanství a jak tam přišlo? Bylo evangelium lidem vnuceno nebo ho přijali dobrovolně?
- Popište historii vstupu každé z denominací do cílové oblasti.
- Jaká další velká náboženství měla vliv na vaši cílovou oblast? Která další náboženství nebo sekty tam fungují dnes a jak se jim daří získávat příznivce?
- Jak tyto věci ovlivní vaši strategii zakládání sborů?

III. KROK Č. 3: SHROMÁDĚTE ÚDAJE O POLI KE ŽNI

Pole ke žni je skupina lidí, mezi kterými budete pracovat, a místo, kde založíte svůj sbor. Následující údaje vám pomohou zorientovat se v poli ke žni uvnitř vaší cílové oblasti:

A. Demografické informace

- Celkový počet obyvatel
- Počet a procento mužů, žen, mládeže a dětí
- Počet pracujících dospělých včetně informací o zaměstnání a výši příjmu
- Počet starších lidí, důchodců a postižených
- Procento a umístění etnických menšin. Jakými jazyky mluví?

B. Geografické informace

Geografické ukazatele mohou mít významný vliv na strategie zakládání sborů. Hrají roli v tom, jak a kde lidé žijí a jaké vztahy mezi sebou mají. Řekněme například, že nějakou částí města vedou železniční koleje. Na jedné straně kolejí bydlí lidé, kteří jsou v průměru výrazně bohatší než na druhé straně. Lidé nechodívají příliš často přes násep nebo kolem závor. Proto jsou koleje neviditelnou překážkou, která brání lidem na jedné straně přijít do sboru na druhé straně. Dalším příkladem může být město obklopené nádhernými horami, do kterých lidi obvykle o víkendu jezdívají, takže je pro ně těžší přijít v neděli ráno na bohoslužbu.

- Které objekty cílovou oblast rozdělují (řeky, koleje, velké silnice apod.)? Jak tyto překážky ovlivňují pohyb lidí, jejich bohatství apod.?
- Je město obklopené horami? Jsou v jeho okolí jezera, pláže, parky nebo jiná míst vhodná k rekreaci?
- Pokud je vaše cílová oblast město nebo vesnice, zaznačte si na mapě umístění průmyslových a obytných zón. Jsou tam nějaká nákupní centra nebo oblasti? Bydlí lidé nedaleko od místa, kde pracují, nebo musí dojíždět na velkou vzdálenost? Poznamenejte si také, které jsou nejpoužívanější dopravní prostředky. Cestuje většina lidí auty, autobusem, tramvají či metrem?
- Kde lidé relaxují a odpočívají? Zůstávají ve městě a chodí do parků? Tráví většinu víkendů na zahrádce nebo na chatě?

C. Sociologické a kulturní informace

Když zjistíme, jaké názory na existenci lidí mají a jaké potřeby cítí, můžeme získat vhled do způsobu, jak jim smysluplně ukázat Kristovu lásku. Nejlepší způsob, jak o lidech něco zjistit, je pokládat jim otázky a sledovat jejich chování. Vyjděte si do své cílové oblasti a promluvte s alespoň 15 až 20 lidmi. Pokuste se zjistit tyto údaje:

- Pohled na Boha
Věří lidé v Boha? Co si o Bohu myslí? Slyšeli už o Ježíši? Co o něm vědí? Věří v nebe nebo peklo? Věří v anděly, demony nebo v satana? Když jsou nemocní, na koho se obracejí? Věří ve štěstí? Věří, že mohou ovlivňovat budoucnost a připravit svým dětem lepší život? Co si myslí, že je hřích? Chodí pravidelně do kostela? Pokud ano, jak často? Pokud ne, proč?
- Které jsou nejdůležitější svátky a volné dny v této oblasti? Jak je lidé slaví?

- Co se jim na jejich životech nejvíce líbí? Co by chtěli změnit?
- Jaké jsou podle nich jeden nebo dva největší sociální problémy v okolí (alkoholismus, sirotčince, nedostatek kvalitní zdravotní péče, nezabezpečení staří lidé apod.)?
- Která jsou jejich tři nejoblíbenější přísloví? Skrze přísloví je často možné zjistit lidské představy a hodnoty, stejně jako celkový pohled na život.
- Kdo je v dané komunitě uznáván jako vůdce? Proč?
- Kdo je považován za hrdinu?
- Napište pět věcí, které si lidé na ostatních cení (upřímnost, chytrost, štedrost apod.)

IV. KROK Č. 4: ANALÝZA ÚDAJŮ O DĚLNÍCÍCH A POLI KE ŽNI

Jakmile jste shromáždili všechny potřebné informace, shrnuli pozorování a vše zakreslili do mapy, projděte vše ještě jednou a uvažujte nad tím, co jste zjistili. Proste Boha, aby vám dal svůj soucit s lidmi v cílové oblasti. Proste ho, aby vám dal tvořivé nápady, jak se s těmito lidmi podělit o jeho lásku. V rámci tohoto procesu analyzujte získané údaje a zodpovězte tyto otázky:

- Kolik sborů v cílové oblasti je potřeba k tomu, aby se tam naplnilo Velké poslání? Kolik sborů musí vzniknout, aby každý muž, žena i dítě mohli vidět, slyšet a pochopit zvěst evangelia způsobem, který bude odpovídat jejich kultuře? Začněte se modlit a proste Boha, aby vás vedl v tom, co chce vykonat.
- Zjistěte svůj podíl na tomto díle — se založením kolika sborů z tohoto celkového počtu se máte na Pána ve víře spolehnout?
- Vyberte si počáteční umístění — kde začnete? Kde lidé nejlépe reagují? Pavel obvykle nejdříve našel otevřené lidi v synagogách. Pak odtamtud pokračoval dál skrze sítě přátelství.
- Vyberte si metody. Jaké jsou jedna nebo dvě největší potřeby lidí v této oblasti? Které metody použijete, abyste tyto potřeby naplnili? Které metody mají úspěch v okolních sborech? Které zdroje máte pro tyto metody k dispozici? K čemu jste obdarovaní a co jste schopni dělat?
- Získejte přehled o zdrojích. Které zdroje a prostředky máte k dispozici, kteří lidé mají stejnou vizi jako vy? Můžete s někým sdílet svou vizi a spolupracovat na jejím naplnění? Jaká pracovní síla, finance a obdarovaní lidé jsou vám k dispozici? Mají sbory v cílové oblasti touhu evangelizovat a zakládat sbory? Jsou otevření ke spolupráci s vámi? Jsou otevření k modlitbám za evangelizaci a snahy o zakládání sborů i za to, aby se byli lidé v okolí naplnění známostí Boží milosti?
- Vědí lidé něco o Bohu nebo o Ježíši Kristu? Odkud budete muset začít, když budete sdílet evangelium (můžete např. začít osobou Ježíše Krista nebo tím, že existuje svrchovaný Bůh, který stvořil celý svět?)

V. KROK Č. 5: POUČENÍ VYPLÝVAJÍCÍ Z PRŮZKUMU

Zhodnoťte své zkušenosti s děláním tohoto průzkumného projektu. Co vás Bůh skrze průzkum naučil o sobě či o vaší touze zapojit se do procesu zakládání sborů? S čím byly během průzkumu problémy? Jak jste je překonali? Která část průzkumu byla jednoduchá? Pokud byste měli tento úkol dělat znovu, co byste dělali jinak?

VI. KROK Č. 6: PREZENTACE VÝSLEDKŮ PRŮZKUMU

Připravte se na to, že na příštím setkání výcviku zakládání sborů budete podávat zprávu o výsledcích svého průzkumu. Vaše zpráva by měla mít asi 10-15 minut a měla by obsahovat tyto informace:

A. První část — základní údaje, které jste získali (5-7 minut)

- Popište svou cílovou oblast.
- Jak jste shromažďovali údaje (ankety, neformální rozhovory, pozorování, hledání v knihovně atd.)?

- Proberte významné problémy nebo těžkosti, které jste byli nuceni překonat. Co byste příště dělali jinak?

B. Druhá část — analýza získaných dat (5-8 minut)

Zbytek prezentace by se měl zaměřit na výsledky vašeho průzkumu. Prezentace by měla odpovědět na tyto klíčové otázky:

- Kterou nejzajímavější informaci o cílové oblasti a jejích obyvatelích jste zjistili?
- Překvapily vás některé informace?
- Která konkrétní zjištění nám pomohou vytvořit strategii zakládání sborů ve vaší cílové oblasti?
- Který důležitý předpoklad týkající se zakládání sborů se průzkumem potvrdil?
- Co byl nejdůležitější objev týkající se pole ke žni?
- Které příležitosti vidíte jako dveře otevřené evangeliu?
- Na jaké překážky jste narazili a jak by se měly překonávat?
- Jaký další průzkum potřebujete provést, abyste mohli rozvinout jasnou strategii evangelizace a zakládání sborů ve své cílové oblasti?

Vzorové dotazníky

Tato příloha obsahuje dva vzorové dotazníky: průzkum sboru a dotazník pro průzkum cílové oblasti. Oba dotazníky jsou pouze vzory a můžete si je přizpůsobit tak, aby lépe vyhovovaly vašim potřebám.

Poznámka pro překladatele: Tyto dotazníky může být vhodné vytisknout ve větším množství (možná jako bloky), aby měli zakladatelé sborů nebo jiní církevní vůdčové přístup k většímu počtu jejich kopií v daném jazyce.

I. PRŮZKUM SBORU

A. Profil

1. Název sboru: _____
2. Denominace (konfese): _____
3. Adresa sboru, místo: _____
4. Místo scházení: Patří sboru: _____ Pronajato od: _____
5. Datum založení: _____ Datum registrace: _____
6. Jméno pastora/představitele sboru: _____ Věk: _____
7. Má pastor/představitel jiné zaměstnání? ANO _____ NE _____
8. Hlavní jazyk, kterým se ve sboru mluví: _____ Další jazyk: _____
9. Současný počet členů: _____
10. Průměrný počet návštěvníků: _____

B. Lidé

Pokuste se vypsát počty lidí, kteří spadají do jednotlivých kategorií:

Věk	Přítomní		Věřící		Členové	
	Muži	Ženy	Muži	Ženy	Muži	Ženy
0–10						
11–17						
18–24						
25–30						
31–55						
55+						

Předpoklady:

- Ne všichni přítomní jsou věřící a členové sboru.
- Počet přítomných by měl být větší než počet členů a věřících.
- Někdo může být věřící a chodit do sboru, ale nebýt přítom jeho členem.
- Člen sboru musí být současně věřící.
- Počet věřících by měl být nižší než počet přítomných, ale vyšší než počet členů.
- Počet křtů v letech: 96 ____ 97 ____ 98 ____ 99 ____ 00 ____ 01 ____ 02 ____ 03 ____
- Počet rodin (muž/žena), které chodí do sboru: _____

C. Programy

Zaškrtněte všechny aktivity, které sbor zajišťuje, a poznamenejte si, jaká je v nich účast

Aktivita	Sbor zajišťuje	Počet účastníků
Nedělní škola (dělená podle věku)		
Chvály — hudba		
Skupina mládeže		
Skupinky dětí		
Skupiny či skupinky žen		
Skupiny či skupinky mužů		
Misie		
Evangelizace		
Učednictví a výcvik		
Domácí skupiny studia Bible		
Vyučování pro nové věřící		
Výchova vůdců		
Výchova učitelů		
Modlitební setkání		
Pěvecký sbor		
Armádní služba		
Služba zakládání nových sborů		
Služba skrze literaturu		
Služba skrze televizi nebo rádio		
Služba ve vězení		
Služba alkoholově a drogově závislým		
Služba v nemocnici		
Služba v sirotčinci, dětském domově		
Služba péče o staré lidi		
Služba modlitbami		

D. Plán

1. Existují konkrétní plány pro službu v tomto roce? ANO ____ NE ____

2. Co se plánuje?

---

3. Začalo se už plánovat na příští rok? ANO ____ NE ____

4. Co se plánuje?

-
-
5. Existuje tým vedoucích, který připravuje sborové plány? ANO ___ NE ___
6. Má sbor prohlášení o záměru? ANO ___ NE ___
7. Má sbor finanční plán či rozpočet? ANO ___ NE ___
8. Má sbor plán duchovního růstu pro věřící? ANO ___ NE ___
9. Spolupracuje sbor s jinými sbory? ANO ___ NE ___
10. Spolupracuje sbor s jinými denominacemi? ANO ___ NE ___

II. SHROMAŽDOVÁNÍ INFORMACÍ V CÍLOVÉ OBLASTI ČI OKRUHU

A. Kdo?

1. Existují v „zóně vlivu“ sboru nějaké zvláštní skupiny?

---

2. Je v okruhu nějaká převažující společenská třída? ANO ___ NE ___

3. Pokud ano, která?

B. Co?

1. Čím zvláštním či jedinečným se okruh sboru vyznačuje?

---

2. Jaké zvláštní události, místní svátky nebo slavnosti lidé v „kruhu“ zachovávají?

---

3. Které potřeby lidí uvnitř oblasti jsou nejnaléhavější?

vzdělávací _____ kulturní _____ rodinné _____ náboženské _____
 ekonomické _____ duchovní _____ mravní _____ sociální _____

4. Které druhy náboženských skupin se v okruhu sboru vyskytují (napíšte počet)?

pravoslavní _____ baptisté _____ letniční _____ římskokatolíci _____
 luteráni _____ ostatní protest. _____ nenedomin. _____ muslimové _____
 zahraniční misijní skupiny _____ (napíšte prosím, které: _____)

5. Snaží se sbor naplňovat potřeby uvedené v bodu 3?

Jestliže ano, co konkrétně sbor ve svém okruhu dělá, aby těmto potřebám posloužil?

---

6. Dává prohlášení o záměru najevo touhu naplnit potřeby lidí v okruhu? ANO ___ NE ___

Ukazuje plán služby starost o holistickou (všestrannou) službu lidem? ANO ____ NE ____

C. Jak?

1. Ztotožňuje se sbor se svým okruhem? ANO ____ NE ____

2. Jestliže ano, jak?

---

3. Pokud ne, co může sbor udělat pro to, aby se začal se svým okruhem ztotožňovat?

---

4. Jsou sborové aktivity určeny k tomu, aby zasáhly okruh sboru? ANO ____ NE ____

5. Jaké jsou vztahy sboru s ostatními protestantskými křesťanskými sbory uvnitř okruhu?

Dobré vztahy se všemi _____

Dobré vztahy s některými, ale nepříliš dobré s jinými _____

Nemá dobré vztahy s nikým _____

D. Zdroje

1. Jaké druhy prostředků jsou sboru v jeho okruhu dostupné?

TV/rozhlas _____ literatura _____ vydavatelství _____

oficiální souhlas s „prospěšnými“ službami _____

Jiné evangelikální protestantské křesťanské skupiny, které mohou být partnery ve službě:

sbory _____ kluby _____ centra _____ spolky _____

vzdělávací instituce _____ zahraniční misijní organizace _____

2. Se kterými skupinami sbor v této době spolupracuje v rámci zvláštních projektů služby?

---

3. Vedl sbor rozhovory s ostatními sbory o zasažení nevěřících evangeliem? ANO ____ NE ____

4. Je vedení sboru ochotné spolupracovat s ostatními na oslovení všech lidí v „kruhu“ pro Krista? ANO ____ NE ____

5. Jestliže ano, kdy se setká se všemi „zdroji v kruhu“ na téma naplnění Velkého poslání v oblasti?

---

6. Pokud ne, proč?

Biblické základy zakládání sborů

NAPLNIT ZEMI POZNÁNÍM BOŽÍ SLÁVY

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je ukázat, že saturace je biblické pojetí a že saturační zakládání sborů je prostředek, který Bůh používal a používá k naplnění svého záměru.

☞ OSNOVA LEKCE

- Saturační zakládání sborů je biblický přístup k naplnění Velkého poslání
- Saturační zakládání sborů je metodou používanou i v historii

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět jasné definici „saturace“.
- Vědět, že saturace je biblický princip, který se vztahuje na Boží dílo v historii.
- Zapojit se do saturačního zakládání sborů, které je základním principem filosofie služby zakladatele sborů a strategie zakládání sborů.

DEFINICE SATURACE

Co je saturační zakládání sborů? Abychom na to odpověděli, musíme nejprve definovat pojem „saturace“.

Slova „saturace“ a „saturační“ se odvozují od slovesa „saturovat“, což je odborný pojem, který znamená „nasytit, uspokojit, uspokojovat“ (*Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost* uvádí např.: „trh je saturován zbožím; saturovat požadavky spotřebitelů“). Saturaci si můžeme představit na houbě, která je tak plná vody, že už neudrží ani kapku navíc.

Bůh používá princip „saturace“ nebo „naplnění“ v celém Písmu, počínaje naplněním země lidmi přes získávání učedníků ze všech národů. Cílem je, aby poznání slávy Hospodina naplnilo zemi jako vody pokrývají moře (Abk 2:14; Iz 11:9).

Když slovo "saturace" aplikujeme na zakládání sborů, vyjadřujeme myšlenku naplnění země sbory tak, aby každý muž, žena a dítě měli příležitost slyšet a rozumět evangeliu a přijmout, nebo odmítnout Ježíše Krista jako osobního Spasitele ke slávě Boží.

I. SATURACE VE STARÉM ZÁKONĚ

A. Od počátku — naplnění země (saturace) bylo starozákonním motivem

Bůh přikázal, aby lidé naplnili zemi (Gn 1:28; 9:1; 9:7). Po potopě se národy rozešly po zemi (Gn 10:32), ale pak se lidé „usadili“ (Gn 11:1-2). Začali budovat město a řekli si: „Tak si učiníme jméno a nebudeme rozptýleni po celé zemi“ (Gn 11:4). Bůh proto zmátl jejich jazyky a „rozehnal je ... po celé zemi“ (Gn 11:7-8).

Do diskuse: Proč si myslíte, že Bůh chtěl, aby lidé naplnili zemi?

B. Božím konečným záměrem je, aby celá země byla naplněna poznáním Boha

Od počátku do konce je v Bibli jasně vidět, že Bůh touží po tom, aby jeho sláva naplnila nebo přikryla celou zemi — všechny národy a každou jejich část. Bůh například vyvolil Abrahama a požehnal mu, *aby se stal požehnaním*. Bůh zaslíbil Abrahamovi, že „v tobě dojdou požehnání všechny národy země“ (Gn 12:3). Právě to je význam fráze „vyvolený lid“. Bůh vyjadřuje svou touhu po naplnění země poznáním své slávy i v následujících verších:

- Avšak, jakože jsem živ, Hospodinova sláva naplní celou zemi. (Numeri 14:21)
- Buď navěky požehnáno jeho slavné jméno, celou zemi nechť naplní jeho sláva! Amen. (Žalm 72:19)
- Nikdo už nebude páchat zlo a šířit zkázu na celé mé svaté hoře, neboť zemi naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře. (Izajáš 11:9)
- Já zakročím proti jejich činům a úmyslům a shromáždím všechny pronárody a jazyky. I přijdou a spatří mou slávu. (Izajáš 66:18)

II. JEŽÍŠOVA SLUŽBA

A. Ježíš používal saturaci jako strategii pro svou službu v Galileji

Ježíš se zaměřil na saturaci Galileje (Mt 4:23). Obcházel všechna města a vesnice (Mt 9:35). Ježíš poslal svých 72 učedníků v týmech po dvou „do každého města i místa, kam měl sám jít“ (Lk 10:1). S pomocí těchto týmů bylo evangelium kázáno nejméně ve 36 galilejských městech a vesnicích!

Je zajímavé, že i při zaměření na Galileu nebyl dosah Ježíšovy služby omezený. „Pověst o něm se roznesla po celé Sýrii“ a „velké zástupy“ z Desetiměstí, Judeje a Zajordání si ho chodily do Galileje poslechnout (Mt 4:23-25). Galilea byla očividně strategicky vybraným místem služby, protože pobyt v Galileji měl za následek dopad na velkou zeměpisnou oblast.

B. Ježíšova podobenství o království ukazují saturační principy

V Matoušovi 13 Ježíš vyučuje své učedníky o Božím království prostřednictvím řady podobenství. V prvním říká, jak bude království přijato různými druhy posluchačů. V dalším, v podobenství o pleveli, mluví o práci nepřítele, který zasévá svůj plevel mezi dobré semeno. Poslední podobenství má stejnou aplikaci: je to Pánova práce oddělit pravé od falešného. Páté a šesté podobenství (o ukrytém pokladu a perle) zdůrazňují, jakou radost mají ti, kdo mají tento „poklad“. Uprostřed jsou dvě podobenství, která mluví o šíření tohoto království.

1. Podobenství o hořčičném zrně (Matouš 13:31-32)

V tomto podobenství je patrný velký růst. Z malého začátku („je menší než všeseka semena“) postupně vyrůstá v největší zahradní rostlinu. Poselství je jasné: Boží království z malých začátků vyrůstá do takové míry, až je z něj „velká rostlina“.

2. Podobenství o kvasu (Matouš 13:33)

V tomto podobenství malá hruška kvasu prostoupila velké množství těsta. Poselství vypadá stejně jako v případě hořčičného zrna, ale je zde navíc důraz na proměnu, ke které dochází, když kvas prostupuje těstem. Od malých začátků bude Boží království pronikat dál, až pokryje celou zemi (srov. Zj 11:15).

Na konci tohoto učení se Ježíš svých učedníků zeptal: „Pochopili jste to všechno?“ (Mt 13:51) Zřejmá odpověď je „ne“, protože po svém vzkříšení strávil čtyřicet dní tím, že s nimi mluvil o Božím království (Sk 1:3).

III. BIBLICKÉ ZÁKLADY PRO SATURAČNÍ ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ (SZS)

Viděli jsme, že Božím konečným záměrem je, aby byl celý svět naplněn (saturován) poznáním jeho slávy. Saturaçní zakládání sborů plní danou oblast sbory tak, že každý muž, žena i dítě má možnost přijmout nebo odmítnout evangelium skrze svědectví místního sboru. Je saturace oblasti novými sbory pouze nejnovější módou ve službě nebo stojí na biblických základech? Následující biblické principy nám ukážou, že saturaçní zakládání sborů je skutečně biblické.

A. Nástroj: Církev

Když Ježíš řekl „...zbuduji svou církev a brány pekla ji nepřemohou,“ (Mt 16:18) dal najevo, že má v plánu si vybudovat svůj vlastní lid. Z jeho slov jasně vyplývají dvě věci: Zaprvé, že církev a její budování náleží Kristu, proto je on sám úzce spojen s jejím růstem. Zadruhé, že církev bude vítězná. Díky Ježíšově osobě a tomu, kým byl, si můžeme být jistí, že splní to, co slíbil. Pronásledování, chudoba nebo dokonce samotné brány pekla nemohou církev zastavit. Budování církve je Boží vůle a v současné době i Ježíšovo hlavní poslání zde na zemi.

Apoštol Pavel píše v nádherném listě Efezským na téma církve: „*Bůh chce, aby nebeským vládním a mocí bylo nyní skrze církev dáno poznání jeho mnohotvarou moudrostí*“ (Ef 3:10). Církev je opět popisována jako prostředek šíření evangelia.

B. Příklad: Evangelium musí být hlášáno všude

Před svým nanebevystoupením řekl Ježíš učedníkům, že přijmou Ducha Svatého a pak budou jeho svědky až po nejzazší konec země, počínaje od Jeruzaléma (Sk 1:8). Je zajímavé, že Ježíš začíná a končí svou službu tématem saturace. V podobnostech o rozsévání a o rybářské síti (Mt 13) Ježíš naznačuje, že dílo království Božího pokryje všechnu zemi a jako rybář se síť se bude snažit získat všechny druhy ryb. Na konci své služby dává Ježíš svým apoštolům za úkol, aby naplnili svět dobrou zprávou.

Evangelium musí být hlášáno všude. To je zřejmé z pasáží Velkého poslání (Mt 28:18-20, L 24:46-49, Sk 1:8). Jako Bůh požehnal Abrahamovi a vyvolil ho, aby se stal požehnáním pro ostatní národy (Gn 12:1-3), stejně mají i všichni Boží služebníci předávat získané požehnání dalším.

Velké poslání spočívá v „činění učedníků ze všech národů“ skrze křest a na základě učení o poslušnosti Kristu. Oba tyto cíle nejlépe plní Boží lid — církev. Ježíšovo poslání nebylo jen okamžitým pokynem pro ty, kteří byli v dané chvíli s ním. Opakování slova „všechno“ — všechna moc, všechny národy, vše (co jsem vám přikázal) a všechny dny — ukazuje na mnohem širší dosah. Naplnění Velkého poslání, při kterém uvěří lidé ze všech národů, vede k saturaci.

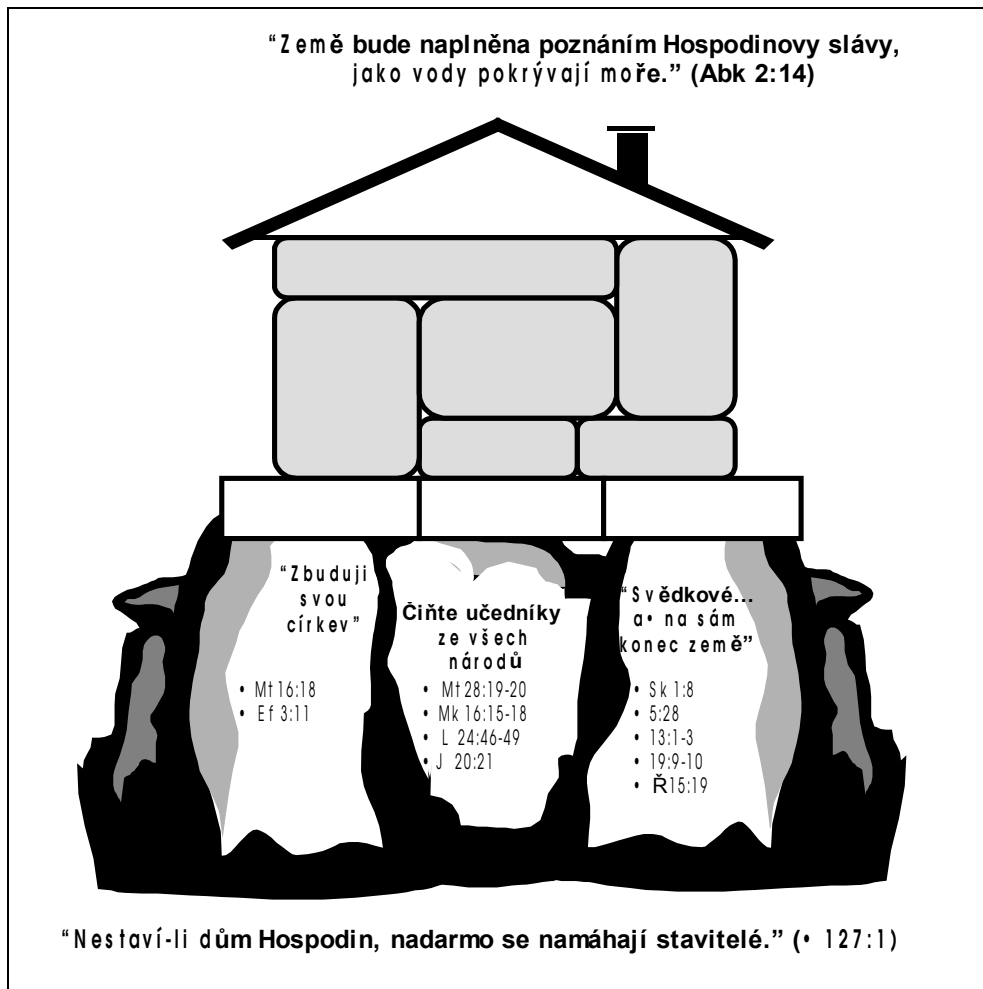
C. Rozsah: Až na sám konec země

Jakým způsobem začali apoštolové, kteří Velké poslání přijali, naplňovat jeho obsah? Odpověď je jednoduchá. V knize Skutků se dočteme o tom, že nejprve začali kázat v Jeruzalémě. Když lidé uvěřili evangeliu, rozdělili se do skupin, které sloužily k vyučování, budování společenství, lámání chleba a modlitbám (Sk 2:42). V těchto skupinách bylo ustaveno vedení a říkalo se jim církev. Když vypuklo pronásledování, věřící byli vyhnáni z Jeruzaléma a všude, kam šli, kázali evangelium a zřejmě po domech zakládali nové sbory (Sk 8:1-4).

Sbor v Antiochii vyslal Pavla a Barnabáše jako misionáře, aby pokračovali v započatém díle. Všude, kam šli, zakládali sbory. V průběhu celé knihy Skutků šlo šíření evangelia ruku v ruce s růstem církve. Na všech místech, kam proniklo evangelium, vznikaly nové sbory.

Ve Skutcích 19:9-10 byla Pavlovou cílovou oblastí provincie Malá Asie. Pavel si jako své ústředí zvolil Efez, nejdůležitější město v západní části této oblasti. Tam se setkával se svými učedníky, kteří pak šli dál, „*takže všichni obyvatelé provincie Asie mohli slyšet slovo Páně, židé i pohané*“. Pavel očividně naplnil (saturoval) Malou Asii zvěstí evangelia. Jak se mu to povedlo? Z jiných míst Nového zákona víme, že nejméně v sedmi největších městech této oblasti vznikly nové sbory (Zj 2:3, Kol 1:2). Kdo ty sbory založil? Nejspíše lidé, které Pavel v Efezu připravil a vycvičil.

Když uvážíme společně všechny tři výše uvedené biblické principy, vede nás to k závěru, že Velké poslání má být naplněno skrze saturační zakládání sborů (viz obr. 5.1).

Obrázek 5.1 — Biblické základy saturačního zakládání sborů

IV. KOLIK SBORŮ JE POTŘEBA K SATURACÍ?

Pokud máme za úkol naplnit své okolí sbory, kolik sborů je k tomu potřeba? Tuto otázku si můžeme položit i jinak: Jak vypadá národ, který skutečně slyšel evangelium? Je to takový národ, ve kterém měl každý člověk příležitost slyšet a pochopit evangelium Ježíše Krista *tak, aby* mohl buď přijmout nebo odmítnout Ježíše jako svého Spasitele. Pokud je toto náš cíl, kolik sborů je k tomu potřeba?

Někteří lidé v odpovědi na tuto otázku zdůrazňují zeměpisnou stránku a říkají, že dobrým cílem je taková hustota sborů, že každý člověk bude mít sbor v takové vzdálenosti od domova, do které není problém se dopravit. Jiný úhel pohledu bere v úvahu kulturní a etnické faktory a říká, že v každém národě musí vzniknout sbory pro všechny etnické skupiny — romský sbor pro romskou populaci, etnický venkovský maďarský sbor pro maďarské venkovany. Jiní lidé si kladou za cíl jedno křesťanské společenství na každých 1000 obyvatel. To se zakládá na teorii, že průměrně velký sbor s živými a misijně založenými křesťany může zasáhnout 1000 lidí.

Kolik sborů je ve vašem okolí, městě, okrese nebo zemi? Jak moc se blížíte k cíli saturačního zakládání sborů?

V. SATURAČNÍ ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ V HISTORII CÍRKVE

A. Irsko v 5. století

V Irsku vedl Patrik v pátém století hnutí, které naplnilo Irsko sbory v každé vesnici. Prorazil mezi zkorumpované náboženství Druidů a dosáhl proměny tím, že ke Kristu přivedl druidské kněží i ostatní obyvatele. Použil existující druidský systém kněze v každé vesnici a přeměnil druidské chrámy a bohoslužby v biblické křesťanství. Z Irska pak šly legendární týmy misionářů a zakládaly sbory mezi divokými kmeny v Severní Evropě.

B. Maďarsko v 16. století

Do Maďarska přišla reformace v 16. století. Reformovaná církev vybudovala své centrum v Debrecínu, který byl nazýván druhou Ženevou. Odtud prováděla reformovaná církev s uplatněním saturačního zakládání sborů systematickou geografickou evangelizaci v Transylvánii a naplnila tam všechny vesnice reformovanými sbory s biblickým učením.

C. Skotsko v 16. století

Hnutí, které vedené Johnem Knoxem ve Skotsku, také naplnilo tuto oblast reformovanými sbory. Toto hnutí bylo známé svou věrností v přímluvných modlitbách. Královna Marie řekla, že se bojí modliteb Johna Knoxe víc než všech armád Anglie.

D. Anglie v 18. století

Probuzení, které vedli John Wesley a George Whitfield v Anglii mělo za následek nejen saturační zakládání sborů, ale také společenskou změnu, která možná přešla podobné revoluci, k jaké došlo ve Francii. Wesley byl mocný kazatel a uměl strategicky organizovat. Dalo by se říct, že myslel na „Zet“ a řídil se pravidlem „ve všem směřovat k cíli“. Wesley kázal evangelium prostému lidu pod širým nebem v celé Anglii. Během 40 let jeho služby nacestoval na koni 550.000 km. Pronesl 42.000 kázání a napsal 200 knih. S myšlenkou na konečný cíl shromáždil Wesley nově obrácené lidi do „tříd“, které bychom dnes asi nazvali „buněčné skupinky“. V 10.000 skupinách bylo zapojeno zhruba 100.000 lidí a skupinky se dělily, když překročily velikost 12 členů (Joel Comiskey, Home Cell Group Explosion, 1998).

George Whitfield, další z vůdců tohoto probuzení, byl údajně lepším kazatelem než Wesley. Neměl však na společnost takový vliv jako Wesley, protože Wesley byl schopen budovat z nově obrácených lidí skupinky. Whitfield o tom řekl: „Můj bratr Wesley jednal moudře. Duše, které byly probuzeny jeho službou, shromáždil do tříd, čímž uchoval ovoce své práce. To jsem já zanedbal, takže mí lidé jsou jako lano upletené z písku“ (Miller, str. 97).

Wesleyánské probuzení se přelilo do Ameriky a pod vedením Jonathana Edwardse a Francise Asbury vedlo k saturačnímu zakládání kongregačních a metodistických sborů.

E. Filipíny a jiná místa ve 20. století

V roce 1973 získal filipínský kazatel jménem Jun Balayo vizi pro naplnění svého národa sbory. Vedl mezidenominální hnutí, které má stále ještě velký vliv. Během méně než 15 let založili 10.000 nových sborů. Věřící si stanovili dlouhodobý cíl, že dosáhnou v roce 2003 na Filipínách počtu 50.000 sborů. Dnes už se blíží k cíli! To je výsledek velkých modlitebních shromáždění, pravidelných akcí, které propagují vizi zakládání sborů, a tvrdé dřiny při zakládání samotném.

Podobná hnutí se dnes objevují po celé zemi. Velká hnutí existují v Latinské Americe, zvláště v Brazílii, ale také v Číně, Koreji a Střední Africe (kdysi se jí říkalo „temný kontinent“ a dnes se říká, že Střední Afrika se stala „křesťanským kontinentem“) s velmi silným hnutím v Ghaně. Hnutí saturačního zakládání sborů začínají získávat na síle také na Ukrajině a v Rumunsku.

ZÁVĚR

Boží záměr saturovat celou zemi svou slávou trvá už od počátku věků. Zakládání sborů bylo základním a hlavním principem pro šíření evangelia v Novém zákoně a je tomu tak dodnes. Aby mohl některý národ uvidět a pochopit evangelium milosti, je třeba, aby všichni lidé měli ve svém geografickém a

kulturním dosahu ztělesněné svědectví Boží moci — křesťanský sbor a jeho členy. To předpokládá saturaci každé části každého národa novými, živými, množícími se sbory.

Naše poslání je stále stejné. V každém národě je Boží lid povolán k tomu, aby se stal prostředkem získávání ztraceného světa pro Krista. Tento úkol může začít na jednom místě a pokračovat v soustředných kruzích napříč kulturními, třídními, rasovými i jazykovými bariérami — církve má za úkol pohnout zemí. „*Bůh nám dává svoje požehnání. Nechť se ho bojí všechny dálavy země!*“ (Ž 67:8)

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Je možné v nějaké oblasti naplnit Velké poslání bez zakládání sborů?
2. Je tvůj sbor veden účelem násobení a saturace?
3. Máte plán zakládat sbory mezi jinými národnostmi ve vaší zemi?
4. Kolik sborů potřebuje vaše okolí, aby bylo „saturované“?
5. Věříš, že Bůh chce udělat z vašeho národa kapitolu v dějinách církve?

LITERATURA

Comiskey, J.: *Home Cell Group Explosion*. Houston, TX: Touch Ministries, USA 1998.

Miller, B.: *John Wesley*. Minneapolis: Dimension Books, USA 1943.

VIZE SZS

LEKCE 6

Cvičení v průzkumu

PREZENTACE VÝSLEDKŮ PRŮZKUMU CÍLOVÉ OBLASTI

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je umožnit účastníkům rozdělit se o to, co se prostřednictvím průzkumu dozvěděli.

☞ OSNOVA LEKCE

- Údaje získané průzkumem jsou lépe pochopitelné, pokud jsou prezentovány organizovaným způsobem.
- Průzkum může získat větší hodnotu tím, že si odpovíme na některé klíčové otázky.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat důležitost získávání informací pro rozvoj účinných strategií pro evangelizaci a zakládání sborů.
- Vědět jak podat stručnou výzkumnou zprávu.
- Zhodnotit důležitost různých metod sběru informací pro rozvoj strategií evangelizace a zakládání sborů.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Toto je pracovní lekce. Umožněte účastníkům prezentovat závěry jejich průzkumného úkolu z předchozího modulu (Vize SZS, příloha 4A: „Porozumění cílové oblasti“). Mají-li tabulky, grafy, mapy atd., vystavte je tak, aby se na ně mohli účastníci podívat také během přestávek a volného času.

Pokud se během lekce budou prezentovat výsledky více než čtyř průzkumů, zvažte rozdělení účastníků do menších skupinek. V opačném případě by možná stálo za to vybrat několik velmi kvalitních prezentací, které by si vyslechli ostatní a mohli o nich diskutovat.

Úvod

V lekcí „Principy průzkumu“ (Vize SZS v Příručce I) dostali účastníci úkol, aby shromáždili informace o oblasti, ve které budou zakládat sbor (Vize SZS, příloha 4A: „Porozumění cílové oblasti“). Teď, když mají k dispozici co nejvíce informací o „dělnících ke žni“ (křesťanských zdrojích) a „poli ke žni“ (na kterém se bude pracovat), je tyto informace třeba analyzovat a sjednotit do zprávy popisující získané údaje a jejich dopad na strategii evangelizace a zakládání sborů v cílové oblasti. Tato pracovní lekce vám to umožní.

Každý účastník nebo tým účastníků by měl během 10 – 15 minut prezentovat svá zjištění s pomocí následující osnovy:

I. PRVNÍ ČÁST — ZÁKLADNÍ SHROMÁŽDĚNÉ ÚDAJE (5 – 7 MINUT):

- Popište svou cílovou oblast. Shrňte, co jste se dozvěděli ve 2. a 3. kroku Přílohy 4A: „Porozumění cílové oblasti“ ve Vizi SZS.
- Jak jste získávali informace (ankety, neformální rozhovory, pozorování, mapování, průzkum v knihovně apod.)?
- Mluvte o všech významných problémech nebo potížích, se kterými jste se setkali, a o tom, jak jste je překonali. Co byste příště dělali jinak?

II. DRUHÁ ČÁST – ROZBOR ÚDAJŮ PRŮZKUMU (5 – 8 MINUT):

Zbývající část prezentace by se měla soustředit na důsledky zjištění. Možná vám pomůže, když zodpovíte níže uvedené otázky:

- Kterou nejzajímavější informaci o cílové oblasti a lidech, kteří tam žijí, jste se dozvěděli?
- Byla některá informace překvapivá?
- Jaké konkrétní věci, které vám pomohou určit strategii pro zakládání sborů ve vaší cílové oblasti, jste se dozvěděli?
- Podařilo se vám potvrdit některou z předběžných domněnek, které jste měli ohledně „pole ke žni“ (v souvislosti se zakládáním sborů)?
- Učinili jste nějaký nový významný objev týkající se „pole ke žni“ a zakládání sborů?
- Kde jste našli otevřené dveře evangeliu?
- Jaké jste objevili překážky a jak by se daly překonat?
- Jaký další průzkum je třeba provést, abyste rozvinuli úplnou strategii pro evangelizaci a zakládání sborů v cílové oblasti?

Mobilizace zdrojů pomocí průzkumu

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je naučit se používat průzkum tak, že další lidé budou mobilizováni k úkolu zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- „Volání do zbraně“ inspiruje ostatní lidi, aby se přidali k danému projektu.
- Sdílení informací je z pohledu mobilizace dalších lidí zcela nezbytné.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat význam analýzy dat z průzkumu na modlitbách jako součásti vytváření strategie zakládání sborů.
- Vědět, jak správně prezentovat údaje získané z průzkumu, aby byli ostatní motivováni k zakládání sborů.
- Vytvořit mobilizační strategii pro svou službu zakládání sborů a pokusit se mobilizovat ostatní k modlitbám, dávání nebo připojení se k zakládání sborů.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Když budete vyučovat tuto lekci, pokuste se uvést konkrétní případy míst, kde prezentace výsledků průzkumu způsobila mobilizaci lidí, modliteb nebo finančních zdrojů namířených k zakládání sborů. Pokuste se také uvést příklad toho, jak může mít nevhodná prezentace získaných údajů negativní následky. Snažte se o to, aby si účastníci výcviku uvědomili, jak by se tomu dalo zabránit a co je třeba udělat, aby se takovým chybám vyhnuli.

Úvod

V lekci „Principy průzkumu“ (Vize SZS 4, Příručka č. 1) dostali účastníci za úkol shromáždit informace o oblasti, ve které budou zakládat sbor (Vize SZS, příloha 4A: „Porozumění cílové oblasti“). Tento průzkum vám měl umožnit shromáždění a analyzování údajů týkajících se „dělníků ke žni“ (zdrojů, které by vám mohly při zakládání sborů pomoci) a „pole ke žni“ (lidí a míst, která se snažíte zasáhnout evangeliem). V této lekci budeme uvažovat o tom, jakým způsobem prezentovat výsledky průzkumu ostatním, aby si uvědomili potřeby lidí ve vaší cílové oblasti... a současně byli povzbuzeni k účasti na tomto Božím díle.

I. VOLÁNÍ DO ZBRANĚ

„Volání do zbraně“ je shrnutí toho, o čem jste vy nebo váš tým přesvědčeni, že chce Bůh udělat při zasažení vaší cílové oblasti evangeliem. Je to výsledek modliteb a úvah nad informacemi, které jste získali a analyzovali během průzkumu. „Volání do zbraně“ zdůrazňuje potřeby a duchovní stav lidí v cílové oblasti a to, jak musí Boží lid na tuto situaci reagovat. Pokládá potřebné základy nebo rámec vaší služby zakládání sborů. Pomáhá odpovědět na otázku „*Jaká je Boží vůle pro mou cílovou oblast?*“ a „*Jak může každý muž, žena a dítě v této oblasti vidět a slyšet evangelium v takové formě, která je jim přístupná?*“

Vaše volání do zbraně by mělo obsahovat pohled váš a vašeho týmu na témata, mezi něž patří:

A. Situace lidí

V Matoušovi 9:35-38, když šel Pán mezi lidi, řekl, že jsou vysilení a skleslí jako ovce bez pastýře. Viděl, že je mezi nimi mnoho nemocných, a uzdravoval je. Tito lidé cítili bolest, kterou Ježíš viděl, když mezi ně šel.

Jak byste na základě svého průzkumu popsali situaci lidí, kteří žijí ve vaší cílové oblasti? Odpovězte na základě demografických údajů, odpovědi na otázky ohledně největších potřeb apod. (viz Vize SZS, příloha 4A: „Porozumění cílové oblasti“).

B. Jejich duchovní stav

Ježíš viděl, že lidé nemají ve svých duchovních životech žádné vedení. Neměli žádný směr (Mt 9:36).

Shrňte duchovní stav lidí ve vaší cílové oblasti. Jsou tam nějaké sbory? Kolik procent lidí chodí do kostela nebo se považuje za Kristovy učedníky? Jsou lidé otevření evangeliu? Které další náboženské skupiny mezi nimi pracují? Kolik sborů bude potřeba v cílové oblasti založit, aby měl každý člověk příležitost slyšet a vidět evangelium způsobem odpovídajícím jejich situaci a prostředí? (viz Vize SZS, příloha 4A: „Porozumění cílové oblasti“).

C. Co má Boží lid dělat

Potom vydal Pán příkaz modlit se (Mt 9:38). Po tomto příkazu našel dělníky, připravil je, vyslal a dokonce s nimi mluvil o získávání finanční podpory (viz Mt 10)!

K čemu konkrétně volá Bůh vás a váš tým? Jakým způsobem máte zasáhnout lidí ve své cílové oblasti? Jak se budete za tuto oblast modlit? Které zdroje (lidi, sbory a křesťanské organizace) můžete mobilizovat k práci s lidmi ve vaší cílové oblasti? Jakou roli budete vy a váš tým hrát v získávání dalších lidí pro modlitby a spolupráci na zasažení celé oblasti evangeliem?

II. NÁVOD K PREZENTACI INFORMACÍ

Správné informace ve správných rukou a ve správném okamžiku jsou mocným nástrojem, který může změnit lidské uvažování a motivovat k činům. Na druhé straně však nevhodně sdílené informace mohou způsobit ostudu nebo zahanbení, zlobu, uzavřenost a neochotu ke změně.

Naše výzkumná zpráva může být mocným Božím nástrojem k tomu, aby ostatní lidé pocítili břemeno potřeb vaší cílové oblasti a touhu po tom, aby místní lidé začali následovat Ježíše Krista.

A. Komu byste měli své výsledky prezentovat?

Začněte tak, že se o svá zjištění podělíte se jedním nebo dvěma spolupracovníky, kterým můžete důvěřovat. Můžete tak v malém měřítku vidět, jak budou asi reagovat ostatní, a můžete se už předem rozhodnout, jak lidi motivovat ke správné reakci založené na víře a jak laskavě odmítnout negativní námitky. Poproste kolegy o radu a o jejich názor na možnosti mobilizace věřících k zakládání sborů na základě výsledků průzkumu.

Jedním z nejlepších způsobů, jak pokračovat dál, je svěřit se s výsledky svým autoritám a požádat je o požehnání. Ukažte vedoucím sborů, jak zakládání sborů podpoří jejich službu. Vysvětlete jim, že budete pod jejich autoritou činit Boží vůli.

Nakonec přichází to nejdůležitější — prezentujte své výsledky lidem, kteří mají zájem o zakládání sborů. Všimněte si, jak lidé reagují na výzvu k zakládání sborů. Takové znalosti vám pomohou vybudovat podpůrný modlitební tým, získat ochotné dárcy i nové členy týmu.

B. Co je cílem prezentace výsledků ostatním?

1. *Soucit se ztraceným světem*

Uveďte informace, které ukazují duchovní beznaděj lidí. Řekněte pravdivý příběh o něčem, co způsobí, že křesťané pocítí bolest, kterou trpí lidé bez Krista tam, kde jste dělali průzkum.

2. *Modlitba*

Nově vznikající sbory, které mají modlitební podporu, se ukazují jako úspěšnější než ty, které takovou podporu nemají. Když budete prezentovat výsledky svého průzkumu, uveďte konkrétní potřeby, které může naplnit jen Bůh. Poproste ostatní, aby se za tyto věci modlili.

3. *Mobilizace lidí, kteří pomohou se založením sboru*

Uveďte informace, které lidem pomohou zjistit, jak by mohli pomoci. Buďte praktičtí a ukažte konkrétní věci, které mohou dělat, jako např. práce s dětmi, pomoc při stavbě, dávání, hudba, evangelizace nebo praktická pomoc.

4. *Dávání*

Buďte konkrétní v tom, jaké máte finanční potřeby. Buďte velmi otevření a upřímní a nerozpakujte se prezentovat, co všechno je potřeba.

C. Jak byste měli prezentovat výsledky svého průzkumu?

- Modlete se za moudrost. Musíte být pokorní a nesmíte kriticky prezentovat ty oblasti, ve kterých třeba křesťané neudělali dost proto, aby byli lidé zasaženi evangeliem.
- Buďte uvážliví. Neříkejte hned všechno, ale uveďte jen důležité údaje, které pomohou lidem pochopit, jak se zapojit do díla zakládání sborů.
- Rozhodněte se, jak nejlépe své výsledky předvést. Používejte mapy, příběhy o zajímavých lidech a uveďte vizi tak, jak ji chápe Bůh.
- Neposlouchejte negativní reakce, které tvrdí, že to nezvládnete. Pamatujte, že Ježíš je s vámi.

III. ROZHODNĚTE SE, JAK MOBILIZOVAT DĚLNÍKY KE ŽNI

Jednou částí vašeho průzkumného úkolu (Vize SZS, příloha 4A: „Porozumění cílové oblasti“) bylo zjistit, jaké zdroje (dělníky ke žni) jsou k dispozici při zasažení vaší cílové oblasti evangeliem. Když se budete sdílet o výsledky průzkumu s ostatními, možná se vám podaří některé z těchto zdrojů mobilizovat na pomoc zakládání sborů.

A. Určete, které zdroje jsou pro zasažení vaší cílové oblasti k dispozici

1. *Lidé*

Kdo se chce přidat? Zeptejte se lidí a dejte jim příležitost dobrovolně nabídnout pomoc při zakládání sboru.

Zajímají se lidé ve vašem stávajícím sboru o zakládání nových sborů? Kdo vám pomůže? Stávající sbor často bývá dobrým zdrojem lidí, peněz a modliteb. Jeho členové vás znají a nejspíš budou vaší službě věrnější než ostatní.

2. *Peníze*

Jaké finance jsou k dispozici? Vyzvěte lidi k obětavému dávání na šíření Božího království.

3. *Materiály*

Co je k dispozici (např. literatura, filmy, hudební nástroje apod.)?

B. Vytvořte pro svůj vznikající sbor strategii mobilizace

Jakou strategii mobilizace dělníků ke žni vypracujete? Na základě informací získaných v této lekci si sepište strategii sdílení výsledků výzkumu a zapojování ostatních lidí do díla.

IV. PŘÍPADOVÁ STUDIE O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ PRŮZKUMU K MOBILIZACI ZDROJŮ

Síla informace, autoři: Stan a Donna Downes

V roce 1996 modeloval v Rumunsku jeden misionář, sloužící s organizací OC International, celonárodní průzkum na příkladu jedné oblasti — Brasov. Vytvořil několik map, které znázorňovaly stávající sbory i oblasti, které jsou zatím beze sborů. Kopie své práce rozdál vedoucím místních sborů a doufal, že jeho snaha přinese ovoce.

O několik měsíců později si Valerica Tudor, kazatel Církve bratrské v Brasově, všiml významu těchto map a jasně si uvědomil, že je v oblasti Brasova potřeba zakládat sbory. Použil mapy jako východisko pro službu zakládání sborů.

Od roku 1997 Valerica a další představitelé církví lépe prozkoumali oblast Brasova a každý rok vytvořili novou mapu, aby měli přehled o postupu zakládání sborů. Bylo založeno 12 nových sborů a ve vesnicích vzniklo na 20 buněčných skupinek. V další desítky vesnic se objevili křesťané, kteří jsou ochotni buněčné skupinky založit.

Každý měsíc se několik představitelů církví schází k modlitbám, studiu Bible, plánování po čtvrtletích a podávání zpráv o průběhu služby. Mají seznam 89 vesnic, ve kterých zatím nejsou evangelikální sbory, a používají jej k motivování sborů do zakládání dalších sborů a cílené evangelizace.

Sbory reagovaly pozitivně. Jeden sbor se zeptal, proč takové informace nedostali už dřív! Jiný poprosil o pravidelné zprávy o postupu projektu. Několik sborů celé dílo finančně podpořilo. Ačkoli původní mapa je dnes zastaralá, má u Valericy doma čestné místo, které připomíná, jak mocným způsobem si Bůh používá informace k motivaci svého lidu.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jakým způsobem se průzkum používá k vytvoření strategie zakládání sborů?
2. Vzpomeňte si na případovou studii uvedenou v této lekci. Jak pomohlo sdílení informací se sborem a s dalšími lidmi k mobilizování zdrojů potřebných k zakládání sborů?
3. Jak může prospět vašemu úsilí o zakládání sborů sdílení výsledků průzkumu?
4. Jak může sdílení výsledků průzkumu ovlivnit váš vztah s křesťanskými vůdci?

AKČNÍ PLÁN

1. Projděte spolu se svým týmem údaje získané z průzkumu a napište si, co vám Bůh ukazuje ohledně vznikajícího sboru. Toto „volání do zbraně“ proberte se svým vyučujícím nebo rádcem, případně s jinými vhodnými lidmi.
2. Napište si strategii mobilizace, která pomůže povzbudit ostatní k pomoci se zakládáním sborů. Nezapomeňte do této strategie zahrnout lidi, kterým sdělíte výsledky průzkumu, dále uveďte,

co jim řeknete a jak doufáte, že vám pomohou (modlitbou, dáváním, připojením se k týmu apod.). Tuto strategii proberte se svým vyučujícím nebo rádcem.

3. Realizujte svou mobilizační strategii a výsledky sdělte svému vyučujícímu nebo rádcí na dalším výcvikovém setkání.

LITERATURA

Downes, Stan a Donna: *The Alliance Impact*. Budapešť, Maďarsko: Aliance pro zakládání sborů, jaro 1999

První kroky HNUTÍ ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ VE SKUTCÍCH

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pomoci účastníkům pochopit biblický vzor hnutí zakládání sborů skrze studium šíření církve zaznamenané v knize Skutků.

☞ OSNOVA LEKCE

- Šíření církve v prvním století bylo rychlé a mocné
- K úspěšnému šíření církve přispěly různé události a principy služby.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Znat principy velkého šíření evangelia v Novém zákoně, které vedlo od jednotlivých misijních týmů až k velkému hnutí zakládání sborů.
- Účastnit se hnutí zakládání rostoucích sborů, kterých přibývá zakládáním dalších rostoucích a násobících se sborů.
- Být schopen vytvořit pro nějakou oblast evangelizační strategii, která spočívá v zakládání sborů.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Připravte si mapu okolí Středozemního moře, abyste na ní mohli ukázat oblast, kterou pokryla Pavlova služba.

Úvod

Během dní, které následovaly po Ježíšově nanebevystoupení, nemělo evangelium žádný vliv na svět mimo Judsko, Samaří a Galileu. Ze začátku se křesťané ve srovnání s tehdejší politickou mocí zdáli malí a bezmocní. Přesto se však evangelium převalilo celou římskou říší jako lavina, takže během jediné generace vznikly křesťanské sbory všude od Jeruzaléma až po Řím a ještě dál. Moderní historikové žasnou a nechápou, jak se mohlo křesťanství za tak krátkou dobu rozšířit tak daleko (Berkhof, str. 21). Byla to jen náhoda? Bloumali první misionáři bezcílně po světě a zvěstovali přitom evangelium? Ne tak úplně. Pečlivé studium knihy Skutků ukazuje, že šíření církve bylo výsledkem plánů vedených Duchem svatým a založených na principech, které můžeme používat i dnes.

V průběhu této lekce budeme studovat Písmo, nejlepší učebnici zakládání sborů na světě. Podíváme se na vlivy, které přispěly k rychlému rozšíření církve — ve víře, že je možné najít mezi nimi principy pro naši službu, které vedou k naplnění a saturaci jakékoli oblasti evangeliem.

I. ZROZENÍ NOVOZÁKONNÍ CÍRKVE

Letnice, během kterých se zrodila novozákonní církev, hrály v rychlém šíření křesťanství klíčovou roli. Letnice nastaly během významných svátků, kvůli kterým se do Jeruzaléma vypravily tisíce Židů i proselytů z celého světa. Lukáš píše o lidech ze 13 různých oblastí včetně Partů, Médů, Elamitů, Mezopotámců, lidí z Judska, Kapadokie, Pontu, Asie, Frygie, Pamfylie, Egypta, Kyrény, Říma a Kréty. Mnoho takových poutníků si svou nově nabytou víru odneslo zpátky domů, ovšem až poté, co obdrželi instrukce a zažili církevní život, který se rozvinul po letnicích (Sk 2:42-47). Tento počáteční výcvik by mohl odpovědět na otázku, jak mohl v Římě vzniknout křesťanský sbor ještě před tím, než tam přišel některý z apoštolů.

II. PRONÁSLEDOVÁNÍ

Ve Skutcích 8 vypuklo velké pronásledování, které vedlo k rozptýlení církve (Sk 8:1, 11:19-21). To také ovlivnilo šíření evangelia. Když byli křesťané rozeznáni na různé strany, předávali evangelium především svým krajanům — Židům. V syrské Antiochii však bylo osloveno a uvěřilo mnoho Řeků, takže se Bible zmiňuje o vzniku prvního sboru složeného převážně z pohanů. To bylo tak neobvyklé, že představitelé jeruzalémské církve vyslali Barnabáše, aby se pokusil celou situaci prozkoumat (Sk 11:22-24).

Barnabáš byl křesťany z pohanů v Antiochii tak nadšen, že službou v tamním sboru strávil alespoň jeden rok. Přibral si k sobě dokonce i Pavla ze vzdáleného Tarsu (Sk 11:25-26). Spolu s dalšími lidmi z různých jiných oblastí založili dynamický tým vůdců (Sk 13:1). A právě v Antiochii byli učedníci poprvé nazváni „křesťany“ (Sk 11:26).

III. PAVLOVY MISIJNÍ CESTY

„Tak jsem celý okruh od Jeruzaléma až po Illyrii naplnil Kristovým evangeliem.“

Sv. Pavel (Ř 15:19)

Pavel byl člověk mnoha tváří: apoštol, teolog a učitel. V tom všem však byla jasně vidět jeho role jako misionáře zakládajícího sbory. Jiní lidé získali více obrácených než Pavel, někteří z nich kázali před větším počtem lidí než on, ale nikdo z nich zřejmě nebyl tak úspěšný v zakládání sborů (Allen 1962:3). Budeme-li se zabývat Pavlovými misijními cestami, můžeme získat klíč k jeho úspěchu.

Obrázek 8.1 Šíření evangelia

A. První misijní cesta (Skutky 13-14) — expanze na Kypr a do Galácie

Pavel a Barnabáš byli jako misionáři vysláni nejprve na ostrov Kypr, Barnabášovo rodiště. Začali kázat v synagóze v Salamině, největším městě na ostrově. Později šli do města Páfu, hlavního města ostrova. Obrácení Sergia Paula (prokonzula) jim v této oblasti jistě získalo přízeň (Sk 13:1-12).

Po službě na Kypru se vypravili do Galácie, dnešního Turecka. V Pisidské Antiochii, hlavním městě jižní Galácie, kázal Pavel v synagóze a obrátilo se tam mnoho pohanů. Pisidská Antiochie byla strategicky významným městem, takže Pavlova a Barnabášova služba nebyla omezena pouze na něj — „A slovo Páně se šířilo po celé krajině.“ (Sk 13:49). Navzdory úspěchům bylo pronásledování ze strany Židů tak tvrdé, že Pavel s Barnabášem byli donuceni odejít (Sk 13:14-52).

Oba se pak vypravili do Ikonía, důležité galatské obchodní křižovatky. Po jejich kázání v synagóze se obrátilo mnoho lidí, ale brzy narazili na spiknutí ze strany pohanů a Židů (Sk 14:1-7). Poté, co byli vyštvaní pryč, uprchli do Lystry, vojenského města se silným římským vlivem. Zdá se, že Pavel minul domorodá města provincie jako Mistii a Vasadu (Allen 1962:13). Jako římský občan se Pavel lépe cítil ve městech se silným římským vlivem. Po uzdravení chromého v Lystře chtěli lidé Pavla a Barnabáše uctívat jako Dia a Herma. Židé podnítili hnutí odporu a Pavel byl kamenován, nikoli však poražen. Spolu s Barnabášem uprchli do Derbe (Sk 14:8-20).

V Derbe kázali evangelium a vyučovali mnoho lidí. Z Derbe se Pavel mohl snadno vrátit zpátky do Antiochie cestou přes své rodné město Tarsus. Považoval však za důležitější povzbudit nové věřící a ustanovit vedení ve čtyřech sborech, které založil v Pisidské Antiochii, Ikoniu, Lystře a Derbe, navzdory nebezpečí, které mu tam opět hrozilo (Sk 14:20-23).

B. Druhá misijní cesta (Skutky 15:36-18:22) — expanze do Makedonie a Acháje

Výsledkem sporu týkajícího se role Jana Marka v týmu začali Pavel a Barnabáš sloužit samostatně. Barnabáš se spolu s Janem Markem vrátil na Kypr. Jako doprovod si Pavel na druhou misijní cestu vybral Silase. Vypravili se na cestu s cílem „posilovat sbory“ (Sk 15:36-41).

Tento nový tým se vrátil do Derbe, Lystry a pravděpodobně i do dalších galatských měst (16:1-6). Během pobytu v Lystře přibral Pavel do týmu Timotea. Pavel chtěl jít do Asie, ale Duch svatý ho odvedl jinam. V Troadě měl Pavel vidění Makedonce (Sk 16:7-11). V tomto okamžiku se k nim přidal i Lukáš, takže tým se rozrostl na čtyři lidi (Pavel, Silas, Timoteus, Lukáš). Pak se společně vypravili do Filip. Filipy byly významné město „Egnatské cesty“, římské dálnice spojující Makedonii s Asií (16:12-40). Ve Filipech uvěřila Lydia a její dům se stal operačním štábem. Silas a Pavel byli zbičováni a uvězněni poté, co osvobodili otrokyni od démonů, na což si její majitelé začali stěžovat. Byl spasen žalářník a jeho „dům“ (Sk 16:16-40).

Pavel, Silas a Timoteus se přes Amfípolis a Apollonii dostali do Tesaloniky, místního centra a jednoho z nejvýznamnějších makedonských přístavů. Svou práci opět zahájili v synagóze, kde Pavel kázal tři soboty po sobě. Dostavila se kladná odezva jak od Židů, tak pobožných pohanů. Žárlivost ze strany některých židovských představitelů však vedla k pronásledování (17:1-9). Pavel se tedy vypravil do Beroje, kde lidé dychtili po evangeliu. Když tam za ním dorazili tesaloničtí pronásledovatelé, Pavel byl nucen utéci, přičemž Silase a Timotea nechal v Beroji (17:1-15).

Pavel na své spolence čekal v Aténách, kulturním a intelektuálním centru tehdejšího světa. Tento čas využil k pronesení výborného kázání, ve kterém se dostal na společnou půdu se svými posluchači a pak jim jasně vyložil specifika své víry. Několik lidí bylo spaseno (17:15-34).

Pavel se pak usadil v Korintě, hlavním městě Acháje, významném dopravním a komunikačním uzlu celé oblasti (Sk 18:1-16). Přidali se k němu Akvila s Priscillou, výrobci stanů z Říma. Teď už byl v týmu Pavel, Silas, Timoteus, Akvila a Priscilla. Stejně jako na mnoha jiných místech měla Pavlova služba v Korintě dopad na celou provincii Acháju (2 Kor 1:1).

O 18 měsíců později se Pavel přeplavil do syrské Antiochie a Silase s Timotejem nechal pokračovat v práci v Korintě. Po cestě se zastavil v Efezu, přímořském přístavu v dnešním západním Turecku. V synagóze ho tam přijali přátelsky a Židé po něm chtěli, aby se zdržel delší dobu. Vzhledem k tomu, že už mu dříve Duch svatý zabránil zvěstovat evangelium v Asii, slibuje Pavel, že se vrátí, „bude-li to Boží vůle“. Nechává v Efezu Priscillu a Akvilu, aby pokračovali v započaté práci (Sk 18:19-21).

C. Třetí misijní cesta (Skutky 18:23-21:15) — expanze do provincie Asie

Svou třetí misijní cestu zahájil Pavel čtvrtou zaznamenanou návštěvou sborů, které založil v Galácii (Sk 18:23). Pak se po pevnině vydal do Efezu (Sk 19:1). Efez byl přístavní město na jedné z hlavních obchodních cest a byl z něj snadný přístup do římské provincie Asie,

kteřá Pavlovi už dlouho ležela na srdci. Pouhých 150 kilometrů na východ údolím Lycus ležela města Laodikea, Kolosy a Heirapolis. Efez byl také výspou čarodějnictví a modlářství. V té době to bylo jedno z hlavních měst východní střeozemské oblasti (dalšími dvěma takovými městy byly Alexandrie a syrská Antiochie). Pavel si ke své službě rozhodně vyvolil velmi strategický bod.

Podle svého zvyku začal Pavel kázat v synagóze, odkud byl po třech měsících vypuzen. Toto odmítnutí vyústilo ve snad největší počín jeho služby zakladatele sborů, velké šíření evangelia v provincii Asii: „...odvedl s sebou i učedníky a začal denně mluvit v přednáškové síni filosofa jménem Tyrannos. To trvalo dva roky, takže všichni obyvatelé provincie Asie mohli slyšet slovo Páně, židé i pohané“ (Sk 19:9-10).

Jak je vůbec možné, že všichni obyvatelé provincie Asie mohli slyšet „slovo Páně“? Jiné oddíly Nového zákona ukazují, že byly založeny sbory v Kolosách (Kol 1:2), Laodikeji (Kol 4:16), Hierapolis (Kol 4:13), Smyrně (Zj 2:8), Pergamu (Zj 2:12), Thyatiře (Zj 2:18), Sardách (Zj 3:1), Filadelfii (Zj 3:7) a na dalších místech (pravděpodobně v Magnésii, Troadě, Milétu atd.). Tyto sbory v provincii Asii jsou dokladem hnutí zakládání sborů a podporují Pavlovo tvrzení, že celá Asie slyšela Boží slovo. Knihy Efezským, Koloským, 1. a 2. list Timoteovi, Filemonovi, 1., 2. a 3. list Janův, Zjevení i části Skutků se zabývají sbory v Asii a jejich představiteli — sbory, které povstaly z velkého šíření evangelia v celé provincii.

Po třech letech strávených v Efezu se Pavel rozhodl vrátit do Makedonie a Acháje, aby navštívil čtyři sbory založené během druhé misijní cesty ve Filipech, Tesalonice, Beroji a Korintě. Timotea a Erasta poslal napřed (Sk 19:21) a sám se ještě nějakou dobu zdržel v Efezu. Po vzpouře, kterou v Efezu podnítily lidé, jejichž příjmy závisely na modloslužbě, se Pavel vydal do Makedonie. Cestovali s ním Sopatros (z Beroje), Aristarchos a Sekundus (z Tesaloniky), Gaius (z Derbe), Timoteus (z Lystry), Tychikus a Trofimius (Sk 20:3-6). Někteří z nich byli kolegové, které Pavel připravoval ve výcvikovém středisku v Tyranově síni v Efezu.

Pavel během své tříměsíční návštěvy v Korintě pouzbuzoval bratry v Makedonii a Acháji (Sk 20:1-3). Cestou do Jeruzaléma se zastavil v Milétu, kde se setkal s efezskými staršími a dával jim pokyny týkající se vedení (Sk 20:17-38).

IV. JERUZALÉMSKÝ KONCIL (SKUTKY 15)

Vprostřed všech právě popsaných událostí, ihned po skončení první misijní výpravy, se v Jeruzalémě konalo významné setkání, které mělo velký vliv na rychlé rozšíření církve mezi pohany. Události, které vyústily v jeruzalémský koncil, se mimo jiné týkaly sporů a nepřátelství mezi Židy a pohany. První známky konfliktu se objevují v okamžiku, kdy jsou zanedbávány pohanské vdovy v Jeruzalémě (Sk 6). Štěpán, jeden z lidí, kteří byli pověřeni řešením tohoto problému, byl pak ukamenován. Napětí se pak znovu objevuje v osobní zkušenosti apoštola Petra. Bůh ho požádal, aby porušil původní Zákon a jedl „nečisté jídlo“. Teprve poté byl Petr svědkem obrácení prvního pohana, Kornélia (Sk 10). Třetí událost se odehrála v Antiochii, kde se obrátilo mnoho pohanů. Židům v Jeruzalémě se zdálo podezřelé, že by antiochští pohané mohli jít za židovským mesiášem. Rozhodli se tedy celou událost prozkoumat a vyslali tam Barnabáše (Sk 11:19-24). První misijní výprava apoštola Pavla byla posledním střípkem v mozaice událostí vedoucích ke koncilu v 15. kapitole Skutků. Pavel s Barnabášem byli svědky a iniciátory obrácení mnoha pohanů v galatských městech. Netrvalo dlouho a někteří jeruzalémské křesťané ze Židů začali v Antiochii, která byla centrem křesťanství mezi pohany, vyučovat, že všichni křesťané se musí držet Mojžíšova zákona (Sk 15:1).

Z těchto všech událostí vzešla konference v Jeruzalémě. Zásadní otázka zněla, jestli musejí pohané dodržovat Mojžíšův zákon, nebo jinak řečeno, je křesťanství určeno i pro pohany, nebo se musejí nejprve obrátit k judaismu? S Božím vedením došla konference poměrně snadno k jednoznačnému závěru. Pohanům byla přirčena svoboda v otázkách Mojžíšova zákona: „*Toto jest rozhodnutí Ducha svatého i naše: Nikdo ať vás nezatěžuje jinými povinnostmi než těmi, které jsou naprosto nutné: Zdržujte se všeho, co bylo obětováno modlům, také krve, pak masa zvířat, která nebyla zbavena krve, a konečně smilstva*“ (Sk 15:28-29).

Události z 15. kapitoly Skutků v sobě skrývají velkou misijní a teologickou pravdu. Hnutí zakládání sborů mohou vzniknout tam, kde je celou církví přijato evangelium ve vší své plnosti. Když je evangelium zakryto nebo nahrazeno tradicemi, zákony nebo lidskými „formami“, jeho moc proměňovat životy se ztrácí. Máme tendenci klást velký důraz právě na „formy“. Pro první židovské věřící bylo jen přirozené očekávat, že pohané budou svou víru vyjadřovat stejnou „formou“, na jakou byli zvyklí. Bůh však působil zcela nové věci! Kdyby byl Jeruzalémský koncil rozhodl špatně, křesťanství by zůstalo malou odnoží judaismu a nikdy by se nerozšířilo „ke všem národům“, jak to chtěl Bůh.

V. PRINCIPY STRATEGICKÉ MISIJNÍ AKTIVITY

Písmo uvádí mnoho detailů týkajících se Pavlovy činnosti. O jiných apoštolech toho tolik nevíme. Tradice však říká, že apoštol Matouš zakládal sbory v Mezopotámii, Tomáš v Indii, Petr v Římě a Marek v Egyptě, zatímco Ondřej přinesl evangelium do Skýtie severně od Černého moře (Shenk, str. 157, a Forster, str. 40). Církev v každém případě vytrvale rostla i po smrti apoštolů. Povšimněte si těchto postřehů:

- „Kristus vytvořil novou rasu nás, křesťanů, v každém národě.“ Bardaisan, Křesťanský šlechtic v Edesse v severní Mezopotámii v roce 200
- „Ti však, které nazýváte ‘třetí rasou’, se mohou brzo stát první, protože *neexistuje národ, ve kterém by nebyli křesťané.*“ Tertulián z Kartága, kolem roku 200
- „*Křesťanské sbory už jsou na samém okraji světa* a celý svět radostně volá k izraelskému Bohu.“ Origen, rok 240 (Foster 1972, str. 35).

Jak k tomu všemu došlo? Byla to náhoda? Pečlivé studium knihy Skutků ukazuje, že růst církve byl způsoben plány Ducha svatého založenými na principech, které můžeme použít i dnes. Poté, co jsme pečlivě prostudovali knihu Skutků, můžeme se podívat na některé její principy:

A. Poddanost vedení Ducha svatého

Většina misijních aktivit není pouze výsledkem biblické strategie nebo správného rozhodování ale přímého Božího vedení. Duch svatý poslal Filipa za etiopským eunuchem. Pán řekl Petrovi, aby šel do Kornéliova domu. Duch svatý promluvil k antiochským starším a řekl jim, aby vyslali Barnabáše a Pavla jako misionáře. Duch svatý vedl Pavla do Makedonie místo Asie (Sk 16:6vv). Ježíš se Pavlovi zjevil v Korintě a řekl mu, aby tam ještě nějakou dobu pobyl. Duch svatý spolu s prorokem Agabem potvrdili to, co řekl Ježíš Pavlovi už při obrácení, že bude muset „trpět pro mé jméno“ (Sk 9:16). Toto proroctví ho vedlo dál do Jeruzaléma.

Nemůžeme zcela rozumět Božím cestám, ale můžeme si být jisti tím, že pro všechny výše popsané příhody měl Bůh dobré důvody. Možná zakázal Pavlovi na druhé misijní výpravě pracovat v Asii, protože ještě nepřišel vhodný čas a Bůh věděl, že nejlepším výchozím bodem pro zasažení Asie byl Efez a ne Bythinie či Mysie. Je zajímavé uvědomit si, že když se Pavel vypravil do Makedonie, jedním z prvních lidí, se kterými se setkal, byla Lydia, která pocházela z Thyatir, které leží v provincii Asii. Povšimněte si také, jak Bůh připravil cestu pro Pavlův pozdější příchod do Efezu tím, že Priscillu, Akvilu a Apolla už tam poslal napřed.

Pavel a další křesťané dostali Boží pokyny až na cestách, když už evangelium šířili. Neexistuje žádná biblická výmluva pro to, aby někdo pasivně čekal, dokud nedostane nějaké zvláštní „povolání“. Lidé zapojení do zakládání sborů musí vycházet z dobrých plánů a strategie, ale musejí si uvědomit, že do nich bude zasahovat Bůh a jejich plány měnit. Bude je vést v průběhu dosahování jejich cílů zakládání sborů.

B. Rychlý postup

Pavel strávil v průměru v každém z měst, kde založil sbor, jen několik měsíců. V Tesalonice byl například pouhé tři týdny. Jak se mu mohlo podařit tak rychle založit sbor? Možná toho hodně věděl o zakládání sborů a věděl také, že je třeba, aby přestal novému sboru stát v cestě. Věděl, že právě jeho přítomnost jako velkého učitele může bránit v růstu ostatním. Krátká doba, kterou Pavel strávil v nových sborech, nutila ostatní uvědomit si, že na něj

nemohou v ničem spoléhat. Museli si najít své vlastní zdroje. Pavel vycvičil vůdce a spolehl se na Ducha svatého, že nové věřící povede. Rolland Allen k tomu říká:

Právě výcvik prvních několika obrácených určuje budoucnost celého sboru. Pokud se první věřící naučí spoléhat na misionáře, v jehož ruce leží všechna evangelizace, vzdělávání a sociální práce, nově vzniklé společenství si zvykne pasivně se vyhřívat na výsluní toho, kdo je přivedl k evangeliu (Allen 1962:81, 93).

Pavel také věděl, že byl povolán jako apoštol, což pro něj znamenalo být „průkopníkem“ nebo tím, kdo „pokládá základy“ (Ř 15:20, 1Kor 3:6-8). Pavel důvěřoval ostatním, kteří byli obdarováni jako kazatelé, že povedou jim založené sbory.

C. Příprava ostatních ke službě

Už jsme se zmínili, že Pavel postupoval rychle, ale je také dobré poznamenat, že k tomuto pravidlu existují důležité výjimky. Pavel strávil 18 měsíců v Korintě a 3 roky v Efezu. V těchto případech, kdy Pavel sám nikam nepostupoval, však pracoval tak, že postupovalo evangelium.

Studium Pavlových cest ukazuje na postupný přesun důrazů jeho služby. Na své první cestě založil nejméně čtyři sbory a do každého z nich se ještě jednou vrátil. Důraz kladl na průbojnou evangelizaci a přímé zakládání sborů. Během své poslední misijní cesty se však zdá, že už takové cíle nemá. Místo rychlého postupu strávil většinu své cesty v Efezu. Efez byl dost významným centrem na to, aby se odtud mohl snadno spojit se všemi sbory, které založil. Zdá se, že během této cesty založil pouze jediný sbor (v Efezu), ale zato se během svých cest vrátil nejméně do devíti měst, kde už sbory existovaly. Jeho důraz se změnil z průbojné evangelizace na učednictví a výcvik. Během této poslední cesty s Pavlem cestovalo mnoho učedníků (Sk 20:1-2). Čteme také o jeho službě vyučování v Tyranově síni, která vedla k evangelizaci provincie Asie (Sk 19:9-10).

D. Kázání lidem, kteří naslouchají

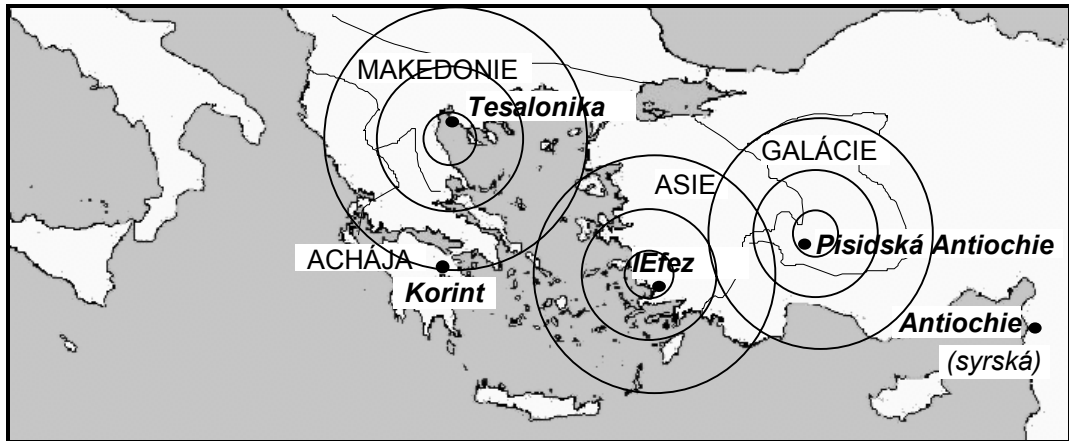
Ve všech městech, která Pavel navštívil, byly zřejmě poměrně velké židovské komunity (snad s výjimkou Filip). Pavel své poselství obvykle začal přednášet v synagogách. Zčásti to bylo proto, že byl sám Židem, zčásti proto, že Mesiášův příchod měl zvláštní význam právě pro Židy (Ř 1:16), a zčásti také proto, že lidé v synagogách už byli „předzpracováni“. Evangelium lépe chápali a přijímali, protože mělo židovské kořeny a nemuselo tak překonávat kulturní bariéry.

Ačkoli Pavel zahajoval svou službu v synagogách jako apoštol pohanů, jeho skutečným cílem byli zbožní pohané. Byli to lidé, kteří věřili v monoteismus a obrátili by se k judaismu, nebýt přísných zákonných požadavků (zvláště obřizky). Zbožní pohané chodili do synagóg a znali starozákonní Písma. Když přišel do synagógy kázat farizeus Pavel, jehož evangelium *nevyžadovalo* obřizku, mnoho zbožných pohanů si uvědomilo, že taková víra jim dává smysl. Pavlovo poselství obsahovalo monoteismus, který je přitahoval do synagógy, ale přitom se obešlo bez zákonictví, které jim bránilo konvertovat k judaismu.

E. Práce ze strategické základny vedoucí k místnímu hnutí

Pavel se pokoušel evangelizovat celé oblasti, ale nemusel přitom kázat v každém jejich městě. Pokoušel se totiž založit strategicky rozmístěné sbory, ze kterých by se mohlo evangelium šířit a proniknout do celé oblasti (viz obrázek 8.2).

Téměř všechna centra, ve kterých Pavel sloužil, byla významnými obchodními uzly. Obvykle ležela na tehdejších nejvýznamnějších obchodních cestách. Jeden teolog, který nedávno cestoval po stopách apoštola Pavla, dokonce poznamenal, že i dnes jsou všechna města, ve kterých Pavel působil, spojena vlaky, lodní dopravou nebo obojím. To ukazuje na význam těchto měst. Pavel s Božím vedením využil obchodní cesty jako prostředek šíření evangelia z Jeruzaléma až do hlavního města Říma (Berkhof, str. 40).

Obrázek 8.2 Místní hnutí zakládání sborů

1. Zasažení Galácie z Pisidské Antiochie

Tím, že Pavel strategicky vybral Pisidskou Antiochii, se „slovo Páně šířilo po celé krajině (Galácii)“ (Sk 13:49).

2. Zasažení Makedonie, Acháje a jejich okolí z Tesaloniky

Příkladem plnění Velkého poslání, tak jak je zaznamenané ve Skutcích 1:8, je tesalonická církev, které Pavel píše: „Od vás pak se slovo Páně rozeznělo nejen po Makedonii a Acháji, ale o vaší víře v Boha se ví všude...“ (1Tes 1:8)

3. Zasažení provincie Asie z Efezu

Výsledkem služby apoštola Pavla v Efezu bylo, že „všichni obyvatelé provincie Asie mohli slyšet slovo Páně, židé i pohané“ (Sk 19:10).

ZÁVĚR

Bylo šíření církve ponecháno náhodě? Ne. Růst církve vzešel z plánů vedených Duchem svatým a založených na principech, které můžeme aplikovat i dnes. Máme-li shrnout plán apoštola Pavla, dá se říci, že se snažil evangelizovat lidi, kteří byli otevření, na místech, která byla strategicky umístěná, a podporoval oblastní hnutí zakládání sborů (obzvláště v Galácii, Makedonii a Asii), to vše pod vedením Ducha svatého. Zakladatelé sborů se nejvíc ze všeho potřebují také vrátit k misijním metodám prvotní církve.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. V čem byl den letnic popsán ve 2. kapitole Skutků významný pro šíření evangelia?
2. Proč byl tak důležitý jeruzalémský koncil?
3. Jak bylo šíření evangelia ovlivněno pronásledováním? Vedlo pronásledování v nedávné minulosti k růstu církve?
4. Kolik sborů Pavel osobně založil? Svou odpověď podložte studiem Nového zákona.

5. Popište rozdíl v důrazech mezi Pavlovou první a třetí misijní cestou.

6. Jak ovlivnil průzkum růst církve v knize Skutků?

LITERATURA

- Allen, Roland. *Missionary Methods - St. Paul's or Ours?* Grand Rapids, MI: Wm. B. Eerdmans, USA 1962.
- Berkhof, Louis. *Paul the Missionary*. Grand Rapids, MI: Eerdmans-Sevensma, USA, nedatováno.
- Foster, John. *Church History: The First Advance*. London: Society for the Promoting Christian Knowledge, USA 1972.
- Shenk, David W., and Ervin R. Stutzman. *Creating Communities of the Kingdom, New Testament Models of Church Planting*. Scottsdale, PA: Herald Press, USA 1988.

Součásti hnutí zakládání sborů

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je ukázat složky vedoucí ke vzniku hnutí zakládání sborů. Zakladatelé sborů by se měli vnímat jako účastníci hnutí zakládání sborů, které přesahuje představu zakládání sborů po jednom.

☞ OSNOVA LEKCE

- Hnutí zakládání sborů musejí vyrůstat na skále Božího slova.
- Základem hnutí zakládání sborů je nový způsob vnímání vize, církve a vedení.
- K úspěchu hnutí zakládání sborů přispívají stavební kameny modlitby, průzkumu, mobilizace, výcviku, evangelizace a předávání vize.
- Autorem hnutí zakládání sborů je Bůh.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Být schopen ve víře stanovit strategii evangelizace cílové oblasti s pomocí zakládání sborů.
- Účastnit se hnutí zakládání rostoucích sborů, kterých přibývá zakládáním dalších rostoucích a násobících se sborů.

Úvod

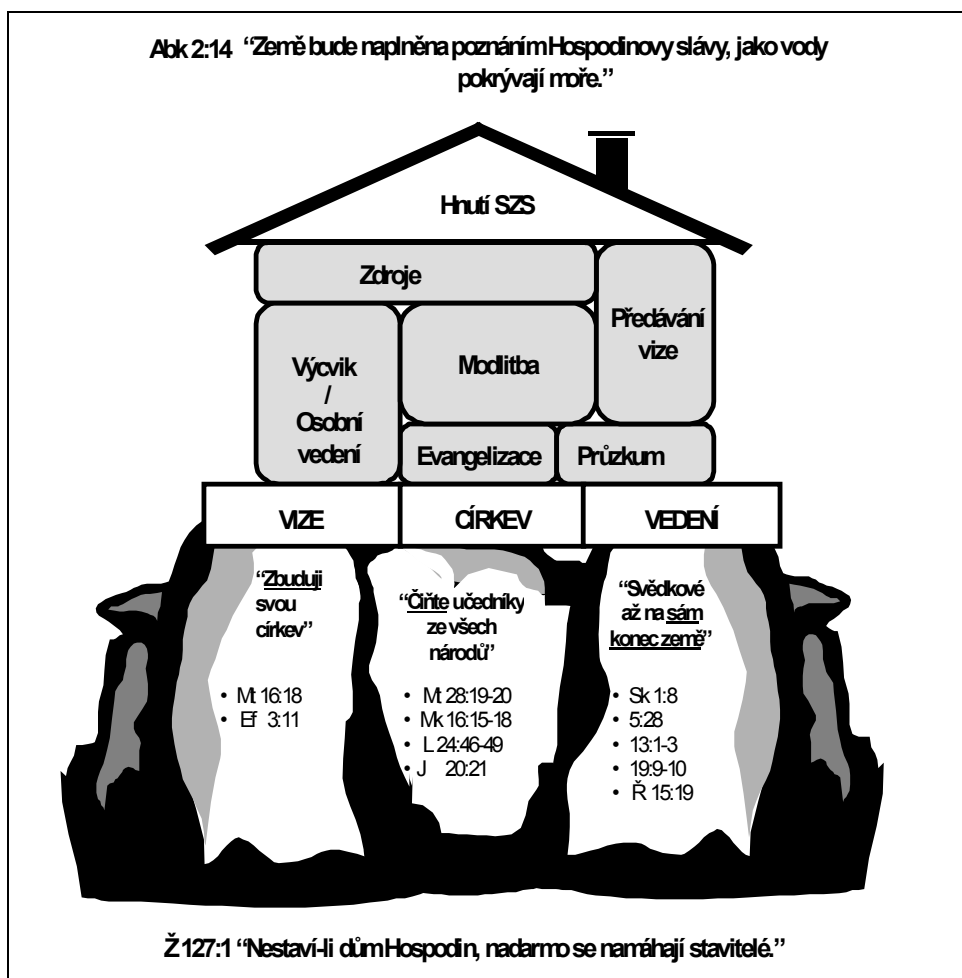
Cílem hnutí saturačního zakládání sborů je živé společenství věřících, které v zeměpisném i kulturním dosahu každého člověka zvětšuje při různých příležitostech evangelium kulturně odpovídajícím způsobem a ukazuje svému okolí, jak vypadá život vedený Kristem.

Zatímco čtete tuto lekci, v desítkách národů na světě rostou hnutí saturačního zakládání sborů. Každé z nich má své jedinečné rysy podle toho, v jaké kultuře se odehrává, ale v jádru mají všechna tato hnutí podobný cíl jako ten zmíněný v prvním odstavci. Ve všech z nich se také v nějaké podobě objevují níže popsané složky.

Pokud si hnutí SZS představíme jako dům (viz obrázek 9.1), *základem je Boží slovo*. Na tomto základu stojí tři základní principy, které upevňují úspěšná hnutí zakládání sborů. Na nich se pak staví z kamenů modlitby, průzkumu, evangelizace, výcviku či osobního vedení, dostupných zdrojů a předávání vize.

I. ZÁKLADNÍ PRINCIPY HNUTÍ SATURAČNÍHO ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Prvním principem je *vize*, která se neomezuje pouze na založení několika sborů, ale směřuje k naplnění celého národa rostoucími sbory, které plní Velké poslání. Druhý princip je *církev* sestávající ze všech Božích lidí, obdarovaných a prodchnutých Duchem svatým, kteří společně pracují na naplnění Velkého poslání. Třetím principem je *vedení*, které zmocňuje a uvádí Boží lidi do služby. Protože jsou tyto principy velmi důležité, v osnově tohoto kursu zakládání sborů je každému z nich věnován jeden oddíl.

Obrázek 9.1 Složky hnutí saturačního zakládání sborů

II. STAVEBNÍ KAMENY HNUTÍ SATURAČNÍHO ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

A. Modlitba: vyhledávání závislosti na Bohu

Součástí rozsáhlého hnutí zakládání sborů je stavební kámen modlitby — jak spontánní, tak organizované. Modlitba je nezbytnou složkou jak zakládání sboru, tak udržení správného směru celého hnutí.

1. Přímluvná modlitba

Modlitba za misionáře, zakladatele sborů a kazatele. Tito lidé stojí na klíčových vůdčích pozicích a potřebují modlitební podporu Božího lidu. Pavel zmiňuje modlitby za politické i jiné vůdce jako prioritu v životech věřících lidí (1Tm 2:1-3). Vytrvalé modlitby za lidi u moci vedou k dobrým podmínkám pro šíření evangelia.

2. Modlitba za jednotu

Ježíš se modlil, aby jeho učedníci byli jedno (J 17:22-23). Pavel povzbuzuje věřící, aby se spolu modlili v duchu jednoty (1Tm 2:8). Snad nejvíce se jednota buduje společnými modlitbami. Bůh si často používá modlitbu k tomu, aby spojil věřící i v případech, kdy jsou v jiných otázkách rozdělení.

3. Modlitba v duchovním boji

Růst církve je duchovní boj. Satan nechce, aby ve vaší oblasti vzniklo hnutí zakládání sborů, a bude proti němu se svými démony působit. Mocný duchovní boj proti satanu, démonickým silám, mocnostem a vládčům světa temnoty a zlým duchovním bytostem vyžaduje pevný křesťanský života a usilovné modlitby (Ef 6:10-20).

B. Průzkum: vidět věci z nadhledu

Průzkum umožňuje Božím dětem zjistit, jak Bůh jedná, díky globálnímu pohledu na to, co chce Pán vykonat v jejich národě nebo cílové skupině. Průzkum také dodává informace, které křesťanským pracovníkům pomáhají správně se rozhodovat v otázkách služby a její strategie. Konkrétněji to znamená, že pomáhá misijním organizacím a církvím poznat, kde je třeba založit sbory a které metody evangelizace jsou mezi různými skupinami lidí úspěšné a neúspěšné.

Hnutí zakládání sborů často čerpají z výsledků průzkumů, protože jeho účastníci chtějí vědět, kde a jak Bůh jedná. Někdy je průzkum jednou z prvních věcí, které vedou k motivování ostatních a ke vzniku hnutí.

Existují dvě konkrétní místa, na kterých se průzkum odehrává.

1. Konkrétní vznikající sbor

Průzkum může pomoci správně vybrat strategii evangelizace a zakládání sborů v závislosti na světonázoru a pocíťovaných potřebách lidí žijících v cílové oblasti. Průzkum může také odhalit zdroje, které jsou dostupné pro zakládání sborů a mohou být mobilizovány k výpomoci.

2. Oblast — národ/provincie/okres/město

Provedení průzkumu v rozsahu celého národa nebo nějaké menší oblasti může poskytnout obecný pohled na to, v jakém stavu je tam křesťanství. Tyto informace pak mohou posloužit k vyburcování vedoucích sborů k mobilizaci církve a evangelizaci vedoucí k zaplnění celé oblasti novými sbory.

Jaký průzkum je třeba provést ve vaší oblasti?

C. Mobilizace zdrojů

Jeden z nejvýraznějších rysů mobilizace se týká zdrojů. Během růstu novozákonní církve věřící mobilizovali zdroje, které byly k jejímu šíření potřeba. Lidé v jeruzalémském sboru obětavě dávali na pomoc ostatním, kteří byli v nouzi (Sk 4:32-37). Křesťané byli vybízeni, aby pomáhali jiným, kteří neměli žádný zdroj příjmů, například bohabojným vdovám (1Tm 5:9-16). Bohatí byli vedeni k tomu, aby dávali více a pomáhali těm, kteří byli chudší než oni (1Tm 6:18-19).

Jádrem celé oblasti získávání zdrojů je základní Boží pravda, že hlavním Božím nástrojem pro šíření evangelia jsou jeho lidé. Naplnění Velkého poslání v daném národě by se mělo dít především za pomoci mobilizovaných prostředků patřících lidem v onom národě. Pro podporu práce by se měly používat jejich vlastní dary a desátky. Nik Nedělčev je bulharským vůdcem na celonárodní úrovni. Má mnoho zkušeností s mobilizací zdrojů pro službu zakládání sborů. Píše:

„Mají-li bulharské sbory růst a získávat další zdroje — jak lidské, tak finanční — musejí hledat především v Bulharsku... Vítáme investice do Bulharska, které proudí od Božích lidí v jiných zemích. Takové investice by však měly přicházet formou strategického partnerství s bulharskými organizacemi. Tato partnerství by měla jasně vymezovat, co a v jakém termínu se od nich očekává, aby nevznikala dlouhodobá závislost na zahraničních zdrojích.“

D. Výcvik/vedení: připravit ke službě ostatní

Výcvik evangelistů, vedoucích buněčných skupinek, zakladatelů sborů a kazatelů formou násobení napomáhá hnutím zakládání sborů. Každý z výše uvedených vedoucích potřebuje jiný druh výcviku, takže je potřeba mít k dispozici různé metody, které společně podporují hnutí zakládání sborů.

20. kapitola knihy Skutků, kde Pavel promlouvá k efezským starším, dává výborné rady pro obecný výcvik církevních vedoucích. Skutky 20:20, 31 a 35 ukazují, že Pavel „těžce pracoval“ „dnem i nocí“ a „ve shromáždění i v rodinách“. Zakládání sborů a výcvik zakladatelů sborů je tvrdá práce. Skutky 20:20 a 27 ukazují, že je Pavel vyučoval bez ustání. Učil je to, co bylo „potřeba“ k plnění jejich úkolu. Skutky 20:33-34 ukazují, že žil

otevřeným životem. Jeho motivy nemohl nikdo zpochybnit. Nikdo nemohl nic namítat proti jeho nakládání s penězi. Skutky 20:35 ukazují, že Pavel vyučoval a svým životem ukazoval vzor dávání a správcovství. Skutky 20:31 a 36 ukazují, že Pavel do svých vztahů s těmito vůdci vložil své city. Společně prolévali slzy. Služba vychází ze vztahů. Nejlepší výcvik je praktická společná služba dvou jednotlivců, ne pouze formální vzdělávání.

Následující principy souvisí s výcvikem vůdců v rámci hnutí zakládání sborů:

1. Výcvik by se měl soustředit na vedení

Výcvik, který vedoucí dostávají, by jim měl umožnit vyzbrojovat ostatní ke službě v rámci hnutí, které násobí sbory a šíří evangelium po celé zemi. Ve Sk 20:15-38 si můžeme všimnout, že Pavel připomíná efezským vedoucím, jak s nimi v průběhu jejich výcviku spolupracoval. Z Efezu Pavel zmocňoval věřící k vedení duchovního hnutí, které pokrylo celou oblast Malé Asie.

Kniha Skutků ukazuje, jak Pavel popisuje svou metodu výcviku vedoucích. Ve svém listu Timoteovi Pavel píše, jak takové vedoucí vybírat. 1Tm 3:1nn ukazuje vlastnosti potřebné k tomu, aby někdo mohl být vůdcem. Tak například charakter má přednost před duchovními dary (1Tm 3:2-10). Pavlův učednický vztah s Timotejem byl vztahem otce a syna (2Tm 2:1).

2. Výcvik by měl být reprodukovatelný

Hnutí zakládání sborů vyžadují takové formy výcviku, které se dají násobit (studenti je mohou sami vyučovat). Pavlův výcvik pokračoval po čtyři generace. Začal v okamžiku, kdy Pavel předával vyučování ze svého srdce (2Tm 2:2). Timoteus pak učil spolehlivé muže, kteří byli „schopni učit zase jiné“. Vyučování a výcvik, který předáváme ostatním a kterým pomáháme lidem růst v Kristu a budovat nové vedoucí, by měl být veden tak, aby byl reprodukovatelný.

Čtyřgenerační model je užitečnou pomůckou pro strategické plánování výcviku. Je k tomu potřeba jednoduchost, aby mohla být látka předána bez drahých nástrojů, špičkových znalostí nebo formálního vzdělání. Reprodukovatelný výcvik může být náročný, protože jeho obsah musí být nejen jednoduchý, ale také současně hluboký a kvalitní, aby vedl k silným sborům, které ovlivňují lidské životy a celou společnost.

Výcvik se musí skládat jak ze slov, tak z osobního příkladu. Když učíme a vyzbrojujeme ostatní, je naše látka reprodukovatelná na čtyřech úrovních? Je dostatečně jednoduchá? Jde dost do hloubky? Může být předána jak příkladem, tak slovy?

3. Výcvik by měl být dostupný

Výcvik dělníků, kteří budou naplňovat Velké poslání, je úkolem jednotlivých sborů. Když se řekne výcvikový program, většina lidí si představí semináře a biblické školy, případně nějaký jiný internátní program. To je smutné, protože nejefektivnější výcvikové programy nejsou internátní a jsou naopak organizované přímo jednotlivými sbory. Představa, že sboroví pracovníci musí jít studovat někam jinam, může poškodit rozvoj hnutí zakládání sborů. Když se však sbory zodpovědně ujmou výcviku dělníků, výcvik je mnohem dostupnější širšímu okruhu křesťanů.

4. Výcvik by měl vycházet ze strategické základny

Většinu své třetí misijní cesty strávil apoštol Pavel v Efezu (Sk 19:9-10). Zvolil si strategii práce ze strategické základny, aby mohl připravovat vedoucí, kteří by byli schopni zasáhnout celou oblast (viz Sk 20:18nn). Tito vedoucí opouštěli Pavlův výcvik, vycházeli z Efezu a zasahovali provincií Asii Božím slovem. Všechny sbory uvedené ve 2. a 3. kapitole Zjevení leží právě v této oblasti a mohly být založeny právě lidmi, které Pavel vycvičil během svého pobytu v Efezu. V listu určeném věřícím v Kolosech (městě v provincii Asii) Pavel dokonce zmiňuje sbory, „které mě ani osobně neznají“ (Kol 2:1).

Našli jste už strategickou základnu pro výcvik zakladatelů sborů, která pomůže vašemu hnutí rozšířit se co nejefektivněji po celé cílové oblasti?

E. Evangelizace: pole zbělela

Bůh pracuje ve světě a přivádí k sobě nové lidi. Svěřil nám službu smíření (2Kor 5:18). Úkolem církve je šířit evangelium do svého okolí a ještě mnohem dál. Pokud mají vznikat hnutí saturačního zakládání sborů, musí být všude hlásáno evangelium.

Ježíš svým učedníkům ukázal, že oni „nevidí“ lidi tak, jak je vidí Bůh — připravené (zbělelé) ke žni (Mt 9:35-38). Lidé skutečně chtějí vztah s Bohem. Ztracení lidé žijí s prázdným srdcem, ve kterém jim chybí Bůh, a hledají, čím by toto prázdné místo zaplnili. Ovoce evangelizace je tak malé ne proto, že by lidé nehledali Boha, ale proto, že odmítají formy a vyjádření víry, které používají tradiční církve. K zasažení nových generací jsou třeba nové formy vyjádření nadčasové pravdy evangelia.

Evangelizace není úkolem specialistů, ale každého věřícího, který ve svém životě prožil Boží lásku. Má-li nastat saturační zakládání sborů, musí být co nejvíc věřících vycvičeno, mobilizováno a vedeno ke sdílení víry doma, na pracovišti, na dovolené — zkrátka všude.

F. Předávání vize

Hnutí zakládání sborů začínají vizi. Vize ukazuje jasný úkol, povzbuzuje ke spolupráci mezi skupinami věřících a motivuje Boží lid k tomu, aby pro svého Pána konal stále větší věci. Vize (neboli „Zet“) spočívá v tom, že živé sbory budou vznikat na všech místech tak, aby každý muž, žena i dítě mohli slyšet a mít možnost přijmout evangelium.

V některých oblastech nevznikají hnutí právě proto, že tělu Kristovu chybí vize takového hnutí. Jak mohou lidé usilovat o něco, co si nedovedou představit? V těch částech světa, kde hnutí zakládání sborů fungují, je naopak vize velmi silná.

Vize se probouzí skrze modlitbu, průzkum a otázku „co chce Bůh?“. Tato otázka je velmi mocná. Může se pokládat v osobních rozhovorech, ve skupinách nebo na zvláštních seminářích týkajících se předávání vize. Lidé, kteří o ní uvažují, si uvědomují, že Bůh chce, aby měli všichni lidé příležitost slyšet evangelium ve svém jazyce, a aby jeho církev rostla tak, že každý člověk bude mít příležitost stát se Kristovým učedníkem. V tom spočívá vize SZS, která se musí při různých příležitostech předávat dál.

III. VÝSLEDEK: HNUTÍ ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Střecha nebo vrcholek naší budovy je hnutí zakládání sborů. Cílem je živé společenství věřících v zeměpisném a kulturním dosahu každého člověka, aby mohli všichni při různých příležitostech slyšet evangelium způsobem odpovídajícím jejich kultuře a vidět Kristův život ve svém okolí. Pro splnění Velkého poslání je třeba používat jak doma, tak přes hranice kultur modely, které jsou reprodukovatelné.

A. Reprodukovatelné zakládání sborů

Zakládání sborů, které se samy násobí, je nejlepší cestou k evangelizaci nějaké oblasti. Zakládání sborů metodou přičítání nepovede ke vzniku hnutí. Jeden plus jeden plus jeden jsou tři. Jeden krát dva krát dva jsou čtyři.

Ze začátku se tyto dvě řady příliš neliší, ale v dlouhodobější perspektivě je mezi nimi propastný rozdíl. Saturační zakládání sborů směřuje k modelu násobení. To znamená, že když se založí nový sbor, měl by už od samého počátku mít vizi dalšího násobení.

Saturační zakladatelé sborů hledají model, který se může násobit bez omezení. Chtějí založit sbor, který se může snadno reprodukovat tak dlouho, až vznikne hnutí. Saturační zakladatelé sborů neskončí tehdy, když založí sbor — očekávají, že sbor se bude násobit, a teprve tehdy se přiblíží k tomu, co po nich Bůh chtěl.

B. Zakládání sborů napříč kulturami

Když se sbory dělí, zakládají obvykle sbory „ve stejném stylu“. To znamená, že přijde okamžik, kdy bude třeba k zasažení dalších lidí založit průkopnický sbor napříč kulturami.

Probuzení v Asii překračovalo kulturní hranice a oslovovalo „Židy i Řeky“ (Sk 19:10). Efezským 3:6 říká, že překlenování hranic kultur prostřednictvím evangelia je tajemství, které bylo zjeveno církví. Boží lid není jediná etnická skupina, ale skládá se ze všech národů

světa (Zj 7:9-10). Zakládání sborů napříč kulturami je jednou z aktivit církve, která toto tajemství zjevuje.

ZÁVĚR: „DŮM STAVÍ HOSPODIN“

Bůh je tvůrcem hnutí zakládání sborů. Velká duchovní hnutí závisejí na něm a na jeho dokonalém načasování. Nikdo nemůže přinutit Boha k jednání. Bůh je svrchovaný a jedná, jak sám chce. V knize Skutků je to vidět na Pavlově životě. Pavel toužil zasáhnout evangeliem Asii a plánoval tam jít až do okamžiku, kdy ho Duch svatý zarazil. Bůh mu v průběhu cesty změnil cíl. Později, v 19. kapitole Skutků, Bůh Pavlovi otevřel dveře k práci v provincii Asii a zjevil přitom svou moc jedinečným a nádherným způsobem (Sk 19:1-12). Slovo Boží slyšela celá provincie Asie! Některá znamení Boží moci (například uzdravování prostřednictvím šátků) už se nikde jinde v Bibli neobjevují. Lidem v Asii bylo jasné, že s nimi Bůh jedná neobvyklým způsobem. Jde zkrátka o to, že svrchovaný Bůh se rozhodl ve svém čase v Efezu jednat.

Hnutí saturačního zakládání sborů nemůže vzniknout v okamžiku, kdy nenastal Boží čas. Jak ale poznáme, kde a kdy chce Bůh jednat?

Máme-li znát Boží vůli, musíme nejprve poznávat Boha. Máme-li znát Boha, musíme s ním budovat vztah na modlitbách. Když se scházíme k modlitbám a třeba i v pústu, Bůh nám zjeví svou vůli. Možná že jedním z důvodů, proč nejedná, je nějaký nevyřešený hřích. Možná ukáže, že je čas zasévat nebo modlitbami zalévat semeno, které bylo zaseto. Možná nám ukáže jinou cestu vedoucí k otevření lidských srdcí. Existuje mnoho důvodů, proč Bůh nemusí v dané oblasti jednat, ale pokud vám něco klade na srdce, nepřestávejte v modlitbách hledat jeho tvář.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jakou máte vizi?
2. Je modlitební hnutí součástí vašeho plánu zakládání sborů?
3. Jak je možné spolupracovat se stávajícím Božím tělem, než začneme zakládat nové sbory?
4. Máte oblastní plán zakládání sborů v přilehlých městech?
5. Na kterých místech vaší oblasti Bůh zvlášť výrazně pracuje?
6. Které složky hnutí zakládání sborů pozorujete ve svém okolí?

Strategické principy vedoucí ke vzniku hnutí SZS

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je ukázat, jak strategicky postupovat směrem ke vzniku hnutí zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Strategie není nic jiného než efektivní metoda dosažení cíle.
- Některé strategie služby napomáhají hnutí zakládání sborů.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl...

- Rozumět, jak strategicky směřovat k zakládání sborů.
- Vědět, které změny jsou v jeho oblasti působnosti třeba, aby mohlo vzniknout hnutí.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

10A Víra a poslušnost versus nevěra a strach

10B Faktory napomáhající přirozenému růstu

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tyto strategie – i když jsou biblické – nejsou absolutní příkazy. Jsou to spíše užitečné příklady strategií, které apoštolové používali v situacích podobných těm, ve kterých se nacházejí dnešní zakladatelé sborů.

Úvod

Strategie je efektivní metoda vedoucí ke splnění úkolu. Říká se, že chabrost a odvaha vyhrály mnoho bitev, ale strategie ještě víc. Snad nejlépe to můžeme vidět v knize Jozue. Dobyť Kenaanu pod vedením Božího služebníka Jozua postupovalo skutečně strategicky. Pomocí tří rychlých výpadů, prvního do vnitrozemí, druhého na jih a třetího proti spojeným silám severu, získali Izraelci vládu nad zemí navzdory tomu, že v ní nepřítel zůstal. Jozuova armáda nebyla lépe vybavená, silnější nebo početnější než Kenaanci, ale s Boží pomocí byla schopna nepřítele strategicky přemoci. Strategie má legitimní a důležité místo nejen ve fyzickém boji, ale i v duchovním dobývání světa (viz Berkhof, str. 25). V této lekci prozkoumáme několik strategií, které mohou být použity k podpoře hnutí zakládání sborů.

I. VYBUDUJTE VÍRU VE VIZI

Nejdůležitější charakteristikou hnutí zakládání sborů je vize. Ne všichni hned přijmou vizi založení sboru v dosahu každého jednotlivce. Někteří jí budou odporovat a jiní ji sice přijmou jako pravdivou, ale nepřipojí se k ní srdcem a duší. Najdou se však i tací, jejichž srdce touží slyšet, co chce Bůh skrze svou církev vykonat, a přidají se k vám.

A. Mobilizujte k modlitbě

Pokud toužíte překonat odpor a rozvinout ve svém regionu hnutí zakládání sborů, musíte hledat Boží plán, a to nejlépe skrze modlitbu. Naléhavé a vytrvalé modlitby za moudrost ohledně Boží vůle pro vaši oblast jsou efektivním způsobem, jak sjednotit lidi a nadchnout je pro vizi naplnění Velkého poslání. Lidé, kteří se modlí, mají jen zřídka problém přijmout Boží pohled na saturační zakládání sborů. Modlitba sjednocuje ty, kteří touží po mocném Božím jednání ve své zemi, národě nebo regionu.

Hnutí zakládání sborů může růst jen tehdy, pokud je poháněno modlitbou. Už od samého začátku se raná církev shromažďovala k modlitbám (Sk 2:42) a dokonce i pod tíhou pronásledování pořádali věřící modlitební setkání (Sk 4:23-31). Tváří v tvář útisku se modlili za odvahu k šíření víry.

Typickou modlitební žádost zakladatele sborů vyjádřil Pavel v Efezským 6:19-20. Dvakrát prosil o smělost ke zvěstování evangelia. Pavel také žádal, aby se křesťané modlili za správná slova – slova, která pohnou lidským srdcem k rozhodnutí pro Krista. Modlil se také, aby neměl strach.

Ti, kdo se modlí, přispívají k úspěchu zakladatelů sborů. Pokud se ve svém okolí chcete dočkat vzniku hnutí zakládání sborů, jednou z nejvíce strategických cest je povzbuzování do naléhavých modliteb.

B. Ptejte se "Co chce Bůh?"

Dalším způsobem, jak vybudovat pevné odhodlání a vizi, je ptát se neustále otázku "Zet" – "Co chce Bůh?" To by mělo být tématem modliteb, studia Bible, kázání i plánování služby.

Při hledání odpovědi zjišťujeme, že Bible jasně učí o Božím plánu záchranu světa skrze Jeho lid. Můžeme to zřetelně pozorovat na příkladu patriarchy Abrahama. Abraham byl požehnan, aby se stal požehnaním (Gn 12:1-3). To byl úkol Izraele. Úkol církve je stejný. Ježíš řekl, že jsme byli vyvoleni k tomu, abychom "...nesli ovoce" (J 15:16). Máme být nevěřícímu světu takovým svědectvím, které ho ovlivní.

Při studiu historie Božího lidu vidíme dvě zcela odlišné reakce na Boží vůli. První z nich se vyznačuje pochybnostmi a neposlušností, ta druhá vychází z víry a vede k poslušnosti.

1. *Pochybnosti a neposlušnost*

Konečná Boží vůle je jasná. Mnoho lidí ale reaguje na možnost jejího naplnění nedůvěrou. Nejlepším biblickým příkladem je dvanáct zvědů z Nu 13:26-33, kteří se vrátili z Kenaanu, který jim Bůh zaslíbil. Deset z nich komentovalo překážky, na které narazili: "Nemůžeme vytáhnout proti tomu lidu, vždyť je silnější než my" (Nu 13:31). Nedostatek jejich víry způsobil neposlušnost, za kterou byli Izraelité potrestáni.

2. *Víra a poslušnost*

Káleb, jeden ze zmíněných dvanácti zvědů, také viděl obtíže související s dobytím zaslíbeného území. Jako muž víry ale řekl: "Vzhůru! Pojďme! Obsadíme tu zemi a jistě se jí zmocníme." (Nu 13:30). Kálebova víra způsobila touhu poslechnout Boha.

Jak říká pisatel listu Židům: "bez víry není možné se zalíbit Bohu" (Žd 11:6). Ve stejné kapitole čteme o starozákonních hrdinech víry – těch, "kteří svou vírou *dobývali království*, uskutečňovali Boží spravedlnost, a dosáhli toho, co jim bylo zaslíbeno." (Žd 11:33). Víra je nezbytně nutná k pochopení Boží vůle. Pokud má ve vaší oblasti vzniknout hnutí zakládání sborů, musíte budovat víru v tuto vizi. Budeme-li reagovat s vírou, Bůh nám požehná (viz příloha 10A)!

II. STANOVTE CÍLE POSTAVENÉ NA VÍŘE

Když si Boží lid stanovuje cíle, měly by hmatatelně vyjadřovat jeho vizi. Nezapomínejte, že když určujete cíl, skládá se z částí, které hodláte udělat, a částí, v jejichž naplnění můžete pouze doufat. Zakladatel sborů může mít například za cíl v dané oblasti získat pro Krista 10 lidí za rok. To je cíl, v jehož splnění doufá. Protože obrácení v sobě zahrnuje dobrovolné rozhodnutí dalších lidí, zakladatel sborů nemůže výsledek zcela ovlivnit.

Spolu s výše uvedeným cílem se tedy rozhodne, že se za daný rok pokusí sdílet evangelium se 100 lidmi. Tento cíl už souvisí spíše s plánováním a aktivitou než s dosaženými výsledky a může být zajištěno jeho splnění. Může být velmi frustrující, když si lidé stanou cíl podobný tomu výše uvedenému, ale nemají plán k jeho uskutečnění pomocí takových kroků, které jsou vidět ve druhé části našeho příkladu.

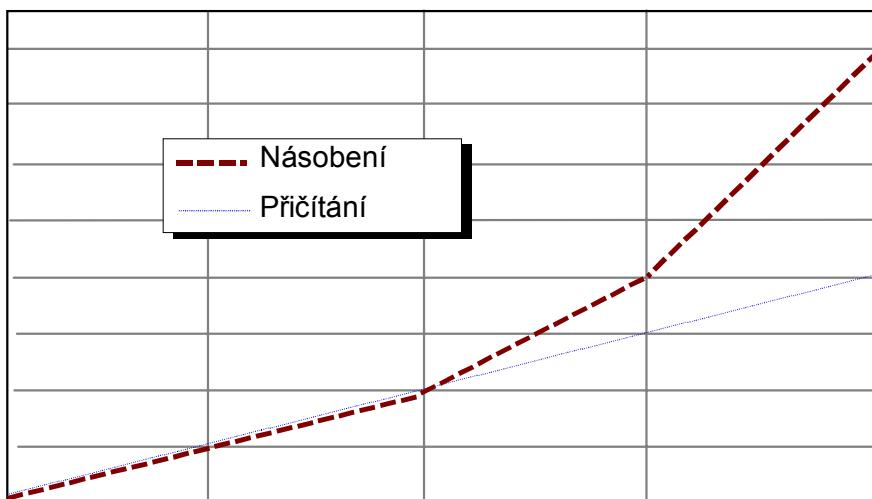
PŘÍKLAD

Denominace jménem Muria v Indonésii má velké plány na růst. V polovině 80. let měli asi šest sborů, dohromady se zhruba 500 členy. Vůdce stanovili cíl mít v roce 2000 deset tisíc členů. Tento cíl může vypadat zcela nerealisticky, ale dnes už svůj původní plán překračují. Dosahují jej pomocí rozdělení na menší dílčí úkoly. Každý člen sboru má za tři roky přivést ke Kristu jednoho známého a každý sbor má současně každé tři roky založit nový sbor. Stanovení takového cíle však samozřejmě samo o sobě nezpůsobí růst z pěti set na deset tisíc členů (Shenk, str. 66-67).

III. SMĚŘUJTE K NÁSOBENÍ A NE K PŘÍČITÁNÍ

Přičítání je široce rozšířeným přístupem ke službě. Říkáme si, že založíme jeden nový sbor, ustavíme jednu skupinku nebo přivedeme jednoho člověka ke Kristu. To je dobrý záměr. Boží cíl však není přičítání, ale násobení (2Tm 2:2).

Princip násobení lze uplatnit v evangelizaci, učednictví, buněčných skupinkách, zakládání sborů, výchově vůdců a jiných oblastech. Nově obrácení by měli být vedeni k získávání dalších, buňkové skupinky by se měly pravidelně dělit, sbory by se měly množit a zakládat dceřiné sbory. Vůdce by měli učit jiné vůdce, jak budovat další vůdce. To všechno je násobení. V praxi princip násobení znamená, že bychom měli používat metody a modely služby, které je možné převést do místní kultury a docílit jejich násobení. Modely zakládání sborů, které z velké části spoléhají na zahraniční podporu nebo vedení, nemusí často vést k násobení. Programy vyučování, které vyžadují dlouhodobý pobyt mimo místo bydliště, je také těžké přizpůsobit násobení.

Obrázek 10.1. Násobení a přičítání

IV. VEĎTE PRÁCI ZE STRATEGICKÉHO CENTRA A NE ZE VZDÁLENÉ ZÁKLADNY

Každý zakladatel sborů začíná z výchozího bodu. Už jsme viděli, jak Pavel vybíral strategické body, ve kterých zakládal sbory s cílem násobení vedoucího k naplnění okolního regionu (Příručka 3, Vize SZS lekce 8). Centra obchodu a místa ležící na dopravních tepnách mohou být využita k šíření evangelia.

Výběr strategických center je postupný proces. V počátcích novozákonní církve byl prvním takovým výchozím bodem Jeruzalém. Dalším centrem se stala církev v Antiochii. Odtamtud Duch svatý povolal Pavla s Barnabášem, aby nesli evangelium pohanům (Sk 13:1-3). Příštím strategickým bodem se stal Efez, brána do Asie a významná křižovatka čtyř provincií (Galácie, Asie, Makedonie a Acháje), kde apoštol Pavel soustředil velkou část svého úsilí o zakládání sborů. Nakonec se strategickým centrem pro šíření evangelia stal Řím, hlavní město celé římské říše.

Práce ze strategického centra se týká nejen evangelizace, ale i budování a vzdělávání vůdců. Intenzivní trénink na strategickém místě dovoluje zakladatelům sborů osvojit si model služby

a získat potřebné schopnosti, aby je mohli násobit v životech rostoucího množství učedníků ve stále se rozšiřujícím okolí.

Rozvineme-li geografickou strategii pro výcvik, výsledkem může být více připravených služebníků. Najděte v zemi strategické oblasti, kde církev dobře reaguje na myšlenku školy zakládání sborů. Místní vůdci, kteří už ve svém bydlišti na zakládání sborů pracují, budou chtít mobilizovat ostatní a mohou s vaší pomocí vést celý výcvik. To pomůže rozšířit vaši oblast působnosti a bude to dobrý krok směrem ke vzniku hnutí.

PŘÍKLAD

Projekt 250, který má ústředí v Moskvě, se snaží skrze zakládání sborů naplnit Velké poslání v zemích bývalého Sovětského svazu. Jeho strategie spočívá ve výcviku a mobilizaci 250 zakladatelů sborů na 250 strategických místech země, díky čemuž má do roku 2020 vzniknout 62.500 nových sborů. Tato decentralizovaná strategie zvyšuje zainteresovanost místních sborů a dává jim pocit spoluvlastnictví celého projektu.

V. ROZVÍJEJTE MOBILNÍ ZPROSTŘEDKUJÍCÍ TÝMY

Nový zákon ukazuje vznik mobilní komunity misionářských týmů, ve kterých byli mimo jiné Barnabáš, Pavel, Jan Marek, Silas, Timoteus, Epafras, Priscilla a Akvila, Apollos, Lukáš, Démas, Titus, Epafroditus a jiní. Tito služebníci zakládali, posilovali a vedli nové sbory od Galácie až po Řím. Otázka zní: proč byly takové zprostředkující týmy nezbytné? Jedenáct apoštolů se věnovalo modlitbě, vedení a vyučování, což omezovalo jejich možnosti zakládat sbory. Šli do hloubky poznání Boha, aby se postavili herezím a sporům své doby. Na druhé straně byly naopak nové sbory tvořeny lidmi s kořeny ve svých místních společenstvích. Místní lidé však často postrádali pohyblivost, aby se mohli přestěhovat tam, kde bylo třeba založit nové sbory. Tito vyškolení mobilní vedoucí tedy pracovali jako zakladatelé sborů, učitelé, vůdci či poslové, kteří povzbuzovali a řešili problémy nově vzniklých sborů.

Prostřednictvím tohoto vysoce cílevědomého, schopného a vyškoleného mobilního týmu se evangelium rozšířilo tak, jak by to skrze jednoho nebo dva lidi nebylo možné.

Vedoucí existujících místních sborů jsou obvykle příliš zaneprázdnění pastorační, než aby zakládali nové sbory. Hnutí zakládání sborů proto vyžaduje, aby bylo mobilizováno, připraveno a vysláno do práce misijní společenství mobilních vůdců. Tito vedoucí pak představují most mezi představiteli církví na celonárodní úrovni a místními sbory, čímž pomáhají rychleji šířit evangelium skrze zakládání sborů.

Vznik takového týmu ve vaší zemi by mohl být nutnou součástí strategie k rozšíření evangelia do celého vašeho regionu. Členové týmu by měli být všemi respektovaní služebníci, kteří mají vizi pro saturační zakládání sborů a jsou schopni vycvičit, připravit a mobilizovat jiné. Jako tým mohou pomáhat zakladatelům sborů a vyzývat ostatní, aby se k této práci připojili. Tyto úkoly se jim nejlépe plní, když nejsou na dlouhou dobu svázáni s konkrétním sborem. To jim dává svobodu cestovat, mít přehled o tom, jak Bůh jedná v celé oblasti, a objektivně o tom informovat členy jednotlivých sborů.

VI. POSILUJTE LIDI

Hnutí saturačního zakládání sborů potřebuje lidi plné odhodlání, kteří pro šíření evangelia všude zakládají nové sbory. Když se takoví lidé začnou objevovat, hnutí zakládání sborů je nejlépe podpoří tak, že jim pomůže rozvinout oblasti jejich obdarování. Posilování lidí vizí a povzbuzování, aby plnili Bohem přidělenou službu, bude sloužit evangeliu mnohem lépe než nucení přizpůsobit se nějakému danému programu.

PŘÍKLAD

George Whitefield a John Wesley byli vůdcové během probuzení v Anglii v 18. století. Whitefield kázal pro davy šedesáti až osmdesáti lidí najednou a byl považován za lepšího kazatele než Wesley. Strategická povaha Wesleyovy práce však vedla k větším výsledkům. Pochopil sílu malých skupin a věděl, jak využít lidský potenciál. Moudře rozdělil své věřící do 'tříd', které bychom asi dnes nazvali buňkovými skupinkami. Několik takových skupinek v jednom regionu dávalo dohromady 'společnost'. Na vrcholu celého probuzení bylo v 10.000 třídách zapojeno zhruba 100.000 lidí. Wesleyovým úkolem bylo fungovat jako cestující kazatel, který vyučoval, ale především posiloval vůdce jednotlivých společností (viz Miller: "John Wesley" a Comiskey: "Home Cell Group Explosion").

Jak můžeme posilovat ostatní? Posílení vedoucí ke hnutí zakládání sborů vyžaduje následující:

- Radit lidem spíše než je řídit
- Vybavovat lidi spíše než je ovládat
- Investovat do lidí spíše než od nich něco vyžadovat
- Předávat jim vizi spíše než je do něčeho tlačit
- Povzbuzovat je spíše než je kritizovat
- Přesvědčovat spíše než rozkazovat
- Trénovat spíše než přednášet

VII. ROZVÍJEJTE KONTAKTY

Když se skupiny se stejným cílem zakládání sborů (a zvláště saturačního zakládání sborů) dohodnou na spolupráci, hnutí bude rychle růst spolu s mobilizací jednotlivců i celých organizací. Někdy napomůže lepší spolupráci vznik nových organizací nebo spolupráce na půdě nějaké třetí instituce.

PŘÍKLAD

Aliance pro zakládání sborů se snaží budovat zakladatele sborů ve 27 postkomunistických zemích střední a východní Evropy a střední Asie. Zaměstnanci *Aliance* nejsou zodpovědní za zakládání sborů, ale snaží se skrze snahu *Aliance* vést místní služebníky k zakládání sborů, kterých už bylo založeno přes 2.000. Místo rozdávání ryb (neboli zakládání sborů samotnými misionáři) se *Aliance* snaží naučit lidi ryby chytat. K tomu je třeba, aby vůdcové získali *vizi* saturačního zakládání sborů, aby se konaly *modlitby* za SZS, *výcvik* zakladatelů, *průzkum* cílových oblastí a sponzorování konferencí zabývajících se SZS a souvisejícími tématy.

A. Budujte komunikaci

Stejně jako všechna ostatní hnutí je i hnutí zakládání sborů postaveno na komunikaci svých účastníků, kteří si ujasňují společný cíl, podporují společnou věc a vysvětlují své důvody pro to, co dělají. Dobrá komunikace pomáhá budovat a prohlubovat důležité vztahy mezi lidmi v rámci hnutí.

Produkce literatury a komunikační média jako časopisy a v některých případech internetové stránky mohou urychlit a legitimizovat rozvoj hnutí. Tyto materiály by však měly být na takové úrovni, že je čtenáři ohodnotí jako příhodné a v rámci možností kvalitní. To vše by mělo být dostupné, a to i cenově. Intelektuální úroveň takových materiálů by měla uspokojit inteligenci vůdců, ale současně by obsah měl zůstat relevantní a jednoduše pochopitelný pro všechny.

B. Sponzorujte konference

V rámci hnutí se vůdcové potřebují setkávat tvář v tvář. Také pro udržení dynamiky hnutí je nezbytné, aby se lidé setkávali na konferencích, kongresech a konzultacích. Nic nepovzbudí k dalšímu dílu tak jako místnost naplněná lidmi podobného smýšlení. Velká kongresová

setkání lidí inspirují a motivují. Menší události typu konzultací umožňují vůdcům řešit palčivé problémy a ujasnit si směr, který v rámci hnutí zaujmou.

PŘÍKLAD

AD 2000 and Beyond je hnutí, které udržuje ve vzájemném kontaktu křesťanské vůdce na celém světě. Sdílejí se o společné cíle, sny a plány k šíření evangelia. Skrze události jako kongresy nebo konzultace zůstávají ve vzájemném kontaktu. Pomocí tohoto hnutí a jiných věcí, které dnes Bůh působí, spolupracují jednotlivé organizace na zasažení světa evangeliem Ježíše Krista jako nikdy předtím.

VIII. HLEDEJTE BOŽÍ VEDENÍ A NAČASOVÁNÍ

Hnutí zakládání sborů spoléhají na Božím svrchovaném plánu mnohem víc než na jakémkoli strategickém faktoru. Z tohoto důvodu je nemožné *vyrobit* hnutí. Je ale reálné připravit podmínky, ve kterých se hnutí *může* rozvinout. Tento princip vidíme v Pavlově popisu založení korintského sboru. "Já (Pavel) jsem zasel, Apollos (a předpokládáme, že i jiní) zaléval, ale Bůh dal vzrůst" (1K 3:6).

Stejně jako nemůže nikdo přimět Boha k určitému jednání, nemůže ho nikdo zastavit, pokud se svrchovaně rozhodne jednat neobvyklým způsobem. Podívejme se na sebe a své teologické postoje. Nesnažíme se někdy přinutit Boha k nějakému jednání? V takovém případě by bylo lepší zjistit, co chce dělat Bůh, a přidat se k němu. Jakkoli se pak Bůh rozhodne zjevit se lidem, kterým máme sloužit, budeme se z tohoto konkrétního způsobu moci radovat. Bůh svou moc ukáže způsobem, který si k zasažení národa sám vybere.

ZÁVĚR

Strategie, které jsme studovali, jsou metodami, které se používají v těch částech světa, kde vzkvétají hnutí zakládání sborů. "Služba jako vždycky předtím", která se zaměřuje na udržování současného stavu a ovládnutí vývoje, nevede k uvolnění Boží moci skrze práci jeho lidu. Jsou některé z výše zmíněných strategií užitečné pro vaši oblast služby?

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Co je to strategie?
2. Proč je v hnutí zakládání sborů tak důležitá vize?
3. Proč je v hnutí zakládání sborů tak důležité násobení?
4. Které z diskutovaných strategií by se mohly hodit pro vaši současnou situaci? Jak vám mohou pomoci postupovat v plánech zakládání sborů?
5. Jak by pojetí mobilního misijního týmu fungovalo ve vaší situaci? Kam by tento tým šel a jak by byl využit?

AKČNÍ PLÁN

1. Vyberte si a aplikujte alespoň jednu ze strategií probíraných v této lekci a podělte se o výsledky se svým instruktorem nebo učitelem.

2. Podívejte se na přílohu A. Seznam, který tam najdete, srovnejte se situací ve své službě.

LITERATURA

Comiskey, J.: *Home Cell Group Explosion*. Houston, TX: Touch Ministries, 1998

Correll, Richard C.: *The Glory of God Among the Nations*. Grand Rapids: Church Planter Training International, 1998

Miller, B.: *John Wesley*. Minneapolis: Dimension Books, 1943

Shenk, David W. a Stutzman, Ervin R.: *Creating Communities of the Kingdom, New Testament Models of Church Planting*. Scottsdale, PA: Herald Press, 1988

Víra a poslušnost versus nevěra a strach

V průběhu zakládání sborů se často objevují následující obavy. Nejsou založeny na pravdě. Po krátké úvaze můžeme přijít na to, že jsou to prostě a jednoduše satanovy lži.

Lži Víra ve lži vede ke strachu	Pravda Víra v pravdu vede k poslušnosti
Musíme se nejdřív postarat o mateřský sbor.	Stejně jako Bůh požehnal Abrahamovi, aby byl požehnáním ostatním, spočívá smysl existence sboru v poslání směrem ven. Platí totiž, že Boží rozpočet pamatuje na existující sbory, pokud budeme věrní Jeho povolání.
Nemáme dost připravených vůdců.	Často nemáme dost vůdců, protože lidem do cesty stavíme překážky vzdělání a času. Je to jistý druh snahy o kontrolu nad situací, který pramení z nedůvěry v dílo Ducha svatého, který ostatní vede a vyučuje.
Nemáme dost peněz.	Bůh zajišťuje dostatek prostředků na to, aby se Jeho dílo zdařilo. Lukáš 6:38 jasně ukazuje, že pokud budeme dávat, dostaneme víc, než v kolik doufáme. Během celé historie církve byli mužové víry znovu a znovu Otcem zaopatřováni.
Jeden sbor ve městě stačí.	Saturace znamená kulturně relevantní svědectví v dosahu každého jednotlivce. Pokud Bůh očekává naplnění Velkého poslání skrze církev, je Jeho cílem právě tohle.
Vneseme do sboru rozdělení.	Násobení Kristova těla je Božím přirozeným způsobem, jak zaplnit celou zemi Jeho slávou. Duch Svatý je jeden a nemůže být rozdělen.
Ztratíme vysoký standard své morálky.	Nebojte se, protože Duch svatý vás povede v pravdě a spravedlnosti. On sám Kristovu nevěstu pročistí i posvěť.
Bez pomoci zvenčí to nezvládneme.	Na celé zeměkouli neexistuje taková skupina lidí, která by neměla potřebné zdroje pro svou duchovní práci. Tento postoj často přinesl nezdravou závislost a vytvořil složité církevní struktury, které se nemohly množit ani násobit.
S 'nimi' bychom spolupracovat neměli.	Nejednota a zloba v těle Kristově je satanovou nejvíce používanou zbraní, kterou brání církvi naplnit Boží záměr (Ef 4:26-27)

Přejato z: Correll, Richard C.: *The Glory of God Among the Nations*. Grand Rapids: Church Planters' Training International.

Faktory napomáhající přirozenému růstu

Faktory, které napomáhají přirozenému šíření evangelia	Faktory, které nemusejí pomoci přirozenému šíření evangelia
Zakládání sborů	Zakládání misijních organizací
Samosprávné sbory	Řízení sboru zvnějšku
Přirozeně se dělí sbory	Stagnující sbory
Finančně samostatné sbory	Závislost na pomoci zvnějšku
Násobení vůdců	Přičítání vůdců
Výcvik během služby	Nejdřív výcvik, potom služba
Brzké nabytí nezávislosti	Pomoc zůstává stále
Vedení místními lidmi	Závislost na zahraničních vůdcích
Myšlení "Z"	Soustředění na udržování chodu
Spolupráce/koordinace/jednota	Rozdělení
Místní iniciativa a vlastnictví	Centrální byrokracie
Vzdělávání na půdě sboru	Vzdělávání skrze specializované instituce

Přejato z: Correll, Richard C. *The Glory of God among the Nations*. Grand Rapids: Church Planters' Training International.

☞ **CÍL LEKCE**

Účelem této lekce je ukázat, že zakládání sborů může přerůst v hnutí.

☞ **OSNOVA LEKCE**

- Hnutí je sociální fenomén, ve kterém se věci dříve vzácné stávají obvyklejšími.
- Hnutí provázejí některé znaky, které mohou zakladateli sborů pomoci rozeznat, jak Bůh jedná v dané oblasti.

☞ **ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY**

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl...

- Chápat, jak rozeznat znaky hnutí.
- Znat principy služby, které směřují ke vzniku hnutí.
- Podílet se nejen na zakládání samotných sborů, ale pracovat také na vytvoření hnutí zakládání sborů.

☞ **DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY**

Na začátku lekce nechejte účastníky probrat hnutí z jejich dějin, a to jak světská, tak duchovní. Na příkladech, které budou zmíněny, ilustруйте principy hnutí.

Tato lekce probírá šest „znaků“ charakterizujících hnutí. Vyberte si alespoň jeden příklad z každé z těchto šesti oblastí a během vyučování ho s účastníky prodiskutujte. Zbude-li vám nějaký čas, můžete uvést i další připravené příklady. Při jejich výběru berte v úvahu konkrétní kulturu a minulost účastníků. Zdůrazněte principy použité v každém příkladu, které přispívají k vytvoření biblických a zdravých hnutí zakládání sborů se zdravým učením a jednáním.

Úvod

Hnutí je sociální jev. Společenské hnutí lze popsat tak, že „co bylo kdysi vzácné, je nyní běžné.“ V hnutí najdeme rostoucí počet lidí, kteří jsou přesvědčeni o společné věci, vhodnou dobu a vůdce, kteří mají touhu radikálně změnit *status quo* (současný stav věcí). Objevují se výjimeční vůdci, kteří své skupiny inspirují, motivují a vedou k danému cíli. Hnutí je také podnětem k novým událostem a aktivitám. Jednoduše řečeno to znamená, že to, co dělalo jen několik lidí, se začíná dít ve větším měřítku; to, co dřív lidé dělali jen zřídka, nyní dělají běžně. Hnutí má na danou skupinu lidí dokonce takový vliv, že mění jejich myšlení – to se však neobejde bez konfliktu.

Demokratické hnutí ve východní a střední Evropě, které vzniklo v roce 1989, je příkladem světského hnutí. Spolu s vizí politické změny rostoucí v srdcích obyčejných lidí přišly v rychlém sledu spontánní a dramatické revoluce, a to takovým způsobem, jak to byl sotva kdo schopen předpovědět. Šíření evangelia v počátcích církve, protestantská reformace, probuzení za Wesleye a hnutí zakládání sborů v dnešní době jsou příklady duchovních hnutí.

Jednoznačným cílem tohoto výcviku zakládání sborů je napomoci vzniku hnutí zakládání sborů ve vašem regionu. Když Bůh v národě působí, mají věřící obnovenou touhu po evangeliu, která by je měla vést k jeho šíření skrze spontánní zakládání sborů a buněčných skupinek.

I. ZNAK PRVNÍ: ZVLÁŠTNÍ DOBA

Když nastane ta správná chvíle, Bůh působí a urychluje svou práci v některém národě! Bůh nikdy nepůsobí příliš brzo nebo pozdě – vždy dělá, co je třeba, v příhodný čas.

Vznik hnutí je otázkou citlivého načasování. Když se v určité zemi nebo etnické skupině spojí události, podmínky a očekávání ve správný historický okamžik, vzniknou základní složky masivního hnutí. V Bibli je načasování tak důležité, že Bůh sám stanovil chvíle pro vznik různých hnutí. Kniha Exodus ukazuje, že trvalo čtyři sta let, než byl izraelský národ připraven vyjít z Egypta; vzniklé hnutí pak stálo za to! Ze zpusťšeného Egypta vyšly pod vedením oblakového sloupu během dne a ohnivého v noci dva miliony lidí. Daniel si zase všiml, že uplynula doba sedmdesáti let, a modlil se, aby se Izrael ze zajetí v perské říši vrátil do zaslíbené země (Da 9:2). Když Bůh Daniele vyslyšel, do Jeruzaléma se vracely celé vlny Židů. Znovu vybuřovali chrám a městské hradby a opuštěné město zase ožilo.

Galatským 4:4 říká, že „když se naplnil stanovený čas, poslal Bůh svého Syna...“

V Novém zákoně je načasování důležitým faktorem také při zakládání a mobilizaci sborů. Ježíšovým učedníkům bylo řečeno, že mají čekat, dokud nepřijmou Ducha svatého. Čekali tedy do letnic (Sk 1:4; 2:1), kdy vznikla církev a následovalo velké hnutí v Jeruzalémě. Setkávání po domech a učení Božího slova se rozšířilo po celém městě. Věřící se scházeli také veřejně. Spolu s vyučováním zde sdíleli i obecnství, jídlo a modlitby jednoho za druhého (Sk 2:42-47).

Dalším velkým hnutím v církvi zaznamenaným v Novém zákoně je rozšíření evangelia v Malé Asii. Skutky 19:10 říkají, že „všichni obyvatelé provincie Asie mohli slyšet slovo Páně, Židé i Řekové.“ Boží načasování bylo v tomto hnutí tak významné, že několik let předtím Bůh Pavlovi ani nedovolil do této oblasti vstoupit! Skutky 16:6 popisují, jak Pavlovi a jeho společníkům „Duch svatý zabránil zvěstovat Slovo v provincii Asii.“

Zdá se tedy, že načasování je neobyčejně důležité. Bůh přivádí lidi do bodu, kdy jsou vnímaví vůči evangeliu, a mobilizuje církev ke kázání evangelia a k zakládání dalších sborů. Spojení vnímavého obyvatelstva a mobilizované církve působí prudké rozšíření evangelia. Tato hnutí za sebou také zanechávají stopy v dějinách. Pokud ještě nepřišel čas pro *masivní* hnutí, nenechte se odradit – stále se můžete přidat tam, kde Bůh působí v menším měřítku. Jak dokazuje podobenství o hořčičném zrně, Pán dělá velké věci z velmi malých začátků. Jaké vidíte ve své cílové oblasti doklady o tom, že Bůh skutečně jedná? Jak se k němu můžete připojit s vizí pro zakládání sborů – i když je to na počátku jen maličké, zdánlivě mikroskopické hořčičné semínko? *Dívejte se, co Bůh dělá a kde ve vaší oblasti působí, a tam se k hnutí zakládání sborů připojte.*

PŘÍKLAD:

Argentina byla vždy známá pýchou svých obyvatel. Avšak po prohrané válce s Brity v r. 1982 byla tato země pokořena. Tím nastal správný čas pro šíření evangelia, neboť po prožití takové národní tragédie mnoho lidí uznalo, že potřebují Boha. Během pěti let se hnutí zakládání sborů s buňkovými skupinami *Vize pro budoucnost* rozrostlo na 100 000 lidí.

II. ZNAK DRUHÝ: OBJEVUJÍ SE VŮDCOVÉ

Už mnohokrát v dějinách se stalo, že když království temnoty téměř přemáhalo síly spravedlnosti, Bůh povolal vůdce, kteří "rozuměli své době" a věděli, co by Boží lid "měl dělat." V pravý čas – ani brzo, ani pozdě – zasadí Bůh skrze tyto vůdce úder, který království temnoty srazí na kolena. Bylo to tak s Mojžíšem, Davidem, Nehemiášem, Janem Křtitelem, apoštolem Pavlem, Martinem Lutherem, Johnem Wesleyem a jinými.

PŘÍKLAD:

V 18. století byl takovým vůdcem kazatel John Wesley. Říkali mu "nejužitečnější světec Britského impéria" (Miller, str. 63). Probuzení vedené jím a Georgem Whitefieldem v Anglii začalo v duchovně slabé době, kdy se zdálo, že církev ztratila schopnost oslovit společnost evangeliem. Wesleyova služba měla za následek obrácení stovek tisíc lidí a měla takový sociální dopad, že pomohla odvrátit revoluci podobnou té, která se odehrála ve Francii. Wesleyánské probuzení se přeneslo i do Ameriky a pod vedením Jonathana Edwardse a Francise Asburyho vyústilo v hnutí saturačního zakládání nezávislých a metodistických sborů.

Hnutí stojí a padají s vedením. Aby mohlo vzniknout hnutí saturačního zakládání sborů, musí povstat vůdce. Musí předávat vizi, připravovat další vedoucí a přesvědčovat ty stávající, aby hnutí podpořili a přidali se k němu. S tím, jak hnutí nabývá na síle, se začínají objevovat noví vůdce, kteří mu pomohou silít dále.

Stejně jako veslice, která míří proti silnému proudu, budou i tito vedoucí obvykle čelit určitému odporu. Ti, kdo hnutí na jeho počátku vedou a míří ke změně statutu quo, jsou obvykle radikálnější. Tento radikální prvek může být jako nový hřebec ve stádu koní, který je výzvou pro ty, kdo ve stádu již nějakou dobu byli – a vzniká mezi nimi tření. Když se vedoucí stavějí na zadní, mohou i kopat! Na to, za čím vůdce hnutí stojí, budou lidé reagovat – někteří kladně a jiní záporně.

Hnutí mohou ve skutečnosti získávat sílu z odporu, který vedoucí nutí, aby pozměnili, upevnili a rozvinuli své způsoby vedení a své názory. Můžeme doufat, že své vedení a přesvědčení pozmění směrem k bibličtějšímu postoji i vůdce křesťanských hnutí, kteří nyní zastávají radikální názory, které nejsou bibličné.

Někteří vůdci přinášejí vizi a ideje (jako např. proroci od Izajáše až po Jana Křtitele). Vyžadují změnu, ale motivují k ní tím, že se dotýkají hluboké touhy lidských srdcí po tom, aby mezi nimi působil Bůh. Když vyhláší Boží záměry pro Jeho lid, snaží se lidi přesvědčit, aby opustili *status quo* a následovali Boží plán. *Hnutí zakládání sborů potřebuje vůdce, kteří budou pro svou věc přesvědčovat jiné vůdce, jež se zdráhají tuto vizi přijmout.*

Apoštol Petr to vynikajícím způsobem udělal ve svém veřejném kázání, ve kterém se soustředil na naděje a sny židovského srdce. Z Písem citoval proroka Jóele. Toto poselství se dotklo jejich touhy, aby Bůh znovu poslal svého Ducha a přinesl prorocké slovo. Ale místo toho, aby mluvil o sestoupení Ducha na nějakého vzdáleného vznešeného proroka, svou citací Jóele – který Izraelcům říká, že budou prorokovat jejich vlastní synové a dcery – překonal jejich očekávání! A následovalo to, co bychom mohli nazvat duchovním hnutím (Sk 2). Ale po jeho poselství přišla také opozice. *Hnutí zakládání sborů potřebuje vedoucí, kteří v lidských srdcích podnítlou touhu po tom, aby skrze ně působil Bůh, a kteří budou šířit evangelium násobením sborů v zemi.*

Pavel byl vůdce, který jednal. Jestliže se dosud někde o Kristu nekázalo, Pavel tam chtěl jít a udělat to (Ř 15:20-21). Byl ve službě příkladem ostatním. Zakládal sbory navzdory útrapám, pronásledování a dokonce krajní nouzi (2K 11:23-27)! Jeho příklad následovali další (2Tm 2:3). Tato věc je zřejmá, ale musíme ji vyslovit: *Hnutí zakládání sborů potřebuje vůdce týmu, které budou zakládat sbory.*

Barnabáš byl vedoucí, který připravoval další vedoucí, i když to bylo považováno za riskantní. Postavil se za Pavla, když panovaly velké pochybnosti, zda jeho obrácení bylo upřímné a opravdové (Sk 9:26-27). Když byl Pavel sám v Tarsu, Barnabáš ho zavolał do Antiochie a umožnil mu sloužit vyučováním (Sk 11:25-26). A právě z této služby v Antiochii Pavel vyšel, aby se z něj stal uznávaný apoštol a zakladatel sborů.

Barnabáš také čelil protivenství, když Pavel odmítl znovu s sebou vzít mladého Marka poté, co na první cestě selhal. A tak se Barnabáš od Pavla oddělil, aby Marka znovu uvedl do užitečné služby (Sk 15:36-39). A po čase o něm nejen sám Pavel řekl, že pro něj byl užitečný, ale i Petr jej považoval za syna, a Marek sám dokonce napsal evangelium! Najděte si 2. Timoteovi 4:11, Koloským 4:10 a 1. Petrův 5:13 a přečtěte si to nahlas.

PŘÍKLAD:

Největší službou J. Christy Wilsona možná není to, že byl první, kdo po patnácti stech letech založil evangelikální sbor v Afghánistánu, ale to, že inspiroval mnoho jiných křesťanských vedoucích pro misii jak na zahraničním misijním poli, tak v pastorální službě. Sám žádnou organizaci nevede. Ale i Bill Bright, vedoucí jedné z největších misijních a evangelizačních organizací na světě, říká, jak hluboce ho Dr. Wilson ovlivnil – jako nejduchovnější člověk, se kterým se kdy setkal. Dr. Wilson se každý týden modlí za stovky lidí, aby je Bůh použil, povzbuzuje je, věří v jejich duchovní dary a používá svůj velký vliv a intenzivní styky, aby jim dal každou příležitost tyto dary využít. Jako pastýř, učitel, misionář, přítel a rádce pomáhá ostatním objevit, jak je Bůh chce používat, a povzbuzuje je, aby pracovali pro Pána dřív, než si těchto lidí všimnou ostatní. Často se na veřejnosti zastane a dobře mluví o někom, kdo – i když je kontroverzní – slouží Pánu a je jím používán.

Člověk může přenést oheň své pochodně na jinou nezapálenou pochodeň, aniž by oslabil vlastní světlo. Zapalování pochodní nových vůdců tak, aby také mohli vést, pomáhá, aby se malá jiskřička ve tmě změnila ve velký plamen, který je už z dálky vidět. Stejně tak i vystrojování či napomáhání ostatním k vedení působí to, že hnutí roste. Skutky 19:1-10 popisují, jak Pavel ve své poslední službě před uvězněním připravoval další vůdce tak, že začal se dvanácti muži v Efezu. Pavel sám zůstal ve městě, ale ti, které vystrojil, zasáhli Božím slovem celou Malou Asii! Ve Skutcích 20:17-38 pak Pavel popisuje, jak s nimi v té době pracoval. Pavel zapálil jejich pochodně! *Hnutí zakládání sborů potřebuje vedoucí, kteří budou ovlivňovat a připravovat další vedoucí, aby hnutí rostlo.*

Vedoucí v hnutí vedou lidi k zodpovědnosti za pravdu, když ji zastíňují tradice. Petr, Barnabáš a Pavel se dovolávali etiky a svědomí dalších vůdců, aby je přesvědčili, pokud jde o pohany a židovský zákon. Řekli apoštolům a starším, jak je Bůh použil, aby neobřízané pohany přivedl ke Kristu. Tímto argumentem přesvědčili apoštoly a starší, aby napsali dopis, který osvobodí pohanské věřící od povinností starozákonního obřadního zákona (Sk 15:6-7.23-29).

III. ZNAK TŘETÍ: PŘIDÁVAJÍ SE DALŠÍ LIDÉ

Když je hnutí v plném proudu, lidé se v rostoucím počtu a s rostoucí oddaností společné věci zapojují do všech stránek jeho života. Tou společnou věcí je v případě hnutí zakládání sborů *zaplnit zemi sbory, které káží evangelium!* To znamená, že do všech oblastí zakládání sborů budou muset být zapojeni další lidé. Více lidí se plně oddá zakládání sborů. Více lidí bude pomáhat zvláštními dovednostmi, jako jsou hudba, evangelizace, průzkum a další aktivity, které pomohou zakládání sborů. Více lidí se bude také aktivně zapojovat ve skupinách, které služebníky vysílají tím, že se za zakladatele sborů a jejich službu budou pravidelně modlit.

PŘÍKLAD:

V Rumunsku jsou zřejmé počáteční znaky modlitebního hnutí. Skupina tří žen z Alba Iulia v Rumunsku se začala modlit jedna za druhou a za své manžely. Pokračovaly tím, že se modlily za své sbory, svou oblast, za celou zemi a za to, aby vznikaly nové sbory. Toto společenství se pak rozrostlo na více než 30 skupin, ve kterých je do modliteb zapojeno přibližně 150 žen. Rozšířilo se i do Bukurešti, kde vznikla modlitební brožura za Rumunsko, která se používá po celé zemi i mimo ni. V Sibiu se společně modlí dva sbory, které nepatří do stejné denominace. V Cluji je každý měsíc ženské modlitební setkání otevřené všem sborům, na které často chodí i neobrácené ženy, z nichž některé se prostřednictvím tohoto společenství stávají křesťankami.

Neviditelný posilující vztah, který s Bohem máme skrze modlitbu, nás úzce spojuje s Tím, kdo dává hnutí vzniknout a vede je. Hnutí jeho Ducha se pozná podle toho, že se k setkáním s Ním na modlitbě schází rostoucí počet skupin věřících. Nejprve jen několik a pak stále více lidí se shromažďuje k modlitbě, až toto hnutí Ducha zaplaví celý národ.

To, čím se hnutí vyznačuje, je důvod, *pro který* přitahuje více lidí. Lidé jsou přesvědčeni a oddáni společné věci a předávají své přesvědčení a oddanost dalším. Lidé jsou oddáni hnutí zakládání sborů, protože jsou přesvědčeni, že v něm pracuje Bůh.

PŘÍKLAD:

Hnutí Hlubší život v Nigérii vyrostlo ze skupiny biblického studia v domě Williama Kmuye, který byl tehdy univerzitním profesorem. Z této jedné skupinky se rozrostlo na více než tři tisíce sborů. Lidé cítili, že je mezi nimi Boží přítomnost skrze hluboké studium Jeho Slova. I když hnutí Hlubší život rychle roste, je oddáno biblické praxi, zdravému učení a výcviku kvalitních vedoucích skrze službu buněčných skupinek.

K jakému hnutí se přidávají lidé ve vaší oblasti?

IV. ZNAK ČTVRTÝ: NOVÉ FORMY

Když je hnutí v plném proudu, slouží nejen profesionální a ustanovení vedoucí, ale i obyčejní věřící, kteří objevují, že je chce Bůh použít. Hnutí zapojuje lidi na každé úrovni. Objevují se noví vedoucí s touhou sloužit. Lidé se stávají aktivními ve službě Bohu způsoby, o kterých si možná dříve mysleli, že je mohou dělat jen placení nebo dlouholetí křesťané. Například kázat a vyučovat mohou nejen vedoucí vyškolení v semináři, ale také věřící ve sboru, které Bůh pro tuto službu obdaroval.

PŘÍKLAD:

Někdo se jednoho brazilského pastora, který zakládal sbory v církvi Assemblies of God, zeptal, kde navštěvoval seminář. Protože jen málo představitelů Assemblies of God má formální teologické vzdělání, pastor se na toho člověka podíval s překvapením, že se vůbec ptá. Jeho odpověď zněla: „Seminář na ulici!“ Tak velké hnutí zakládání sborů potřebuje vedoucí a jeho vedoucí jsou vyškoleni praktickou zkušeností ve službě.

Co se děje potom? Když ve službě evangelia začíná pracovat více lidí, objeví účinnější, zajímavější nebo jedinečné styly služby, které pomáhají, aby se zapojili i ostatní. Například ve hnutí zakládání sborů se může stát populární určitá píseň kvůli tomu, jak se dotýká srdcí lidí, kteří ji zpívají, nebo jak je obrací k Pánu. Další trendy, které se ve hnutí zakládání sborů mohou objevit, jsou účinné metody evangelizace, setkání buněčných skupinek a dokonce i styly kázání.

PŘÍKLADY:

Armáda Páně, hnutí buněčných skupinek, které kázalo evangelium v rumunské pravoslavné církvi, prožívalo velký růst mezi třicátými a padesátými lety dvacátého století. Zatímco většina hudby v evangelikálních církvích byla importována a přeložena (často špatně), hnutí Armáda Páně vytvořilo chválu Bohu v hudbě zrozené na rumunské půdě a v rumunské duši. Dnes tuto hudbu ke chvále Hospodinu používají i evangelikální věřící z různých církví v Rumunsku.

Také „hippies“ z Calvary Chapel začali tvořit hudbu, přičemž založili Maranatha Music a produkují písně, které se překládají po celém světě. Patří mezi ně i *Seek ye first* (Hledejte nejprve Boží království).

Hnutí zakládání buňkových skupin a sborů Icthus z Anglie vytvořilo celosvětově rozšířenou „Pochody pro Ježíše“. Z tohoto hnutí také pochází píseň *Shine Jesus Shine* (Láska Tvá na všech místech září).

V. ZNAK PÁTÝ: HNUTÍ JE SPONTÁNNÍ

Když je masivní hnutí v pohybu, nemůže ho ovládat žádný jednotlivý člověk ani organizace. Je jednoduše příliš velké, než aby je mohl organizovat jednotlivec. Avšak vedoucí v hnutí se mohou spojit a ovlivnit jeho směr. Je zcela nerealistické o hnutí zakládání sborů uvažovat v tom smyslu, že by se jednotlivé denominace a nezávislé sbory kvůli zakládání sborů spojily a vytvořily jednu denominaci. Rozdíl jsou pro ně příliš velké, než aby tvořily jednu entitu. *Ale mohou se spojit jako oddělené organizace v zájmu společné věci šíření evangelia prostřednictvím zakládání sborů.* K tomu dochází v hnutí saturačního zakládání sborů.

Aby se vedoucí z různých denominací – ať už jsou to letniční nebo baptisté (nebo jiní) – dali dohromady a plánovali, jak svou zemi naplnit sbory, ve kterých se káže Boží slovo, je opravdu možné! Hnutí tedy ze své podstaty nelze organizovat, *ale* lidi a struktury uvnitř něho mohou být usměrněny k zakládání sborů.

PŘÍKLAD:

Na setkání, které přivedlo dohromady vedoucí hlavních denominací, aby diskutovali o šíření evangelia v Brazílii, předseda Assemblies of God Jose Wellington přečetl Žalm 133: „Jaké dobro, jaké blaho tam, kde bratří bydlí svorně!“ Toto setkání stálo u zrodu procesu, který vedl k brazilské delegaci AD 2000 a důvěře mezi denominacemi.

Duchovní hnutí je vždy nepředvídatelné. To je dáno samotnou podstatou dynamiky, která je v něm skryta. Práce v rámci hnutí je často nejistá. Stává se, že pracujeme a postupujeme ve zmatku a snažíme se prostě zvládnout to, co můžeme, a zbytek necháváme na Boží svrchované péči. Nikdy nevíme, jestli bude dost peněz, nikdy si nejsme jisti, zda Bůh otevře dveře, u kterých předvídáme nebo čekáme, že budou otevřeny, nikdy nemáme jistotu, zda se najdou další lidé, kteří by se k nám přidali, nejsme si jisti, jestli naše strategie jsou stoprocentně v souladu s Božím působením – prostě jdeme dál ve víře a důvěře v Jeho milosrdenství.

Dobrým testem, podle kterého můžeme zjistit, zda to, co se děje, je Boží hnutí nebo lidský program, je ptát se: „Může to řídit člověk?“ Lidé mají velká omezení. Hnutí vedené Bohem

musí převyšovat a předčít lidské schopnosti a očekávání. Může člověk způsobit, aby srdce někoho jiného bylo otevřené? Může člověk někoho usvědčit z hříchu? Toto všechno jsou věci, které dělá Duch Boží. Je vysoce nepravděpodobné, že to, co plánuje a ovládá lidská mysl, je Boží hnutí. Zapojte se do služby, která uspěje jen tehdy, je-li v ní přítomen Bůh. Vyhýbejte se tomu, na co stačí jen postupně provádět správné kroky.

VI. ZNAK ŠESTÝ: Hnutí MOBILIZUJE LIDI A STRUKTURY

Rychlý růst vyžaduje nové struktury, více vůdců a nové způsoby komunikace. Když hnutí zakládání sborů nabývá na síle a objevují se nové styly služby, křesťané začnou být také na všech úrovních mobilizováni k zakládání sborů. Existující struktury, jako například místní sbory, vedení denominací, křesťanské organizace a dokonce školy, začnou hledat cesty, jak se podílet na úkolu zakládání sborů. Někdy se formují nové struktury, které pomáhají těm existujícím spolupracovat na rozvoji hnutí zakládání sborů. Je zapotřebí, aby vznikala literatura a komunikační média, která hnutí posunou dál. V rámci mobilizace lidí a struktur se může dít například toto:

Když stávající vedoucí, jako jsou pastoři, představitelé denominací a další klíčoví křesťané, uvidí, že hnutí zakládání sborů je jasně Boží vůle, budou struktury, v jejichž čele stojí, povzbuzovat k tomu, aby také pomohly.

PŘÍKLAD:

Organizace Discipling a Whole Nation (DAWN) shromáždila v roce 1973 vedoucí církve na Filipínách k modlitbám a plánování. Každá denominace si stanovila své cíle v zakládání sborů a rozhodli se dohromady založit 50.000 nových sborů do konce roku 2003. Již dnes dosahují svých cílů, protože Bůh odměnil jejich víru i jednotu!

Když dříve neaktivní křesťané mají možnost vidět, že hnutí zakládání sborů pochází od Boha, často se k němu připojí svými modlitbami, finančním dáváním a dokonce tím, že půjdou a začnou sloužit! Bude probíhat příprava lidí ke konkrétním způsobům zapojení a tento výcvik si může zčásti najít cestu i do biblických škol a seminářů.

PŘÍKLAD:

Aliance pro zakládání sborů spojuje místní sbory s misijními agenturami, aby společně sloužily v bývalých komunistických zemích. *Aliance* pomáhá při výchově zakladatelů sborů. S přípravou podpůrných týmů v bývalých komunistických zemích východní Evropy oslovila národní církve a pomáhá jim vystrojovat vlastní zakladatele sborů. *Aliance* také vytváří výcvikové materiály včetně této příručky.

Literatura a další komunikační média budou lidi hromadně informovat, instruovat a inspirovat, pokud jde o hlavní myšlenky a témata hnutí. Je to nepostradatelná součást toho, aby různé skupiny v hnutí rostly společně stejným směrem. Média a zejména literatura také legitimizují. Mohou lidem pomoci brát vážně hnutí, které tyto materiály vydává. Také pomáhají rozšiřovat hnutí zcela nepředstavitelným způsobem. Literatura a média dosáhnou na vzdálená místa, kam vedoucí a účastníci hnutí nikdy nevstoupí. Novozákonní epištoly jsou vynikajícím příkladem literatury, která vznikla z hnutí zakládání sborů. Dodnes taková hnutí informují, radí a inspiroují! Myslíte, že si křesťané v prvním stoletím představovali, že Pavlovy dopisy budou poučením a inspirací pro věřící v Jižní Americe o téměř dva tisíce let později?

ZÁVĚR

Jak zjistíte, kde Ježíš zrovna jedná? Vždy je možné ho nalézt v jeho lidu. První místo, kde hledat Boží práci, je tam, kde žije! Jak jedná Bůh ve vašem regionu? Možná objevíte některé znaky hnutí.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Co můžete v tomto okamžiku udělat pro to, abyste pomohli položit základ hnutí zakládání sborů ve svém regionu?

2. Jak Bůh v této chvíli působí na místě, kde mu budete sloužit v rámci zakládání sborů? Jak můžete v lidských srdcích podnítit touhu po Božím působení?
3. Jaký typ vedoucího v hnutí představujete?
4. Jaký druh literatury je zapotřebí k urychlení hnutí zakládání sborů?
5. Jak by bylo možné uspořádat poradou nebo konferenci o hnutí zakládání sborů ve vaší oblasti nebo zemi?

AKČNÍ PLÁN

1. Najděte způsob, jak šířit vizi saturačního zakládání sborů. Můžete o ní kázat, psát, někomu o ní říct – jednoduše udělat něco konkrétního, abyste tuto vizi nějak předali lidem.
2. Připojte se ke společenství lidí, kteří mají stejnou vizi. Najděte skupinu lidí oddaných myšlence saturačního zakládání sborů a pravidelně se spolu scházejte.
3. Rozpracujte určitou formu komunikace, která vám pomůže tuto vizi rozšířit za hranice vašich osobních kontaktů. Snažte se vytvořit bulletin, knihu, video, rozhlasový program nebo něco jiného, co bude sdělovat vizi ve vaší nepřítomnosti.
4. Najděte další skupiny nebo organizace, které budou vašimi partnery ve snaze napomoci vzniku hnutí saturačního zakládání sborů.

LITERATURA

Miller, B.: *John Wesley*. Minneapolis: Dimension Books, 1943

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je probrat některé praktické aspekty pastorace nových sborů v kontextu hnutí zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Hnutí zakládání sborů obvykle provází některá úskalí.
- Bible nám ukazuje případové studie, ve kterých můžeme na takovátou úskalí hnutí zakládání sborů hledat odpovědi.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl...

- Vědět o obtížích, které se objevují při rychlém růstu církve.
- Chápat, jak na tyto problémy reagovali vůdcové rané církve.
- Být připraven čelit výzvám, které se staví do cesty hnutím zakládání sborů.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Při vyučování této lekce je vhodné mít po ruce mapu Středomoří v novozákonní době. Pečlivé prostudování lekce Vize SZS číslo 8 (První kroky) (Příručka 3) vám pomůže se na výuku lépe připravit.

ÚVOD

Všude na světě, kde probíhají hnutí zakládání sborů, se jim do cesty staví překážky související s vedením, doktrínou, penězi, udržením tempa evangelizace atd. Kde můžeme hledat odpověď na takové obtíže? Bibli asi příliš často nepovažujeme za příručku k zakládání sborů, ale protože nás učí Božích pravd a její velká část byla napsána v prostředí rychlého růstu církve, je to nejlepší místo k hledání odpovědí na problémy hnutí zakládání sborů.

I. VEDENÍ V NOVĚ ZALOŽENÝCH SBORĚCH

Jedno z nejčastěji diskutovaných témat v procesu zakládání sborů je vedení. Když evangelium mocně postupuje a v rychlém sledu vznikají nové sbory, často nadejde okamžik, kdy je těžké najít vhodné vůdce. S postupem času se Pavel a jeho spolupracovníci vraceli do nově založených sborů, aby je povzbudili (Sk 14:21-22; 20:2), zjistili, jak se jim daří (Sk 15:36), ustanovili starší (Sk 14:23) a posílili je (Sk 16:5). Součástí procesu výběru nových vůdců byly modlitba a půst.

Dokud se sbory rozvíjejí, potřebují zkušené vedení. Nejlepší variantou je zralé vedení složené z místních lidí – jeho ustanovení by mělo být cílem snahy všech týmů pracujících na zakládání sborů. Než aby však apoštolové ustanovili vedoucí předčasně, nechali raději sbor bez nich a ustanovili je až během své druhé návštěvy. Někdy se stalo, že na nějaký čas přišel vůdce zvenčí. Pavel nechal Silase a Timotea vést službu v Beroji (Sk 17:14). Priscillu a Akvilu zanechal v Kenchrejích/Korintě (Sk 18:19). Ke konci svého života nechal zřejmě Pavel Timotea vést v Efezu a Titus zodpovídal za Krétu (Tt 1:5). Cílem vnější pomoci bylo vybudovat a uvést do služby nové vedení.

II. KORESPONDENCE S NOVÝMI SBORY

Pavlova misijní služba vedla ke skupinám sborů ve čtyřech provinciích – Galácii, Asii, Makedonii a Acháji. (viz lekce 8 Vize SZS "První kroky" v příručce 3) Z epištol napsaných sborům a vůdcům v těchto provinciích můžeme zjistit, jak aplikovat biblické principy na problémy, se kterými bojují nově vznikající sbory. Tyto listy byly napsány, aby vyjasnily teologii, povzbudily věřící, daly radu ohledně problémů sborů a budovaly vůdce.

A. Pokyny galatským

Pavel napsal list Galatským některým z vůbec prvních sborů, které založil (v Pisidské Antiochii, Ikoniu a Derbe), aby potlačil falešné nauky judaistů, kteří učili, že poslušnost Mojžíšova zákona je nutnou součástí spasení. Falešná učení jsou rozšířenou zbraní nepřítelů a nově vznikající sbory mohou být v tomto ohledu nejzranitelnější. Pavel se takovému vyučování vzepřel tím, že objasnil a znovu vysvětlil úlohu víry v evangelium.

B. Pokyny makedonským sborům

1. Pokyny filipským věřícím

Pavel psal filipským z vězení v Římě. List Filipským je celý o radosti. Jak úžasným svědectvím je to, že se Pavel radoval dokonce i ve vězení! Není divu, že byl tak plný radosti, když poodkryl poznání Kristovy povahy v jedné z největších christologických pasáží celé Bible (2:5-11). Pro Pavla je "život... Kristus, a smrt je... zisk" (1:21).

2. Pokyny církvi v Tesalonice

Věřícím v Tesalonice napsal Pavel dva listy. Podle 1. Tesalonickým 1:8-10 měla služba těchto věřících dopad na jejich provincii (Makedonii), okolní oblasti (Acháju) a celý svět. Hlavním tématem Pavlova spisu je Kristův druhý příchod.

C. Pokyny Korintu v Acháji

Církev v Korintě byla zřetelně slabá a duchovně potřebná. Z Pavlových listů ke korintským se dozvídáme, že sbor byl sužován rozdělením, závistí, zneužíváním duchovních darů a večere Páně a že místní věřící se neuměli vypořádat s nemoralností. Pavel to ale s tímto sborem nevzdal, ačkoli by to dnes asi udělalo mnoho zakladatelů sborů. Píše dokonce, že odpovědi na své problémy mají přímo ve svém středu (1K 1:4-9).

D. Pokyny sborům v provincii Asii

1. Pokyny církvi v Efezu

Efez byl dominantou provincie Asie, kde Pavel po tři roky žil a pracoval. Mnoho teologů je přesvědčeno, že dopis do Efezu nebyl určen pouze efezským, ale také dceřiným sborům, které vznikly při šíření evangelia v provincii Asii (Sk 19:9-10). Učení tohoto listu se z velké části týká hnutí zakládání sborů. Prohlášení ohledně úkolu církve (kapitoly 2-3) jasně ukazují, že Bůh si přeje, aby pohané (národy) pochopili evangelium skrze přítomnost církve.

2. Pokyny církvi v Kolosech

Pavlov list Koloským je adresován sboru, který nezaložil, ve městě, které nikdy nenavštívil. Církev v Kolosech byla součástí hnutí, které vzniklo v Efezu a rozšířilo se do celé provincie Asie (Sk 19:9-10). Koloský sbor založil Epafras (Kol 1:7), kterého pak Pavel vyučil a který s ním byl vyslán dělat misijní práci na dalších místech (Kol 4:11-13; Fm 1:23).

3. Pokyny Timoteovi

Poté co Pavel opustil Efez, stal se Timoteus jeho poslem a vůdcem efezského sboru. Pavel mu řekl, aby "zůstal v Efezu" (1Tm 1:3), a pak svému "synu ve víře" napsal dva dopisy, zatímco se Timoteus z Efezu staral o sbory v Asii. Ve svém prvním listu Timoteovi ho Pavel učí postupy a předběžná opatření nutná k tomu, aby hnutí zakládání sborů zůstalo zdravé. Zmiňuje hlídání zdravého učení (1Tm 1:3-5), společně

uctívání a modlitbu, požadavky na vůdce, varování před nebezpečím finančního zisku, udržování duchovní sebekázně a praktické rady, jak zacházet s lidmi a provádět sociální práci.

Druhý dopis Timoteovi psal Pavel z vězení tváří v tvář svým posledním dnům na této zemi. Používá v něm rodinu jako příklad vztahů mezi vůdci v rámci saturačního zakládání sborů. Většina pokynů má osobní charakter rad otce svému milovanému synu (2Tm 1:2; 2:1). Pavel napsal Timoteovi, aby se stal vzorem v chování ke svým sourozencům ve sboru (1Tm 5:1-2). Vyzval ho, aby se k nim choval jako ke členům rodiny! Ženy mu mají být jako sestry a matky, muži jako otcové nebo bratři. Rodinná atmosféra zaručuje, že lidé budou milováni a přijímáni. Každý může cítit, že má v církvi své místo.

4. Pokyny Filemonovi

Pavel napsal svému příteli Filemonovi, členovi sboru v Kolosech, velmi citlivý dopis. Když se uprchlý otrok, Onezimus, stal křesťanem, vynořilo se ožehavé sociální téma otroctví. Pavel povzbudil Filemona, aby s křesťanskou láskou přijal Onezima zpět jako svého bratra v Kristu.

Když psal Pavel o tomto problému, zmínil se, že má dostatečnou autoritu k tomu, aby Filemonovi přikázal změnit názor. Místo násilného přístupu ho však Pavel chtěl přesvědčit, aby vůči svému otroku zaujal nový přístup. Stejně tak se můžeme na jiném místě dočíst, že když Pavel učil v efezské synagóze, "přesvědčoval" nebo "diskutoval" (Sk 19:8-9). Tento přístup je možná obtížnější, ale efektivně napomáhá lidem měnit názor a nenařizuje jim, čemu mají věřit. Každé hnutí dojde dál, když lidé šíří evangelium z vlastního přesvědčení a ne ze slepé poslušnosti příkazům.

Pavel nakonec Filemona přesvědčil, aby Onezima přijal jako svého bratra – ne jako autorita, ale jako jeho přítel a bratr v Kristu. Stejný princip můžeme použít při řešení citlivých sociálních otázek dnešní církve. Která taková témata se objevují ve vašem sboru a jaké ponaučení ohledně jejich řešení si můžete z tohoto oddílu odnést?

5. Janova vize na ostrově Patmos

Zjevení bylo dáno apoštolu Janovi pro církve v Asii, zatímco byl ve vyhnanství na ostrově Patmos. Sedm sborů (Efez, Smyrna, Pergamon, Thyatiry, Sardy, Filedelfia a Laodicea) reprezentuje druhou generaci následující po hnutí zakládání sborů.

Sám Pán Ježíš teď říká sborům, co on považuje za důležité. Pokud budeme bedlivě sledovat Ježíšovo vlastní hodnocení sborů, budeme moci zakládat sbory, které mu budou dělat radost. Zakladatelé sborů musí svá společenství vyučovat vlastnostem, které Ježíš chválí, aby se mohli vyhnout kritice, které oněch sedm sborů podrobuje. Pro biblickou eklesiologii – pohled na církve – je studium obsahu 2. a 3. kapitoly knihy Zjevení zcela nutné.

Janova apokalyptická vize zaznamenaná ve Zjevení 4-22 je jedinečnou částí Nového zákona, která je v mnoha ohledech těžko vyložitelná. Ale jeden ze stále se opakujících rysů celé knihy se zpochybnit nedá – *Ježíš si zbuduje svou církev!* "Všechny národy přijdou a skloní se před tebou" (15:4). To by mělo věřícím za všech okolností přinášet útěchu.

E. List Římanům

Ačkoli Řím nebyl součástí území, na které Pavel během svých misijních cest přinesl evangelium, jako výsledek práce jiných věřících tam vznikl silný sbor. Pavlův dopis Římanům je jednou z nejcennějších částí Písma. Apoštol v něm dopodrobna líčí obsah evangelia, za které se "nestydí" (Ř 1:16). Pavel znal moc evangelia, protože změnila jeho život spolu s tisíci dalších. Proč dnes nevidíme takovou Boží moc? Část odpovědi se možná týká toho, že se nám nedaří plně pochopit evangelium a svou službou ho přinést světu.

PŘÍKLAD:

Mocná zvěst knihy Římanům byla jiskrou, která vznítala hned několik duchovních hnutí. V 16. století měl mladý německý katolický mnich a profesor na semináři Martin Luther touhu dostat se blíž k Bohu. Problém však spočíval v tom, že nevěděl jak, a netušili to ani náboženští vůdcové jeho doby. Luther našel odpovědi, které hledal, v roce 1515, když přednášel z Pavlova dopisu Římanům. Když došel k 17. verši 1. kapitoly, znovu objevil biblickou doktrínu "ospravedlnění z víry". Luther pak kázal evangelium spasení jako daru, který si nemůžeme zasloužit dobrými skutky. Při kázání evangelia bylo navždy změněno bezpočet životů a spolu s tím i celá Evropa.

PŘÍKLAD:

V roce 1735 opustil mladý kazatel jménem John Anglii, aby po tři roky sloužil jako misionář mezi americkými Indiány. Tam se setkal s mnoha problémy. Když se zoufalý a znechucený vrátil do Londýna, zúčastnil se setkání na Aldersgate, kde si skupina věřících předčítala úvod ke komentáři ke knize Římanům od Martina Luthera. Tam, 24. května 1738, možná John Wesley poprvé uslyšel evangelium. Wesley pak vedl jedno z největších probuzení na celém světě.

III. OBRANA PŘED KACÍŘSTVÍM

Jak jsme už viděli, doktrinální spory jsou jedním z častých problémů vznikajících sborů (1Tm 1:3-5). Je možné založit mnoho sborů, ale pokud nebudou pevně zakotvené v biblickém vyučování, mohou se objevit vážné potíže. Extrémní postoje mohou sahát od zákonictví až k mysticismu. Všechna taková učení musí být konfrontována s Písmem.

A. Portrét Krista

Portrét je věrný obraz nějakého člověka, zatímco karikatura, objevující se v novinách nebo časopisech, věrný obraz překrucuje, aby zdůraznila jednu či dvě stránky něčí podoby. Vyučování vůdců, aby se drželi dobrého, zdravého biblického učení, církvi pomůže být věrným portrétem Krista. Věrný portrét Kristovy podoby se často překroutí v karikaturu právě kvůli zákonictví nebo zkušenostem. K tomu může dojít, když denominace nebo skupina sborů důrazně nabádá své členy, aby se řídili jen jednou nebo několika částmi Písma, nebo když zdůrazňuje význam zážitků. Pamatujte:

- Zkušenost by měla být vykládána Písmem a ne naopak. Písmo je základem pro vyučování a výchovu (2Tm 3:16-17).
- Vyhýbejte se extrémnímu zákonictví nebo mysticismu (Ko 2:18-23). Místo toho učiňte středem všeho Pána Ježíše Krista (Ko 1:27-29; 2:2-3; 2:6-9; 3:4.15-16).
- Vyhýbejte se bludařství, které na církve působí zhoubně.

B. Skutečné křesťanství vyžaduje lásku mezi křesťany i správnou doktrínu

Podle církevní tradice napsal apoštol Jan svůj první, druhý a třetí list během pobytu v Efezu. Jan důrazně promlouvá proti těm, kdo zkreslují doktrínu o Kristu (1J 2:22) a nemají vztahy, které se vyznačují křesťanskou láskou (1J 2:9).

Lidé, kteří míchali křesťanství s tehdejšími populárními filosofickými proudy, zkreslovali správné učení (1J 4:1-3). Lidé jako Diotrefés (3J 9) byli církevními vůdci, kteří působili rozpory a rozdělení, chtěli být ti nejdůležitější a ve svých vztazích neusilovali o křesťanskou lásku. Starý apoštol potvrdil, že víra zaměřená na Krista a vztahy plné křesťanské lásky jsou známkami hnutí, které žije skutečné křesťanství (1J 5:1-2).

IV. ZÍSKÁVÁNÍ ZDROJŮ

Další z oblastí, které se týkají hnutí saturačního zakládání sborů, je mobilizace zdrojů. Zdroji máme na mysli peníze, nástroje a přístroje, literaturu, schopnosti a podobně. Když lidem chybí zdroje k vykonávání Boží vůle, nemohou naplnit vizi SZS. Získávání zdrojů se řídí následujícími dvěma principy:

A. Princip soběstačnosti

Písmo učí, že součástí hnutí zakládání sborů v prvním století bylo dávání v rámci sboru. Pavel očekával, že sbory budou finančně podporovat své vůdce (1Tm 5:17; 1Kor 9:3-12). Zdroje pro službu, a to včetně peněz, mohou být čerpány z vnějších zdrojů, pokud jde o rozběhnutí nové práce. Naplnění Velkého poslání v dané oblasti by však mělo být podporováno hlavně zdroji a iniciativou místních věřících. Základem této nauky je nepochybná pravda, že Boží lid je hlavním nástrojem k šíření evangelia. K podpoře jeho práce by měly být použity právě jeho desátky a dary.

Ježíš sám řekl: *"Neboť kde je tvůj poklad, tam bude i tvé srdce"* (Mt 6:21). Pokud člověk dává *podle svých možností*, srdcem se přiklání k tomu, co svými penězi podporuje. Pokud lidé obětavě finančně nepodporují službu místního sboru, pak do ní nevkládají celá svá srdce. Pokud se však rozhodnou přijmout program nebo službu *za svou* a uvědomí si, že její úspěch závisí pouze na Boží práci skrze ně, děje se něco velmi mocného.

B. Princip sdílení

Sbírka v Galácii, Asii, Makedonii a Acháji na potřebné věřící v Jeruzalémě (1Kor 16:1-2; 2Kor 8:9) ukazuje, že od církvi se čekala nejen podpora místní služby, ale také dávání těm, kteří to potřebovali. Dnes je sice obvyklé, že "mateřské sbory" zajišťují finanční potřeby "dceřiných sborů", ale v případě sbírky, kterou vybíral Pavel pro jeruzalémský sbor, vidíme, že situace je zcela opačná. Povšimněte si také, že tato sbírka nepopírala princip soběstačnosti (2Kor 8:13-15).

Pavel si obvykle peníze sháněl sám, aby nebyl ostatním věřícím břemenem (Sk 18:2-3; 1Kor 4:12). Dostal však také pomoc od filipských věřících (Fp 4:15-20). Je zajímavé si všimnout často opakované fráze *"můj Bůh naplní všechny vaše potřeby"* v kontextu Pavlovy pochvaly filipským za dary na podporu služby zakládání sborů.

Finanční dávání je základní disciplínou křesťanského života, která sborům umožňuje sloužit, evangelizovat a zakládat další sbory. Věřící by nikdy neměli být lakotní (1Tm 6:3-10) a "je pozhnanější dávat než brát" (viz Sk 20:32-35). Ve skutečnosti se většina dávání v Novém zákoně uskutečnila z nedostatku, nad možnosti dárců. Bohatí lidé mají v hnutí zakládání sborů také důležitou roli. Ti, kdo jsou nadprůměrně hmotně zajištěni, musejí však pochopit, že 1Tm 6:17-19 dává šest pokynů pro bohaté lidi, kteří se obrátí ke Kristu: aby nebyli pyšní, nedoufali v bohatství, doufali pouze v Bohu, konali dobro, byli bohatí v dobrých skutečích, šetřili a ochotni dělit se o svůj majetek. Už jste s bohatými členy svého sboru probírali těchto šest příkazů, které se jich týkají?

V. STRATEGIE EVANGELIZACE A ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Jak může evangelizační úsilí, které podněcuje hnutí zakládání sborů, vydržet? To je další otázka, nad kterou se vůdcové takového hnutí často zamýšlejí.

A. Oslovit společnou identitu a naděje lidí (Sk 2:14-40)

Správná slova vyřčená ve správný čas hýbou lidmi. Pavel žádal sbor v Efezu o modlitby, aby při kázání evangelia používal správná slova (Ef 6:19). Ježíš je odpovědí v každé kultuře a skupině lidí. Jakkoli hluboká tajemství nebo otázky mohou v určité etnické skupině existovat, je zde klíčové poselství, které – když je vyřčeno v pravý čas – pohne mnoha lidmi, aby učinili životní rozhodnutí pro Ježíše Krista.

O letnicích ve 2. kapitole Skutků oslovil apoštol Petr společnou identitu a naděje lidu (Sk 2:14). V té době se lidé nemohli dočkat okamžiku, kdy Bůh navštíví podmaněný a rozptýlený izraelský národ. Petr mluvil o nové době, kdy už nebude Boží duch mluvit jen skrze prorockou elitu, ale skrze syny a dcery, staré i mladé, a dokonce i služebníky (Sk 2:17-21)! Později Štěpán, který věděl, jak si Židé váží svých dějin, vysvětlil, jak mohou najít smysl svých dějin v Ježíšově příchodu (Sk 7). Pavel reagoval na řeckou vášeň dozvědět se nové tajemné pravdy, když vysvětloval Athéňanům, jak mohou poznat tajemství *neznámého Boha* (Sk 17:22-33).

Saturační zakládání sborů nachází své náležité místo tehdy, když se zakladatelé sborů naučí oslovovat identitu lidí a naplňovat jeho naděje. Pokud je evangelium vysvětleno v kontextu

historického a kulturního chápání daného národa, je jeho přitažlivost a moc největší. Další významný okamžik, ve kterém lze tento princip využít, je formulace 'volání do zbraně' nebo 'výzvy k akci'. Pokud se podaří oslovit společnou identitu a naděje lidí, je pravděpodobné, že je taková výzva bude motivovat.

B. Použit zvláštní události a období

Velké události a slavnosti v zemi, regionu, městě či vesnici mohou zakladatelům sborů ušetřit námahu i čas. Církev se zrodila v době velkého svátku, kdy do Jeruzaléma přijely z celého světa tisíce Židů, proselytů a těch, kdo žili v Boží bázni (Sk 2). Po čase stráveném v Jeruzalémě pak tito poutníci přivezli svou novou víru zpět do svých zemí. Toto může vysvětlit, jak se stalo, že byla v Římě založena církev dříve, než se tam dostal kterýkoliv z apoštolů.

Když se Pavel naposledy vrátil do Jeruzaléma, toužil tam přijet před letnicemi (Sk 20:16), snad proto, že tam byli Židé z celého světa. Když ho pak Židé z Asie poznali, obžalovali ho a dali mu příležitost přednést své osobní svědectví mezinárodnímu zástupu shromážděnému v chrámě (Sk 21:27 a dále). Pavel to sice tak neplánoval, ale nakonec tuto situaci využil k šíření evangelia.

Zvláštní události jako Světový šampionát nebo národní svátky či oslavy, které samy o sobě přitahují velké množství lidí, a to zvláště cizinců, jsou vynikajícími příležitostmi k veřejnému kázání evangelia. Sboru je možné zakládat účinněji, když přístupní lidé přijdou na takové masové události, než když by měli zakladatelé sborů vynakládat velké úsilí na jejich nalezení a oslovení nebo na organizaci obrovského a nákladného evangelizačního tažení. Stejněmu účelu mohou v menším měřítku často posloužit oslavy narozenin, svátků i křesťanské svatby a pohřby. S vhodným programem navazujících akcí mohou tyto příležitosti pomoci jak zakládání, tak růstu sborů.

C. Evangelizovat vedoucí osobnosti

V jakékoliv evangelizační snaze musí být zapojeni vedoucí činitelé. Pavlova evangelizační strategie vycházela ze samotných slov Pána Ježíše, který řekl: „On je mým nástrojem, který jsem si zvolil, aby nesl mé jméno národům i králům“ (Sk 9:15). Pavel používal tuto strategii, když svědčil římskému místodržiteli Sergiu Paulovi (Sk 13:7), stejně jako Félixovi, úplatnému místodržiteli v Judsku, a jeho nástupci Porciu Festovi (Sk 24); svědčil také Herodovi Agrippovi (Sk 25 a 26), a Publiovi, správci ostrova Malty (Sk 28:7-10). Ačkoliv Bible nezaznamenává všechny detaily, můžeme si být jisti, že Pavel svědčil i římskému císaři Neronovi (Sk 27:24). Svou cestou do Říma a odvoláním k císaři se Pavlovo poslání změnilo z regionální služby na záležitost mezinárodního dopadu (Sk 19:21; Ř 1:15).

Dříve než mohou národní církve svědčit představitelům země, měly by se za ně veřejně modlit (1Tm 2:1-2). To povede ke společnosti, která křesťanům umožňuje „vést tichý a pokojný život ve vsi zbožnosti a důstojnosti.“ Kromě toho lidé v postavení moci, kteří se dozvědí evangelium z jasných svědectví domácích věřících – i když se třeba neobráti – budou alespoň chápat, jak křesťané ovlivňují jejich společnost. A mají-li tito představitelé se správou země dobré úmysly, budou sympatizovat s hodnotami, které křesťané uplatňují, a respektovat je.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jakým těžkostem čelí hnutí saturačního zakládání sborů? Jak nám Bible pomáhá na tyto překážky reagovat?
2. Která falešná učení ovlivňují církev ve vašem regionu? Které části Písma se těmto otázkám věnují?
3. Znáte některé naděje a sny lidí, kterým sloužíte?

4. Máte vypracovaný plán zakládání sborů v sousedních městech?

AKČNÍ PLÁN

1. Uveďte tři významné události nebo svátky, které se odehrávají ve vaší kultuře, a napište, jak je můžete využít jako součást strategie zakládání sborů.

Vize a prodlužování dosahu NESENÍ EVANGELIA SVĚTU

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je motivovat místní sbory, aby se zapojily do místní, regionální, mezikulturní a celosvětové evangelizace.

☞ OSNOVA LEKCE

- Křesťané se na svět musejí dívat jako na pole pro Boží sklizeň.
- Sbory by se měly zapojovat do služby nejen místní, ale i regionální, mezikulturní a mezinárodní.

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by měl každý účastník:

- Chápat biblickou vizi pro šíření evangelia zpočátku místně a později „až na sám konec země“.
- Znat princip prodlužování dosahu, aby se do evangelizace světa zapojilo co nejvíce církevních prostředků.
- Účastnit se naplňování biblické vize na všech úrovních evangelizace.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Nechte účastníky, aby si promysleli a vyplnili dalekohled na obr. 13.2. To jim pomůže uvědomit si, co je jejich „Judsko, Samařsko a sám okraj země“. Pán může tuto lekci použít k tomu, aby některé účastníky vyzval k mezikulturní misijní práci, nebo k tomu, aby se modlili za vysílání pracovníků ze sborů, které sami zakládají.

Úvod

Církev musí poslouchat Velké poslání a činit učedníky ze *svého a všech ostatních* národů. Tato lekce vychází ze Skutků 1:8 a naléhá, aby věřící byli Ježíšovými svědky v Jeruzalémě (místně), Judsku (regionálně), Samařsku (mezikulturně) a až na sám konec země (nové kultury, jazyky a místa).

I. DEFINICE VIZE A PRODLUŽOVÁNÍ DOSAHU

Aby se místní sbory účinně podílely na Velkém poslání, potřebují *vizi*. Vize je schopnost pohlédnout za to, co je, a spatřit to, co by mohlo být. Duchovní vize pro oslovení světa ve jménu Ježíše Krista je schopnost vidět země, regiony a národy světa jako místa a lidi, mezi nimiž se bude šířit evangelium prostřednictvím evangelizace a zakládání sborů.

Vize je však jen pěkný nápad, dokud se nestane skutečností. Pomocí *prodlužování dosahu* získáme obraz, který popisuje různé typy pronikání do světa (geografické či kulturní), kterého se církev musí ujmout, aby naplnila Velké poslání. Církev, která prodlužuje svou působnost a jde dál, je jako dalekohled, který se vytahuje a zaostřuje na předměty ve stále větší vzdálenosti. Každý druh pronikání, bude od místních sborů vyžadovat, aby podnikly konkrétní kroky oběti a oddání se šíření evangelia. Místní sbory musí nést evangelium lidem ve své společnosti a mezi ostatními národy.

II. POHLED S VIZÍ BOŽÍ ŽNĚ

Ježíš volá církev k tomu, aby měla vizi žně lidských duší. Metaforu žně použil také v Matouši 9:38, když svým učedníkům přikázal, aby se modlili za dostatek dělníků na tuto velkou žeň. O letnicích Izrael slavil sklizeň obilí. S příchodem Ducha svatého, když vznikla

církev, se vize žně změnila. Místo radosti nad úrodou hlásala církev Boží slávu národům v jejich vlastních jazycích a hned prvního dne sklídila tři tisíce lidských duší! Příchod těchto lidí ke Kristu – nový význam Boží žně – z nich učinil součást nového sboru.

Mohli bychom použít naši terminologii *zakládání sborů* a říct, že letnice byly založením prvního novozákonního sboru? Sbor, který vznikl o letnicích, se milionkrát rozmnožil na každý obydlený kontinent na zemi! Žeň však musí pokračovat dál, protože je nutné založit několik milionů dalších sborů. Jim Montgomery ve své knize *DAWN 2000* říká, k zasažení celého světa jich je zapotřebí založit ještě sedm milionů. Vize, kterou máme, je kázat evangelium, zakládat sbory a přivádět do církve následovníky Krista. Církev získává vizi Boží žně, když „otevře oči“ a „pohlédne na pole“ světa. Vize je začátkem dobrodružství církve při naplňování Velkého poslání.

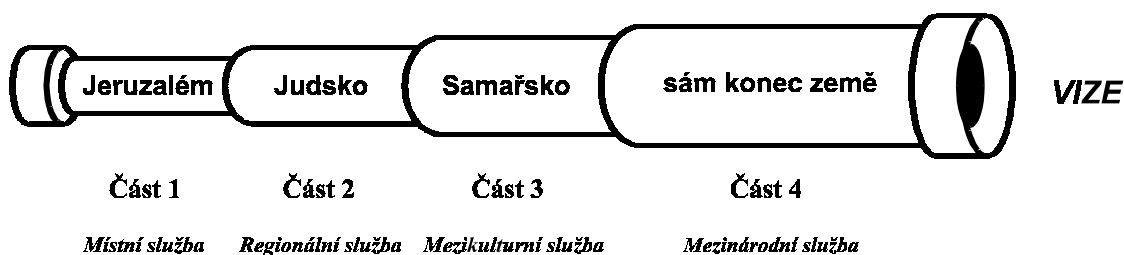
III. PŘIBLIŽOVÁNÍ BOŽÍ ŽNĚ

Skutky 1:8 popisují postupný růst církve od Jeruzaléma až na sám konec země a načrtávají dokonce dějovou linku celé knihy Skutků (viz tabulka 13.1).

Skutky 1:8:	"Jeruzalém"	"Judsko"	"a Samařsko"	sám konec země
Význam	město	region	sousední region	svět
Osnova Skutků	Skutky 1-8 (Sk 5:28)	Skutky 8-12 (Sk 8:5)		Skutky 13-28 (Ř 15:19)
Biblický příklad	"Tesalonika" 1.T 1:6	"Makedonie" 1.T 1:7	"Achája" 1.T 1:7	"všude" 1.Th 1:8

Tabulka 13.1 Skutky 1:8

V dávných dobách námořnictví mohl schopný navigátor zlepšit svůj zrak použitím dalekohledu. Roztáhl svůj teleskop a vzdálená místa, která prostým okem sotva viděl, se najednou přiblížila a viděl je jasněji. Když tuto analogii vztáhneme na naplňování Velkého poslání, můžeme si představit dalekohled se čtyřmi výsuvnými částmi (obr. 13.1). Všimněte si, že každá část dalekohledu na obrázku souvisí s Ježíšovým příkazem učedníkům ve Skutcích 1:8: „...budete mi svědky v Jeruzalémě a v celém Judsku, Samařsku a až na sám konec země.“

Obrázek 13.1 Pronikání do světa s evangeliem (princip „dalekohledu“)

A. Část 1: Místní služba

Vytažením první části dalekohledu se můžeme podívat na místní službu sboru. Když učedníci poprvé slyšeli tento příkaz, poslechli ho na místní úrovni a naplnili Jeruzalém učením o Ježíši (Sk 5:28).

Jedním z vašich prvních úkolů v rámci tohoto kurzu bylo identifikovat „cílovou oblast“, kde se nyní snažíte založit sbor (viz Příručka 1, Vize SZS, příloha 4A). Vaše služba zakládání sborů se zaměřila na obec, město nebo čtvrť v rámci této cílové oblasti. Jakmile je váš sbor založen, bude dál sloužit lidem v dané oblasti. Toto je pro místní sbor „Jeruzalém“.

Povaha vašeho Jeruzaléma určuje, jak jej zasáhnete. Jen nemnoho měst má homogenní obyvatelstvo. Většina skládá z lidí různého věku, vzdělání, kultury, etnického původu, jazyka a podobně. Není příliš pravděpodobné, že by jeden sbor mohl reagovat na široké spektrum potřeb, které takoví lidé mají. Mnoho měst je také tak velkých, že dlouhá cesta do sboru snižuje jeho návštěvnost. Naším cílem je však sbor v dosahu každého člověka. Přítomnost jednoho sboru ve městě jen zřídka znamená, že úkol byl splněn. Násobení tohoto sboru s cílem zasáhnout další lidi je nejlepší metodou vedoucí ke splnění úkolu.

Náš cíl je jasný. Máme získávat ztracené. Není to tak, že by jejich úkolem bylo přijít za námi. S Boží pomocí se rostoucí sbor začne modlit za ztracené lidi ve městě, ke kterým se ještě nedostalo evangelium, a osloví je.

B. Část 2: Regionální služba

Vytažení druhé části dalekohledu umožňuje, aby se sbor podíval za hranice svého místního kontextu do širší geografické oblasti. Tento princip koresponduje se svědectvím v Judsku (Sk 1:8). Tento druh evangelizace mobilizuje Kristovo tělo, aby založilo nový sbor ve vedlejší geografické oblasti, kde bude pravděpodobně stejná kultura a jazyk. Tento druh služby povede k vybudování „dceřinného“ sboru toho prvního.

Každý sbor by měl už od svého vzniku pamatovat na to, že jeho účelem je reprodukce. V přírodě každý živý organismus dříve či později přestane růst a dokonce zemře, zatímco jeho potomci žijí dál. Se sbory je to podobné. V jistém slova smyslu je ovocem služby sboru ne nový věřící, ale nový sbor. Nejeftektivnější způsob služby na regionální úrovni je zakládání dceřinných sborů.

Příklad

V Brazílii jeden sbor naplnil za dvacet let geografickou oblast dvěma sty dalšími sbory. Misionář, kterého tyto sbory vyslaly do Albánie, při vyučování tamních zakladatelů sborů o násobení řekl: „Náš růst církve byl ve srovnání s jinými pomalý, ale i tak, když zakládáme nová shromáždění, dceřinný sbor okamžitě plánuje založení dalších dceřinných sborů, jakmile je to možné. Naše sbory od samého počátku ví, že jejich účelem je zakládat nové sbory.“ Právě tento způsob myšlení a takový záměr může od počátku mobilizovat sbory, aby se orientovaly na službu v jejich sboru i mimo něj.

Když má sbor touhu a víru uskutečnit vizi prodlužování svého dosahu zakládáním sborů, bude muset podniknout některé nezbytné kroky. Založení dceřinného sboru totiž od členů stávajícího shromáždění vyžaduje větší nasazení a obět'. Zmíněné kroky by měly zahrnovat přípravu pracovníků, jejich vysílání, získávání prostředků a nejvíce ze všeho setrvání v modlitbách za uskutečnění vize prodlužování dosahu.

C. Část 3: Mezikulturní služba

Roztažení třetí části dalekohledu můžeme přirovnat ke svědectví v Samařsku. To vyjadřuje šíření evangelia napříč kulturami. I když Samařané nebyli od židovských věřících v Jeruzalémě a v Judsku geograficky daleko, tvořili odlišnou kulturní a etnickou skupinu. Měli mnoho odlišných zvyků a tradic i různé náboženské praktiky. Jakkoliv byli Židé vůči Samařanům nepřátelští, Ježíš miloval také je! První učedníci, a zvláště Filip, naplňovali Velké poslání tím, že nesli evangelium do Samařska (Sk 8:4-25).

Církev je zodpovědná za evangelizaci různých skupin lidí napříč kulturami. Můžeme oslovovat sousední etnické skupiny i tehdy, když zde existuje politické a etnické napětí.

To bude často vyžadovat, aby lidé, které sbor vyšle, absolvovali mezikulturní výcvik, naučili se jazyk a učili se o kultuře lidí, u kterých budou zakládat sbor. Právě tato práce navíc často způsobí, že nová práce poroste a bude se reprodukovat.

D. Část 4: Mezinárodní služba

Roztažení teleskopu na jeho úplnou délku představuje „sám konec země“ uvedený ve Skutcích 1:8. Je to rozšíření služby sboru na lidi, kteří jsou vzdáleni geograficky, kulturně i jazykově. Nejlepší příklad takového sboru najdeme ve 13. kapitole Skutků, kde byli Pavel a Barnabáš (a později i další lidé) vysláni k mezikulturní a mezinárodní službě zakládání sborů.

Modlitbami, dáváním a vysíláním misionářů do všech končin země místní sbor dovršuje celý proces prodlužování dosahu. Jeho služba se nyní odehrává na všech úrovních – „Jeruzalém, Judsko, Samaří až sám konec země“.

Náš úkol skončí teprve tehdy, když evangelium pronikne všude po celé Zemi a nabídne spásu každému člověku. Není „přirozené“ zajímat se o to, že cizí lidé neznají Boha. Na druhé straně je to však Boží touha a naše zodpovědnost. Když se nově vzniklá skupina mění ve sbor, její práce teprve začíná. Udělala teprve první krok na dobrodružné cestě za Pánem.

Je důležité a biblické modlit se za lidské skupiny (Ř 10:1; 1Tm 2:1-2; Ef 6:19) a sbory by se měly od začátku modlit za šíření evangelia „všem národům“ (Mt 28:18-20) a za dělníky pro tuto žeň. Mají lidé ve vašem sboru takovou vizi? Jsou zde lidé, kteří se modlí za národy?

Dosah této misijní vize lze také prodloužit finančním dáváním na misii. Např. sbor ve Filipech finančně přispíval na Pavlovo misijní působení a zakládání sborů (Fp 4:17-19). Tak může sbor prodloužit svůj dosah prostřednictvím finanční podpory misionářů pracujících na odlehlejších místech, i když nejsou z jejich sboru.

Příklad

Luis Bush (který vedl hnutí, které v Latinské Americe vysílalo ze sborů misionáře) cestoval spolu s dalšími spolupracovníky po celé Latinské Americe a hlásal vizi pro misii v rámci hnutí COMIBAM (Iberova společná americká misie). Jejich heslo bylo „Změnit Latinskou Ameriku z misijního pole v misijní sílu!“ V té době procházely latinskoamerické země ekonomickými problémy a mnoho lidí nechápalo, jak by mohlo být možné vysílat misionáře do jiných zemí, když by na ně nebyly peníze. Luis použil příklad Abraháma, jehož tělo bylo už téměř mrtvé, ale víra o to živější. Právě jeho víra mu přinesla zaslíbeného syna. Přirovnal finanční tíseň k Abrahamově slabosti a řekl: „V Latinské Americe nemáme peníze, *ale máme víru!*“ Sbor po sboru přijímal povolání do Misie a díky hnutí COMIBAM byly v roce 1987 vyslány tisíce misionářů ze sborů, které měly víru a pro které Bůh zajistil i peníze!

Je to skvělá a radostná zkušenost, když sbor vysílá do světa jako misionáře své vlastní nejlepší členy. Shromáždění se mnohem hlouběji ztotožňuje s Boží láskou k národům, když vysílá někoho, kdo je jim vzácný. Při vysílání misionářů z vašeho sboru je také možné spolupracovat s jinými místními sbory. Vysíláním vlastních misionářů mohou členové místního sboru prožívat jak radosti, tak strasti šíření evangelia mezi nezasaženými lidmi.

IV. DUCHOVNÍ MOC A AUTORITA

Založení sboru v místní cílové oblasti i zakládání sborů na druhém konci země církev provádí pod Kristovou autoritou a s mocí Ducha svatého. Když Ježíš dával svým učedníkům Velké poslání, začal slovy: „Byla mi dána veškerá *pravomoc* na nebi i na zemi.“ (Mt 28:18) A skončil ujištěním: „A hle, já jsem s vámi po všechny dny až do skonání tohoto věku“ (Mt 28:20). Mezi tato dvě zaslíbení je zasazen úkol učedníků – činit učedníky ze všech národů.

Krátce před svým návratem do nebe Ježíš slíbil: „Přijmete *moc* Ducha Svatého, který na vás přijde...“ (Sk 1:8). Výsledkem přijetí této moci bylo, že učedníci byli Kristovými svědky až na sám konec země. Bůh dává svým dětem svou pravomoc i sílu, aby mohly činit učedníky po celém světě. Zbývající část knihy Skutků ukazuje, jak věřící vyšli s touto pravomocí navzdory tomu, že jim světské autority prikazovaly, aby tak nečinili. Byli rozhodnuti poslouchat více Boha než člověka. A když takto jednali, Boží slovo se mocí Ducha svatého šířilo po všech končinách.

I my jako věřící máme pravomoc Krista, který v nás žije. Máme moc Ducha svatého. Můžeme jít za našimi sousedy a ještě dál s důvěrou a s vědomím, že Bůh nám dá všechno, co potřebujeme k činění učedníků z celých národů.

ZÁVĚR

Vize a prodlužování dosahu jsou charakteristickými rysy poslušného sboru. Vize se dívá do budoucnosti k naplnění velkého úkolu, který Pán svěřil své církvi. Prodlužování dosahu znamená, že církev poslušně proniká do světa. Je to obraz místního sboru, který dělá konkrétní kroky (modlitby, dávání, vyjítí), aby svou evangelizací překonal geografické a kulturní hranice tak, aby se naplnilo, že „země bude naplněna poznáním Hospodina, jako vody pokrývají moře“ (Iz 11:9). Není nutné, aby

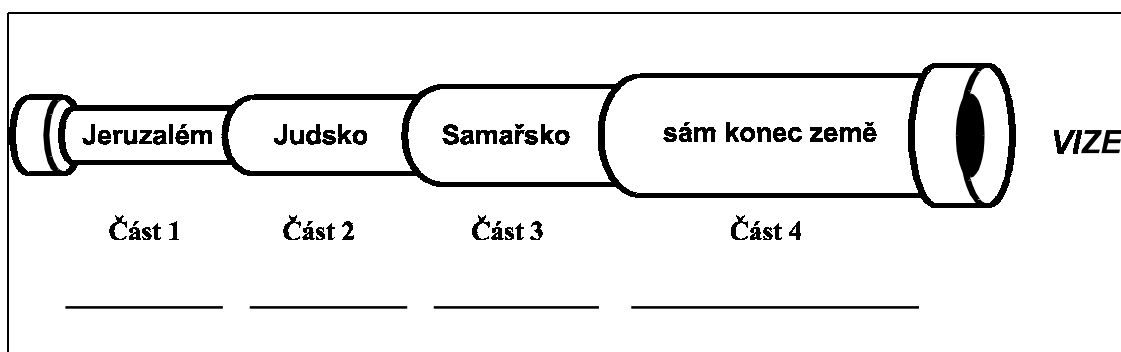
místní sbor nasýtil evangeliem své okolí, ještě předtím než se bude modlit a pracovat na zakládání dalších sborů a vysílání misionářů do jiných částí světa. Spíše by se tyto věci měly dít v životě místního sboru současně. Navíc je důležité, aby nově založené dceřinné sbory – po vzoru sborů mateřských – měly touhu pronikat s evangeliem do světa. Potom bude možné, aby sbor z jediného místa měl významný vliv a přispěl k hnutí, které naplní zaslíbení Skutků 1:8.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jaké překážky má vaše vize a jak je můžete překonat?
2. Jak můžete prosazovat vizi a prodlužování dosahu ve vašich nových sborech?
3. Proč jeden sbor většinou nestačí na zasažení celého města?
4. Jak hodně je roztažený váš „dalekohled“? A jak je na tom „dalekohled“ vašeho sboru?

AKČNÍ PLÁN

1. Pomocí dalekohledu na obr. 13.1 začněte ve vašem sboru (sborech) předávat vizi stále většího rozšiřování evangelia.
2. Podívejte se na dalekohled na obr. 13.2. Ke každé části napište, co je váš „Jeruzalém, Judsko, Samařsko a nejzazší konec země“. Ve kterých částech váš sbor aktivně působí? Je-li nějaká část, ve které váš nový sbor není zapojen, co můžete udělat, abyste to podpořili?

Obrázek 13.2 Prodlužování dosahu sboru

LITERATURA

Montgomery, J.: *DAWN 2000: 7 Million More Churches To Go*. Pasadena, CA, William Carey Library, 1989

CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pomoci zakladatelům sborů, aby porozuměli strategické úloze mobilizace v rámci hnutí zakládání sborů.

OSNOVA LEKCE

- „Mobilizovat“ znamená připravit lidi k tomu, aby se zapojili na místě, kde mohou nejlépe pomoci společné věci se společným cílem.
- Věřící by měli být mobilizováni, aby mohli bojovat ze všech svých sil
- Efektivní mobilizátoři se vyznačují vizí, vírou, povzbuzením a vlivem

ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by měl každý účastník:

- Chápat důležitost mobilizace.
- Znat charakteristiky efektivních mobilizátorů.
- Účastnit se mobilizace jednotlivců a místních sborů pro zakládání sborů.

DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tuto lekci lze vyučovat formou diskuse. Můžete věnovat čas prodiskutování definice mobilizace, projít některé biblické příklady a diskutovat o tom, jak je možné prakticky mobilizovat ve sborech. Mějte po ruce příběhy, nápady a prameny týkající se mobilizace, o které se můžete podělit s účastníky.

Úvod

Všemu, co lidé v dobách války říkají a dělají, vládne pocit naléhavosti a potřeba přežít. Ať už jsou lidé na frontové linii uprostřed boje, nebo doma daleko od bitvy, válka ovlivňuje jejich myšlení, jejich vztahy s druhými lidmi i to, jak hospodaří s časem a prostředky. Během války se volá: „MOBILIZACE!“ *Mobilizovat* jednoduše znamená *shromáždit a připravit lidi, aby se zapojili tam, kde nejlépe prospějí společné věci se společným cílem.*

V úsilí o růst církve je v sázce věčný osud milionů lidí. Mobilizátoři proto chápou rozšiřování církve v jeho skutečné podstatě – jako duchovní boj. S téměř vojenskou horlivostí volají po mobilizaci. V této lekci budeme probírat význam mobilizace a podíváme se také na některé praktické způsoby, jak může mobilizace povzbudit sbory k větší efektivitě v naplňování Velkého poslání.

I. CO JE MOBILIZACE? MOBILIZACE MÁ TYTO SLOŽKY:**A. Společná vize**

Mobilizaci nelze uskutečnit bez společné vize. Proč by měli lidé spolupracovat, když se nesnaží dojít ke společnému cíli? K čemu by se bez vize vůbec dalo mobilizovat?

Společná vize dává mobilizaci směr. Společná vize však může přijít jen od Pána — jen jeho vize může sjednotit lidi v duchovním boji. Už mnohokrát jsme v rámci tématu vize SZS zdůrazňovali, že snad nejlépším způsobem, jak získat vizi pro mobilizaci, je na modlitbách se ptát „Co chce Bůh?“.

B. Výcvik

Společná vize nezaručuje, že dojde k mobilizaci. Pro naplnění vize musí být vyučeni a vyzbrojeni konkrétní lidé. Výcvik je přirozeným následkem vize. Kolik je na světě lidí, kteří neevangelizují prostě proto, že se nikdy nenaučili, jak se s někým podělit o svou víru? Pokud nejsou lidé dostatečně připravováni na službu Bohu, nejsou mobilizováni. Mobilizace se může uskutečnit pouze tam, kde je k dispozici výcvik.

C. Prostředky

Kolik je na světě lidí, kteří by chtěli sloužit Bohu jako misionáři, ale nemají na to peníze? Kolik dalších by se podělilo o evangelium se svými sousedy, kdyby k tomu měli správné nástroje? Když lidem chybí prostředky k uskutečnění Božího povolání pro jejich život, nejsou mobilizováni. Prostředky mohou mít tisíce různých tváří. Když starší žena daruje zakladateli sborů kolo, aby mohl dojet do vesnice, kam nejezdí pravidelně autobusy, a oslovit tam nevěřící, jde o sponzorování. Když mezinárodní misijní organizace poskytne týmu zakladatelů sborů film *Ježíš*, promítačku a plátno, jde také o sponzorování.

Které prostředky jsou podle vás třeba pro založení a rozšíření hnutí zakládání sborů? Na chvíli se teď zamyslete a zkuste si jich pár zapsat.

D. Strategické umístění

Armáda není mobilizovaná v okamžiku, kdy dostane rozkazy (vizi), je vycvičená a vybavená (má prostředky). K mobilizaci dochází až v okamžiku, kdy jsou příslušní lidé *na místě*, kde mohou plnit rozkazy. Když jsou křesťané mobilizováni, pracují na mnoha různých místech a mnoha různými způsoby usilují o jeden společný cíl. Kdyby se všechny sbory v dané oblasti navzájem napodobovaly a vkládali energii, prostředky a lidský potenciál do evangelizace jediné skupiny lidí s vyloučením všech ostatních, pak lze jen stěží tvrdit, že sbory byly patřičně mobilizovány. Průzkum cílové oblasti může odhalit, zda sbor investuje své úsilí do naplnění těch nejpálčivějších potřeb.

II. PROČ JE TŘEBA VĚŘÍCÍ MOBILIZOVAT?

Ježíš se modlil, aby jeho učedníci byli jednotní (J 17). Uzpůsobil církev k tomu, aby pracovala jako jedno tělo (1Kor 12, Ř 12). Bůh povolal celou církev k tomu, aby nesla evangelium celému světu. Proto Bůh zmocňuje každého věřícího tím, že mu za účelem mobilizace dává duchovní dary.

Mobilizace není jen dobrý nápad, je to nutnost. Žádná část Kristova těla nemůže stát v duchovním boji sama. Církev nejlépe funguje v okamžiku, kdy jsou všechny její údy mobilizovány k dosažení společného cíle. Bez takové mobilizace stojí sbory v oslabené pozici a nevyužívají všechny své členy tak, jak to Bůh zamýšlí.

Církev je Božím prostředkem mobilizace. Pokud se celé Kristovo tělo spojí a bude cílevědomě mobilizovat ke svědectví pro Krista, Bůh mu pomůže dosáhnout cíl činění učedníků nejen ve vlastním národě, ale až na sám konec země! Každá část těla musí pochopit svůj úkol a každý dar musí najít své místo. Tak se mohou všechny údy spojit pro společnou věc a dosáhnout cíle.

III. BIBLICKÉ PŘÍKLADY MOBILIZÁTORŮ

A. Nehemjáš

Nehemjáš mobilizoval židovský národ po návratu z exilu k tomu, aby znovu vystavěli hradby Jeruzaléma. Předal jim svou vizi, zajistil potřebné prostředky a umístil lidi na strategická místa tak, aby mohli využívat své dary. Nehemjášova vize a cíl vystavění jeruzalémských hradeb se k němu dostaly jako výsledek informace (průzkumu), když zaslechl o stavu Jeruzaléma, a skrze modlitbu (Neh 1:2-4). Prostředky na svůj projekt získal od krále Artaxerxa (Neh 2:7-9). Moudře usoudil, že nejlépe bude nechat lidi opravovat hradby v místě nejbližším jejich domovu (Neh 4:22-23).

Mobilizace židovského národa v Jeruzalémě vyústila ve společné úsilí, jehož výsledkem bylo mnohem víc než jen součet příspěvků jednotlivců. Hradby byly dostavěny za 52 dní —

neuvěřitelně rychle — a vzbudily strach ve všech okolních národech (Neh 6:15-16). Když se Boží lid sjednotí a strategicky postupuje směrem k naplnění Božího plánu, je to spojeno s nevýslovným pozhánáním.

B. Barnabáš

Barnabášovo původní jméno bylo Josef, ale protože velmi účinně používal svůj dar povzbuzování, nazvali jej apoštolové Barnabáš, což znamená „syn povzbuzení“. Víme o něm, že byl také štědrý a finančně přispíval na Boží dílo v Jeruzalémě (Sk 4:36-37). Barnabáš toužil po tom, aby se evangelium šířilo po celém světě. Sloužil ve sboru v Antiochii a pak pracoval na rozšíření evangelia na Kypru a v Malé Asii.

Avšak Barnabášův největší přínos pro šíření evangelia ve světě spočíval v tom, že mobilizoval apoštola Pavla k efektivní službě. Pavel šel po svém obrácení do Jeruzaléma a snažil se připojit k učedníkům. Ale ti se ho báli a nevěřili, že by byl skutečným učedníkem. Barnabáš však věřil v Boží proměňující moc v Pavlově životě a s nasazením vlastní pověsti a možná i bezpečí jeruzalémských věřících přivedl Pavla k apoštolům. Vysvětlil jim, jak se Pavlovi zjevil Pán a jak pak Pavel neohroženě kázal evangelium v Damašku (Sk 9:26-31). Apoštolové pak Pavla na základě Barnabášova svědectví přijali.

Po založení sboru v Antiochii Barnabáš viděl velkou příležitost a potřebu Pavlových darů, a tak šel do Tarsu a přivedl Pavla s sebou do Antiochie. Pavel se stal jedním z vůdců sboru a odtud také zahájil svou službu zakládání sborů na Kypru a v Malé Asii (Sk 13:1-3).

Vidíme, že Barnabáš celou tu dobu mobilizoval Pavla k tomu, aby měl také podíl na šíření Božího království. Představte si, co by se stalo, kdyby Barnabáš na mobilizaci rezignoval. Mnoho sborů by možná vůbec nebylo založeno a třeba bychom přišli o mnohé novozákonní epistoláře. Znáte nějakého Pavla, který potřebuje povzbudit a mobilizovat?

C. Pavel

Apoštol Pavel byl očividně velmi oddaný mobilizaci církve. Mobilizoval mnoho sborů v Makedonii a Acháji k tomu, aby sbírkou podpořili jeruzalémskou církev v čase nouze (Ř 15:25-27). Ve svých epistolách často učil o duchovních darech (Ř 12; 1Kor 12; Ef 4) a pomáhal sborům uvědomit si, jaký mají potenciál k činění toho, co Bůh chce (1K 1:4-9; Ř 15:14).

Pavel mobilizoval také mnoho dalších lidí k tomu, aby šli za Božím povoláním. Připravil Timotea, vyzval ho, aby neohroženě používal svůj duchovní dar, a nařídil mu, aby mobilizoval další (2Tm 2:2). Timoteus v žádném případě nebyl jediný, koho Pavel mobilizoval. Poslední Pavlova misijní cesta byla zjevně zaměřena na přípravu, učednictví a mobilizaci a čteme, že Pavla při ní doprovázelo sedm lidí, z nichž většina se od něho učila (Sk 20:4). Ve svých epistolách Pavel zmiňuje Epafru, Déma, Archippa, Tita, Foibe a mnoho dalších. V 16. kapitole Římanům Pavel zdraví sedmadvacet lidí, z nichž mnoho ovlivnil nebo je nějakým způsobem připravil pro službu, což dokládá širokou síť lidí, které Pavel při svých cestách mobilizoval.

IV. CHARAKTERISTIKY EFEKTIVNÍCH MOBILIZÁTORŮ

Mobilizace nepadne z nebe. Její uskutečnění vyžaduje lidi, kteří mají výjimečné schopnosti mobilizovat. Právě mobilizátoři vytvářejí prostředí vhodné k tomu, aby sbor přirozeně přijal vizi, modlil se za její uskutečnění, připravil a uvedl do služby vůdce a ostatní pracovníky. Zdá se, že efektivní mobilizátoři mají tyto společné rysy:

A. Vize

Mobilizátoři mají vizi pro svět. Pomáhají druhým, pro které je možná těžké vidět víc než místní viditelné potřeby, a povzbuzují je, aby věřili, že Bůh má větší plány, než jaké jsou s to si vůbec představit.

Některé oblasti nejsou mobilizované proto, že tamním sborům schází vize. V takové situaci může vize působit jako roznětka, která povede k mobilizaci.

B. Víra a povzbuzování

Mobilizátoři jsou lidé víry. Víra znamená vidět víc než jen přítomnou skutečnost a spatřit to, co Bůh může a chce dělat. Jestliže víra přenáší hory, může probudit i Kristovo tělo, aby se připojilo k věci Skutků 1:8 a šlo za cílem z Matouše 28:18-20? Víra důvěřuje Ježíši, který řekl, že vybuduje svou církev, a člověk víry bude mít pro církev vášeň.

Stejně jako Barnabáš, „syn povzbuzení“, má i mnoho mobilizátorů dar povzbuzování. Jsou s to vidět přes překážky a zábrany soustředit se na kladné věci. Mobilizátoři pomáhají křesťanům uvědomit si, že jsou zvláštní, protože patří Bohu, že je Bůh obdaroval ke službě druhým a že mohou z Boží milosti a jeho mocí něco ve světě udělat.

C. Vliv

Mobilizátoři jsou lidé, kteří mají vliv, a tento vliv investují do toho, aby se naplňovaly Boží záměry. Lidé je poslouchají a reagují na ně proto, že jsou důvěryhodní – mají dobrou pověst v církvi, srdce služebníků a zkušenosti ze služby. Mnozí z nich se velmi soustředí na lidský potenciál a mají jedinečnou schopnost pamatovat si jména, tváře a schopnosti lidí, se kterými se setkali třeba jen na krátkou chvíli. Jsou pak schopni spojit lidi s prostředky a příležitostmi, které mohou pomoci šíření Božího království zde na zemi.

V. PŘÍKLADY MOBILIZACE

Místní sbor je mobilizován, když lidé v tomto sboru zachytí vizi pro evangelizaci ztracených a budou potom podle této vize jednat. Mobilizace míří na srdce lidí a pomáhá jim, aby viděli svět Božíma očima. Většina mobilizace se odehrává na základní úrovni – mezi členy sboru. Následující odstavce probírají některé jednoduché nápady pro mobilizaci členů místních sborů, aby mohli zachytit vizi zasažení světa evangeliem. Jistě se tím nevyčerpají všechny možnosti, ale uvádíme je, abychom povzbudili vaše myšlení. Pravděpodobně sami přijdete na vlastní příklady a nápady.

A. Společná modlitba

Jedním z nejdůležitějších způsobů, jak mobilizovat lidi pro evangelizaci světa, je přimět je ke společné modlitbě. Mapy a údaje z průzkumu mohou povzbudit ke konkrétním modlitbám za nezasažené národy a oblasti ve vaší zemi a na celém světě. Když se lidé začnou modlit a dozvídat o ztracených lidech, budou se chtít zapojit do jejich zasahování. Jak již bylo uvedeno v jiných lekcích, neocenitelnými nástroji, které mohou Duchu svatému umožnit, aby se dotýkal lidských srdcí a dával jim zájem o ztracené, jsou modlitební vycházky a koncerty modliteb.

Příklad

V jedné modlitební skupině měl každý týden jeden člověk krátký příspěvek o konkrétní zemi nebo národnostní skupině, a pak se společně modlili za to, aby evangelium proniklo do srdcí a myslí těchto lidí. Modlili se za to, aby k těmto nezasaženým lidem byli vysláni misionáři a aby mezi nimi vznikly sbory. Tato modlitební skupina se modlila také za to, aby Pán z řad jejich sboru vyslal tým zakladatelů sborů, který by pracoval v nějaké nezasažené skupině. Když se tak modlili za různé nezasažené skupiny, Pán jim zvláštním způsobem položil na srdce národ Kazachů ve Střední Asii. Během dvou let se tři členové této modlitební skupiny stali misionáři mezi Kazachy. Členové sboru pak přijali kazašský národ jako zvláštní ohnisko své evangelizace a začali do Kazachstánu vysílat krátkodobé týmy zdravotníků, stavebních pracovníků, pracovníků z dětmi i hudebníků a podnikatelů. Nakonec sbor vyslal dlouhodobý tým zakladatelů sborů, aby pracovali v západním Kazachstánu. Původní skupina zanikla, ale každý měsíc se nyní schází větší skupina lidí k modlitbám za kazašský národ.

B. Dětské či mládežnické programy, nedělní škola

Chceme-li, aby naše děti měly srdce pro svět, a aby se zapojily do díla Božího království, potřebujeme jim dávat příležitosti a zkušenosti, dokud jsou dětmi. Děti jsou důležitou silou při mobilizaci sborů ke světové evangelizaci. Často jsou totiž pojátkem k nespasným rodinám. Děti, které vyrůstají v oddanosti Pánu, pak může Pán také později jako dospělě použít významným způsobem.

Hudba, drama, hostující misionáři, hraní rolí a veřejná služba se dají využít k tomu, aby se děti dozvíдалy o světě a o Boží lásce a touze oslovit ztracené lidi. Mobilizátoři a vůdcové sboru by měli posílat své učitele nedělní školy a pracovníky s dětmi na konference a semináře, kde mohou získat prostředky a výcvik na vyučování dětí o světové evangelizaci. „Adoptování“ misionářské rodiny, za kterou se budou modlit a se kterou si budou dopisovat, a dávání peněz na zvláštní projekty dětem často pomůže zapojit se do světové evangelizace a také nahlédnout do misionářského života.

Jedním z nejlepších způsobů, jak dát mladým lidem srdce pro svět, je zapojit je do praktické služby. Vedení sboru jim může poskytnout příležitosti, aby se zapojili do veřejné služby, jako např. práce v sirotčinci, pomáhání starým lidem, pomoc invalidům, uprchlíkům apod. Tyto příležitosti mladým lidem dávají možnost dívat se dál než na vlastní potřeby a starosti a mít srdce pro druhé lidi. Mládežnické týmy mohou pomáhat týmům zakladatelů sborů prostřednictvím hudby, scének i tím, že budou trávit čas sdílením evangelia s nevěřícími mladými lidmi v oblasti, kde se váš sbor snaží založit dceřinnou práci. Mládežnické setkání k modlitbám za jejich školy a nevěřící spolužáky je také účinným prostředkem, jak jim pomoci pochopit, že Bůh je může použít jako své vyslance na jejich škole.

Příklad

Příklad takové služby se odehrál v roce 1992. Divadelní skupinka mládeže z Nizozemí přijela do Maďarska pomoci krátkodobému evangelizačnímu týmu, který se snažil podpořit evangelizační činnost místního baptistického sboru. V evangelizačním týmu byli dva studenti protestantské pedagogické fakulty, kteří získali vizi pro založení vlastní divadelní skupinky. Sehnali sedm kamarádů a začali vystupovat v okolních sborech. Během následujících tří let vycvičili 20 lidí, kteří se zapojili do činnosti skupinky. Všech dvacet je teď aktivními členy sborů a pět z nich jsou misionáři na plný úvazek.

C. Mobilizace dospělých

Pamatujte, že mobilizovat znamená *shromáždit a připravit lidi k tomu, aby se zapojili tam, kde mohou nejlépe prospět společné věci se společným cílem*. Dospělí musí být přesvědčeni o důležitosti světové misie (o společném cíli) a musí vidět, kde je jejich místo v tomto obraze. Je zapotřebí, aby se mobilizace prováděla prostřednictvím biblického vyučování o podstatě a záměru církve, Velkém poslání a úloze věřícího ve světové evangelizaci. Inspirovat a motivovat lidi k účasti na evangelizaci a zakládání sborů mohou také životopisy misionářů a příběhy o šíření evangelia ve světě.

A konečně také to, že dáme lidem praktickou příležitost účastnit se evangelizačních aktivit a zakládání sborů, jim může pomoci najít místo v Boží žni.

Příklad

Jeden sbor pomáhal kambodžským uprchlíkům najít bydlení, nábytek a práci. Když se Kambodžané ptali, jak jim mohou jejich laskavost oplatit, sbor řekl: „Přijďte na naše shromáždění.“ Kambodžané přišli, ale byl zde problém – neznali jazyk a tak jen zdvořile seděli v lavicích a ničemu nerozuměli. V reakci na tento problém sbor zajistil simultánní tlumočení, takže se Kambodžané mohli do shromáždění zapojit. Také lidé mluvící vietnamsky, čínsky a španělsky požádali o překlad a dostali ho. A když do shromáždění přišli hluchí lidé, sbor zajistil i překlad do znakové řeči. Prostřednictvím vztahů s lidmi z různých kultur získali členové sboru srdce pro svět. Dnes tento sbor vyslal již dvacet rodin na misijní pole do světa a podstatným způsobem je finančně podporuje!

ZÁVĚR

Mobilizace je důležitá duchovní práce. Efektivní mobilizátoři se vyznačují vizí, vírou a vlivem. Povzbuzují ostatní a pomáhají jim odhalit potenciál, který mají v Pánu. Touží po tom, aby Boží sláva naplnila celou zem. Snaží se na zemi prosadit Kristovy cíle, ne své vlastní představy. Hnutí zakládání sborů neuspěje bez efektivní mobilizace. Pomáhá nasměrovat a uvolnit existující prostředky k úkolu světové evangelizace — k zakládání nových sborů mezi nezasaženými skupinami lidí v dané zemi i v jiných národech. Když není tělo Kristovo mobilizováno, nemůže bojovat v plné síle.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Proč je mobilizace důležitá?
2. Používáte své duchovní dary s nadšením jako Barnabáš?
3. Znáte někoho, kdo chce sloužit Pánu a koho byste mohli mobilizovat?
4. Znáte někoho, kdo by se mohl stát efektivním mobilizátorem?
5. Jakými konkrétními způsoby můžete pomoci mobilizovat lidi ve vašem sboru k evangelizaci a zakládání sborů?
6. Kterými vlastnostmi mobilizátora se vyznačujete nejvíce? A které jsou pro vás nejobtížnější?
7. Jak můžete pomoci vašemu sboru mobilizovat se k šíření evangelia a množit se zakládáním nových sborů?

AKČNÍ PLÁN

1. Začněte sloužit Bohu svým duchovním darem a dáváním na šíření evangelia.
2. Proste Boha, aby vám položil na srdce někoho, kdo chce sloužit Pánu, začněte se s ním přátelit a mobilizujte ho.
3. Uved'te tři kroky, které můžete udělat pro mobilizaci vašeho sboru k evangelizaci a zakládání sborů.

Další kroky

ZAKLÁDÁNÍ DALŠÍCH SBORŮ

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je pomoci zakladatelům sborů promyslet si rozhodnutí týkající se budoucí služby, která je před nimi, před týmem zakladatelů a před nově založeným sborem.

☞ OSNOVA LEKCE

- Po založení sboru by vedoucí měli přehodnotit svou roli v rámci hnutí zakládání sborů
- Nově vzniklé sbory by měly chápat svou úlohu v zakládání sborů

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Chápat, jaké možnosti budoucí služby má on, jeho tým a nově založený sbor.
- Pracovat s týmem zakladatelů sborů, aby přešel k dalším krokům služby.
- Pomáhat nově založenému sboru, aby si uvědomil svou zodpovědnost vysílat zakladatele sborů a budovat dceřinné sbory.
- Zvážit zapojení do napomáhání druhým, aby vzniklo hnutí zakládání sborů v jeho městě nebo oblasti.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Tuto lekci je nejlepší vyučovat formou diskuse. Podělte se o vlastní zkušenost, jak jste předali službu v nově založeném sboru. Umožněte účastníkům, aby kladli otázky a sdíleli starosti, které ve své službě mají.

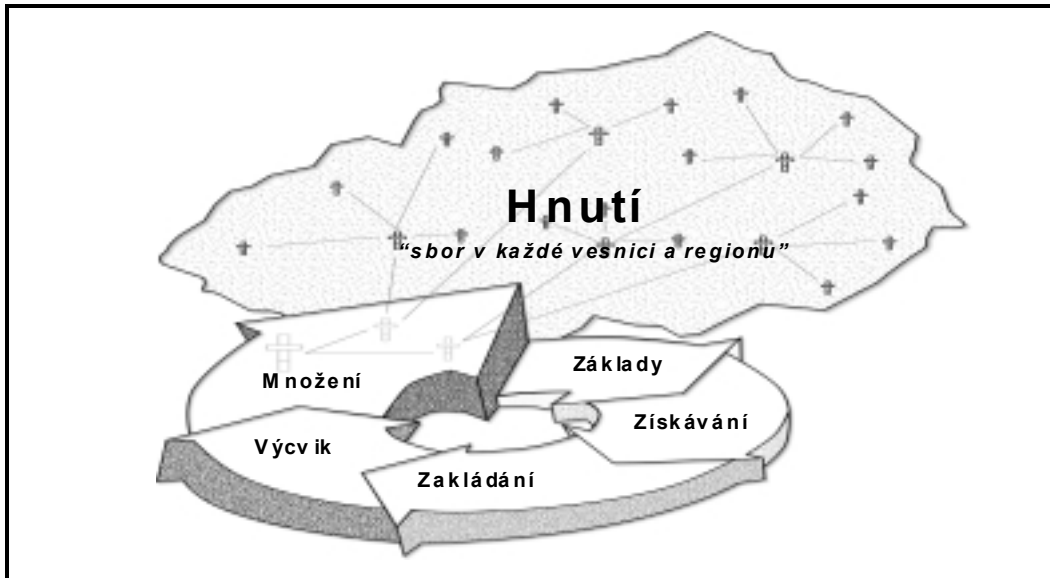
ÚVOD

Nyní jste u konce kurzu pro zakladatele sborů. Možná už touto dobou vznikl, vzniká nebo brzy vznikne nový sbor. To znamená, že bude dosaženo důležitého cíle. Je to však jen jeden krok celého procesu. Cílem Velkého poslání totiž není založení *jednoho sboru*, ale *násobení sborů* po celém světě, přičemž každý z nich činí učedníky zcela poslušné našemu Pánu.

Tato lekce se zabývá jak úlohou nově založeného sboru v rámci hnutí, tak možnostmi služby, které musí tým zakladatelů promyslet před následujícím krokem ve službě směřující ke vzniku hnutí zakládání sborů v daném městě nebo regionu.

I. CYKLUS ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ

Cyklus zakládání sborů (obr. 15.1) znázorňuje rozdělení našeho úkolu do postupných fází. Když člověk uvěří v Krista, očekává se, že bude pro Pána získávat další lidi. Když vznikne sbor, očekává se, že začne zakládat další nové sbory. Dílo nebude dokončeno, dokud nebudou evangelium zasaženi úplně všichni lidé.

Obrázek 15.1 Cyklus zakládání sborů

II. ROLE NOVÉHO SBORU: NÁSOBENÍ — ZAKLÁDÁNÍ DCEŘINÝCH SBORŮ

V okamžiku, kdy sbor dosáhne svého prvotního cíle — založení — čekají na něj některá závažná rozhodnutí. První z nich je způsob, jakým bude nový sbor zasahovat lidi evangeliem a zakládat *jeden nebo více dalších sborů*. Sbor založený prostřednictvím vaší práce je snad s Boží pomocí „těhotný“ — připravený pracovat na založení dalších sborů. Chápeme Boží záměr tak, že naše vize by měla zahrnovat hnutí, které vyplňuje geografické oblasti nebo celé národní skupiny.

Nově založené sbory mají svou roli v naplňování Velkého poslání ve své místní společnosti, ve vedlejších nezasazených společnostech a v dalších částech světa (viz Vize SZS, lekce 13, „Vize a prodlužování dosahu“). Tato role vyžaduje, aby vedoucí nově založeného sboru připravili sbor k zakládání dalších shromáždění, vychovali a vyslali z řad sboru zakladatele a misionáře a spolupracovali s ostatními místními sbory, aby jim pomohli naplnit Bohem daný mandát evangelizovat ztracené.

A. Udržujte vizi

Vize, která vedla k založení nového sboru, může velmi lehce zahynout v okamžiku, kdy sbor začíná normálně fungovat a jeho členové budou se vším spokojeni. Pokud si však opět položíme otázku „Co chce Bůh dělat v této oblasti nebo mezi těmito lidmi?“, touha po zakládání nových sborů může vzplanout znovu. Víme, že Bůh touží po tom, aby všichni lidé slyšeli evangelium. Sbory, které znají své povolání, jsou rozhodnuty zakládat nové sbory v celých geografických oblastech, národech a skupinách lidí.

Když se díváte nad rámec místního sboru, vidíte větší obraz. Pavlova vize oslovit celou Malou Asii byla geografická (Sk 19:10). Vaše vize se může týkat zasažení národnostní či etnické skupiny. V Galatským 2:7-8 vidíme, že Petr pracoval se Židy a Pavel s pohany. V Římanům 11:13 Pavel směle prohlašuje „jsem apoštolem pohanů“. Do jaké oblasti Bůh povolal vás, abyste ji zasáhli? Jaké skupiny lidí žijící v této oblasti je nutné oslovit evangeliem?

Vedení musí neustále držet před očima sboru jeho záměr a jeho úlohu a zodpovědnost v naplňování Velkého poslání. Když bude vedení sboru připravovat věřící pro dílo služby, budou lidé duchovně a prakticky růst a budou se rozvíjet jejich služební dovednosti i vize. To by mělo vést k evangelizační službě mezi nezasazenými lidmi.

Evangelium bude mít v dlouhodobé perspektivě větší dopad, když bude celý sbor ve své službě jednotný. Někteří lidé přijmou vizi rychleji než jiní.

Je zapotřebí, aby lidé s vizí neustále povzbuzovali ostatní, aby šli dál. Ti, kdo jdou pomaleji, mohou hnutí dodávat stabilitu. Když pochopí důležitost zakládání sborů v naplňování

Velkého poslání, mohou pomáhat v tom, aby každý krok vpřed byl opravdový a správný. Aby sbor mohl dál oslovovat nové oblasti evangeliem, je zapotřebí spolupráce obou těchto typů lidí.

Spolu s vaším sborem promyslete jeho zodpovědnost ve světě. Definujte si svůj Jeruzalém, Judsko, Samařsko a nejzazší konec země (viz Vize SZS, lekce 13, „Vize a prodlužování dosahu“). Povzbudujte členy shromáždění, aby se dozvídali o různých částech světa, potřebách evangelizace a zakládání sborů a práci misionářů. Máte-li nedělní školu, povzbudujte učitele, aby do své osnovy zahrnuli lekce o světě a životě misionářů.

B. Vysílejte týmy zakladatelů sborů

Model zakládání sborů, který se rozhodnete používat, ovlivní způsob, kterým budete připravovat pracovníky, financovat projekty, získávat pomoc zvenčí apod. Příloha Vize SZS 3A — „Modely zakládání sborů“ v příručce č. 1 – shrnuje několik způsobů, jimiž váš sbor může pracovat na zakládání sborů.

Pokud jste používali model založený na buněčných skupinkách, zakládání dceřiných sborů je poměrně jednoduché. Při dělení skupinek je možné vyslat silnou novou skupinu, která se pod dohledem svých vedoucích změní v nový sbor, který zasahuje lidi v nové cílové oblasti. Některé sbory si udržují zhruba 15 aktivních skupinek a kdykoli vznikne pět nových, spolu s oblastním vedoucím a vedoucími těchto skupinek je pošlou založit nový sbor.

Následující doporučení je možné použít v podstatě u jakéhokoli modelu:

1. Modlete se a hledejte lidi, které Bůh povolává k zakládání sborů

Modlitba je jedním z nejmocnějších nástrojů, který si Bůh používá k vybudování vize evangelizace světa. Nově vzniklý sbor by se měl modlit za světovou misií a zvláště za to, aby Bůh povolal dělníky na žeň zakládání sborů.

Církev je Božím prvořadým nástrojem evangelizace světa a zakládání sborů je úkol, který se týká celé církve. Proto můžeme očekávat, že Bůh bude chtít oddělovat členy našich vlastních sborů k dílu zakládání sborů stejně, jak to dělal v novozákonní době (Sk 13:1-3). Hledejte ve svém sboru lidi, kteří cítí, že je Bůh povolává k tomu, aby se zapojili do zakládání sborů. Apoštol Pavel často mluvil o svém povolání (Ř 1:1; 1Kor 1:1; 2Kor 1:1; Ga 1:1,15-16). Toto vědomí povolání Bohem udržuje člověka ve službě, i když nejsou žádné objektivní důvody pokračovat, nebo když pocity říkají: „Tady končím“.

Toto „povolání“ zahrnuje:

- rostoucí vizi služby
- prověření charakteru, vize a služby
- potvrzení místním sborem, staršími, služebním týmem nebo dalšími zakladateli sborů
- zmocnění Duchem svatým, aby toto povolání uvedl do praxe (1Tm 4:15; Ef 3:7; Kol 1:28-29).

Kromě toho hledejte lidi, kteří jsou ochotni přinést oběť pro evangelium. Zakládání sborů je práce na frontové linii boje za Boží království. Většina původních apoštolů zemřela jako mučedníci pro víru. Zakladatelé sborů budou přinášet oběti. To neznamená vždycky zemřít smrtí mučedníka, ztroskotat nebo jít do vězení, ale může to znamenat nepochopení, zřeknutí se osobního pohodlí apod. Apoštol Pavel mluvil o ochotě vzdát se osobních práv, aby získal lidi pro Ježíše (1Kor 9).

2. Rozhodněte se, kam poslat tým zakladatelů sborů

Modlete se a hledejte Boží vedení, kam byste měli vyslat zakladatele sborů a jejich tým. Udělejte průzkum geografické oblasti i lidských skupin, které v cílové oblasti žijí (viz Vize SZS, lekce 4, „Principy průzkumu“ v příručce č.1). Výsledky průzkumu použijte k určení potřeb výcviku vašeho týmu zakladatelů, zmobilizujte sbor k modlitbám a finanční podpoře a vypracujte strategie evangelizace a zakládání sborů v cílové oblasti.

3. Mobilizujte zdroje sboru k zapojení do zakládání sborů

K zakládání sborů bude docházet jen tehdy, když jsou za tímto účelem mobilizovány sborové prostředky. Mezi tyto zdroje patří lidé, kteří budou v týmu zakladatelů, finance na jeho podporu, materiály, doprava nezbytná pro službu zakládání sborů a krátkodobí pomocníci. Do zakládání sboru zapojte co nejvíce lidí i na krátkou dobu. Členové sboru mohou posloužit týmu zakladatelů modlitebními vycházkami, hudbou, evangelizačními aktivitami a sociální službou. Tím nejen pomohou týmu nést jeho břemeno, ale také přispějí k růstu vize zakládání sborů a evangelizace ztracených mezi členy vysílajícího sboru.

4. Připravte tým zakladatelů sborů, pečujte o něj a buďte mu rádcem

Určete potřeby v oblasti výcviku týmu zakladatelů sborů. Potřebují kurz zakládání sborů, mezikulturní přípravu nebo odborný výcvik? Většina požadovaného vzdělání se dá získat neformálně, ale podle potřeb lidí v cílové oblasti může být nutný i určitý formální výcvik. Jakmile je tým vyslán na své pole, je důležité, aby ho pravidelně navštěvoval někdo z vedení sboru s pastýřskými dary. To pomůže, aby sbor a tým zakladatelů zůstali ve vzájemné zodpovědnosti. Také to týmu poskytne duchovní a praktickou pomoc při řešení mezilidských problémů a starostí, které při společné službě a práci vzniknou. Kromě pastýřské péče je důležité, aby tým zakladatelů sborů měl jednoho nebo více rádců, kteří budou týmu pomáhat při procházení jednotlivými fázemi procesu zakládání.

III. ROLE PŮVODNÍHO TÝMU ZAKLÁDÁNÍ SBORŮ: NOVÝ ZAČÁTEK — ZAKLÁDÁNÍ NOVÝCH SBORŮ

Měl by zakladatel sboru pokračovat ve svém díle jako „apoštolský“ nebo „průkopnický“ zakladatel sborů a pracovat na vzniku dalšího sboru, nebo by měl zůstat a stát se kazatelem sboru, který už vznikl? Odpověď záleží částečně na tom, jaké jsou jeho duchovní dary. Je povolán k úkolu kazatele nebo průkopnického/apoštolského zakladatele sborů? Pastorační kazatelská služba se zabývá především službou a členy jednoho sboru. Průkopníci/apoštolská zakladatelé sborů stojí v prvních řadách evangelistů, putují z místa na místo a během svého života třeba založí několik sborů. Rozhodnutí o náplni budoucí služby také záleží na jejich chápání Boží vůle pro další život. Takové rozhodování se ujasní na modlitbách.

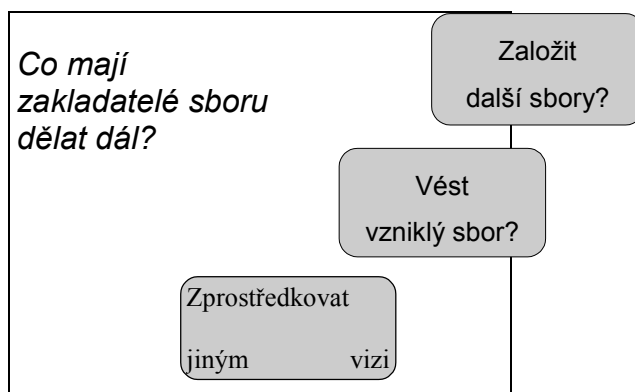
Zvažte následující možnosti:

A. Tým zakladatelů sborů jde společně dál

Tým úplně předá vedení sboru někomu jinému a buď se vrátí do vysílajícího sboru, nebo jde zakládat sbor na jiném místě.

Pokud mají zakladatelé sboru apoštolské dary, budou chtít zakládat další sbory. Pokud je to Boží vůle, měli by k tomu být povzbuzováni. Průkopničtí zakladatelé sboru nesou — stejně jako duchovní rodiče — část zodpovědnosti za duchovní životy členů vzniklého sboru a měli by proto brát případný odchod ze sboru velmi vážně. Založit sbor a pak jej předčasně opustit je podobné jako porodit dítě a opustit je, dokud se o sebe nemůže samo postarat. Apoštol Pavel udržoval stále vztahy se sbory, které založil — psal jim dopisy a radil, když se objevily problémy. Při svém odchodu také ustanovil starší, kteří tyto nové sbory řídili, čímž jim zajistil stálou péči. Když se tým zakladatelů sboru rozhoduje, co dál, musí vzít tyto okolnosti na vědomí.

Důležitou otázkou u této možnosti je: „Komu bude svěřeno vedení sboru?“ Zakladatelé sborů musí sbor připravit na nové vedení. Často je možné vůdce najít přímo mezi členy sboru. V nově vzniklém sboru bývá moudré postavit na vedoucí místa lidi, kteří se sborového života účastnili již od samého začátku. Pokud kazatel nebo vůdce přijde odjinud,

měl by mít silné obdarování v oblasti pastorační stejně jako takovou vizi a víru, kterou jste do sboru přinesli vy sami.

Pro lidi nebývá snadné začít následovat někoho jiného a rozhodně jim to nejde rychle. Mezi nově vybraným vedením sboru a jeho členy by mělo být pevné pouto. Je dobré mít plán toho, jak postupně přivést nové vedení do úzkého vztahu se sborem — nenechat je do všeho spadnout jako do ledové vody.

B. Tým zakladatelů zůstane v nově založeném sboru

Zakladatel(é) sboru zůstává v novém sboru a stane se jeho kazatelem.

Prvořadým hlediskem zde je: „Má vedoucí týmu zakladatelů sborů pastýřské dary?“ Jestliže průkopnický typ vedoucího setrvá jako pastor, aniž by měl pastýřské dary, může se stát, že členové sboru nedostanou potravu a péči, kterou potřebují.

V každém případě se průkopnický vůdce v okamžiku, kdy je nalezen vhodný pastýř, může v rámci sboru začít věnovat organizování, přípravě a vedení nových týmů zakladatelů sborů, které bude sbor vysílat. Pokud je nový průkopnický vůdce také schopen pečovat o nový sbor, otvírají se velké možnosti šíření evangelia skrze další zakládání sborů. Takový pastor bude obvykle nejen pastýřsky pečovat o nový sbor, ale také připravovat další zakladatele a službu zakládání sborů v rámci nového sboru.

C. Tým zakladatelů sborů se změní v podpůrný

Tým se stane podpůrným týmem pro zakládání sborů v dané oblasti.

Úkolem podpůrného týmu je pomoci ostatním uvědomit si jejich místo v naplňování vesnic, měst a celých národů novými sbory a ukázat jim, že *na to s Boží pomocí mají*. Podpora druhých je nezbytnou strategií pro šíření evangelia v celém regionu. Zahrnuje předávání vize pro zakládání sborů a následnou přípravu, vyzbrojování a mobilizaci lidí, kteří vizi přijali. Podpůrný tým je skupina lidí, která společně předává ostatním vizi toho, co chce Bůh skrze ně učinit, a pak jim pomáhá tuto vizi naplnit.

1. Předávejte vizi

Úlohou podpůrného týmu je nepřetržitě sdílet vizi „Co Bůh chce pro tuto oblast, město, národ a skupinu lidí“. Předávání vize zahrnuje kázání a vyučování o účelu církve, úloze vedení v církvi a o podstatě úkolu Velkého poslání. Sbory a věřící potřebují neustále připomínat Boží priority a jeho touhu smířit se sebou ztracené lidi. Když lidé reagují na tuto vizi, podpůrný tým musí být s to jim pomoci podle ní jednat.

2. Organizujte modlitební úsilí

Modlitba spojuje naše úsilí s Božím. Zakládání sborů je duchovní práce a vyžaduje duchovní námahu. Když lidé reagují na vizi naplnění jejich země, oblasti nebo města sbory, podpůrný tým může začít tyto lidi svolávat k modlitbám za uskutečnění této vize. Mohou to být dva nebo tři jednotlivci, skupina lidí ze sboru, lidé z různých sborů, nebo celé sbory, které se modlí a mají stejnou vizi. Cílem je neustále se rozšiřující okruh lidí, kteří se modlí za zakládání sborů.

3. Připravujte lidi pro službu zakládání sborů a poskytněte jim rady

Jedním z nejlepších způsobů, jak podporovat zakládání sborů v jiných sborech, spočívá v tom, že nově založený sbor se stane vzdělávacím centrem pro danou oblast. Pořádáním výcviku a vyučování o zakládání sborů získává jeho vedení příležitost povzbudit další ke vzniku hnutí zakládání sborů (viz 16. lekce Vize SZS „Příprava jako součást hnutí zakládání sborů“). Vyškolení zakladatelé sborů jsou pak vysíláni sbory a denominacemi, ze kterých vyšli.

4. Vytvořte partnerské společenství zakladatelů sborů

Místní sbory častokrát cítí, že samy nemají prostředky na dostatečnou přípravu a podporu zakladatelů sborů. Ale zodpovědnost a potřebu účastnit se naplňování Velkého poslání mají stále. Podpůrný tým může sborům pomoci vytvořit partnerství a společně podporovat a vysílat misionáře a zakladatele sborů. To umožňuje, aby se

zejména malé sbory účastnily Velkého poslání více, než jak by toho byly schopny osamoceně.

ZÁVĚR

Nově založený sbor musí chápat svou úlohu v hnutí zakládání sborů. Měl by mít touhu reprodukovat se prostřednictvím přípravy a vysílání zakladatelů ze svého středu a prostřednictvím modlitby za světovou evangelizaci. Tým zakladatelů sboru se musí rozhodnout, jaká bude jeho budoucí úloha, jak a komu předá vedení v nově založeném sboru. Růst a násobení nového sboru a zapojení týmů do hnutí zakládání sborů jsou důležitá hlediska při rozhodování, jaké budou další kroky ve službě týmu.

Podpora je klíčovým prostředkem růstu hnutí zakládání sborů. Podpůrný tým je skupina lidí, kteří společně pracují, dávají lidem vizi toho, co Bůh chce dělat jejich prostřednictvím, a pak jim pomáhají tuto vizi naplňovat. Úlohou tohoto týmu je předávat vizi a všemi způsoby vyzbrojovat, připravovat a povzbuzovat věřící, aby se zapojili do hnutí zakládání sborů. Podpora a usnadňování jsou nezbytné, aby mohlo vzniknout regionální či celonárodní hnutí zakládání sborů.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jakou roli v zakládání sborů byste nyní měli přijmout?
2. Má sbor, který zakládáte, vizi založit dceřinný sbor? Pokud ne, jaké kroky podniknete, abyste mu tuto vizi předali?
3. Popište rozdíly mezi průkopnickým/apoštolským zakladatelem sborů a kazatelem (zaměřte se na otázku povolání a obdarování).
4. Jaké oběti budete muset přinést, abyste dosáhli násobení sborů?
5. Jak můžete ve vašem vysílajícím nebo v novém sboru napomáhat druhým, aby se stali zakladateli sborů?

AKČNÍ PLÁN

1. Spolu se svým týmem zakladatelů sborů a učitelem se modlete a zvažujete, jaký by měl být další krok ve vaší službě.
2. Určete jednoho nebo dva potenciální zakladatele sborů ve vašem nově založeném společenství. Promluvte si s nimi o jejich vizi a buďte jim rádcem při přípravě na práci zakládání sborů v rámci týmu zakladatelů.

Výcvik jako součást hnutí zakládání sborů

PŘEDÁVAT DÁL

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je poskytnout účastníkům praktické myšlenky a vodítka k tomu, jak pokračovat v přípravě dalších zakladatelů s cílem posílit hnutí zakládání sborů.

☞ OSNOVA LEKCE

- Výcvik jako součást hnutí
- Průběh výcviku zakladatelů sborů
- Další typy výcviku

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Rozumět, jak začít ve výcviku zakladatelů sborů.
- Znat principy výcviku, který směřuje ke vzniku hnutí.
- Účastnit se předávání vize, výcviku a násobení hnutí zakládání sborů.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

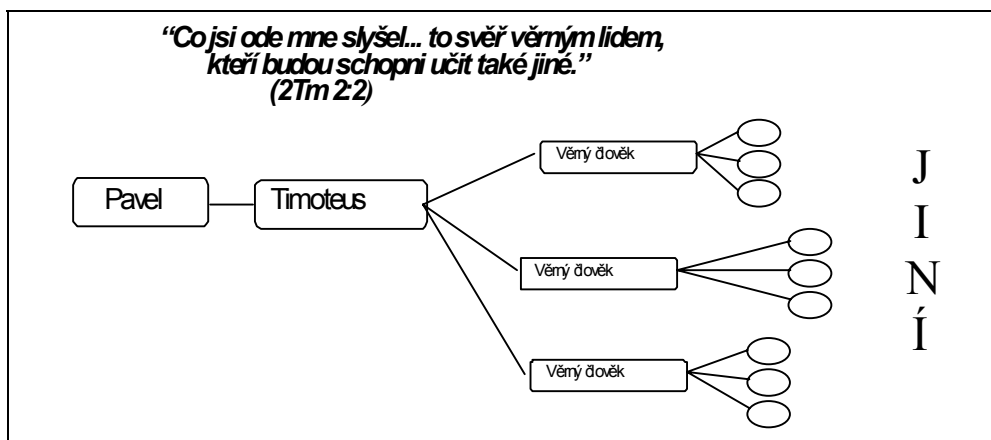
Podělte se o případovou studii toho, jak vznikl tento běh kursu zakládání sborů, případně nějaký jiný v kontextu dané kultury. Zdůrazněte různé aktivity zmíněné v této lekci (modlitbu, sdílení vize, rozhovory s vůdci apod.) a promluvte o tom, jak se díky nim podařilo tento trénink realizovat.

Proste Boha, aby vám dal víru, že tento výcvik se může reprodukovat.

I. VÝCVIK JAKO SOUČÁST HNUTÍ

Aby mohlo dojít k saturačnímu zakládání sborů, musí se nové sbory zakládat všude! Ale někdo ty sbory musí založit, a pro tento úkol tedy musí existovat dostatek zakladatelů.

Podle 2. epištoly Timoteovi nevyučoval Pavel jen Timotea, ale čekal, že Timoteus to bude předávat dál věrným lidem, za jejichž nalezení bude sám zodpovědný. Tito věrní lidé mají být zodpovědní za nalezení a vyučování dalších. Pavel, Timoteus, věrní lidé, jini... čtyři generace vyučování (viz obr. 16.1)! Takto dochází k násobení.

Obrázek 16.1 Výcvik jako součást hnutí

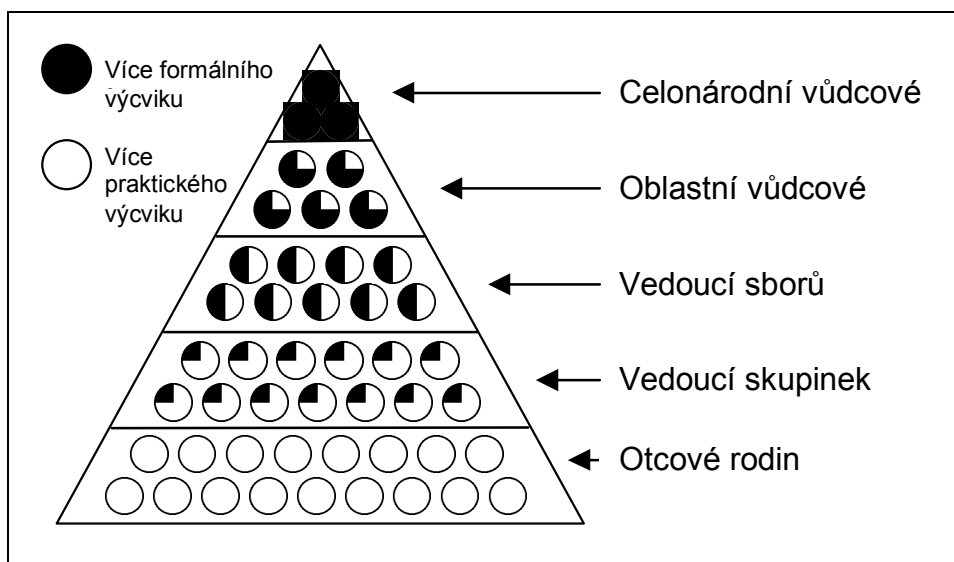
To znamená, že není jen důležité učit všechny věřící, ale že každý z nich by pak sám měl začít vyučovat a vést někoho dalšího. Takový výcvik se očividně odehrává spíše v prostředí osobních vztahů než nějaké oficiální instituce.

S hnutím zakládání sborů je to podobné — pokud se má rozvíjet a pokračovat i v budoucích generacích, zakladatelé sboru musí neustále připravovat nové lidi. Někteří zakladatelé sborů se budou muset stát učiteli stejně jako apoštolové, kteří se stali vůdci a učiteli druhých. Budou muset být schopni cvičit a osobně vést další dělníky.

Jak poznáte, zda se máte zapojit do výcviku nových zakladatelů sborů?

- Použil si vás Bůh k tomu, aby se dotkl lidských životů ve vašem okolí?
- Zaujalo vás některé z témat tohoto výcviku?
- Toužíte po tom, aby se ostatní lidé také dozvěděli to co vy?
- Jste zcela přesvědčen o tom, že Bůh touží po vzniku nových sborů?
- Jste ochoten to s Boží pomocí zkusit?

Formální teologické vzdělání sice v církvi zastává důležitou roli, není však určeno pro každého. Proces, ve kterém starší a zkušenější křesťan vede někoho mladšího ve víře však pro každého určen *je*. Rozsah formálního vzdělání, které je třeba k zastávání vedoucí funkce, samozřejmě s významem této funkce roste, a počet lidí, který je třeba na dané úrovni vedení, klesá. Církev potřebuje mnoho mužů, kteří povedou svou rodinu, ale ti nepotřebují mnoho oficiálního teologického vzdělání. Role vedoucího rodiny je neformální, ale velmi potřebná. Vliv tohoto vedení je velmi silný, dokonce i v mládí (1Tm 4:12). Celonárodní církevní představitelé jsou opačný extrém a měli by mít značné hluboké vzdělání v oblasti teologie, služby, administrativy, financí a podobně. Takových vůdců naštěstí není potřeba velké množství, takže církev není příliš zatížena jejich výcvikem.

Obrázek 16.2 Výcvik vůdců

Když se díváme na vyšší příčky pyramidy vedení, je stále těžší zajistit potřebný výcvik. V mnoha částech světa není prostě církev schopna zajistit výcvik, který by potřebovali vůdcové na oblastní a celonárodní úrovni, takže je třeba, aby se vzdělávali v zahraničí. V každém případě je třeba si přinejmenším uvědomovat potřeby jednotlivých vůdců, takže bude možné se snažit o jejich naplnění, až se objeví.

Každý zakladatel sborů je současně učitelem, který vybavuje ostatní k získávání znalostí a službě v mnoha oblastech od evangelizace až po vedení sboru. Ke zvýšení potenciálu násobení sborů je vždy důležité určit a vycvičit lidi, kteří budou vhodnými zakladateli nových společenství. Výcvik, který právě proděláváte, potřebují i ostatní — bez ohledu na to, v jaké formě se jim ho dostane.

II. OTÁZKY KE ZVÁŽENÍ PRO NÁSOBÍCÍ SE VÝCVIK ZAKLADATELŮ SBORŮ

Výcvik zakladatelů sborů nespadne z nebe. K tomu, aby sbory poslaly své členy na výcvik, připravily materiály a pak opravdu výcvik a osobní vedení realizovaly, je třeba mnoho modliteb a tvrdé práce. Následující body popisují některé základy, které jsou potřebné k rozšíření a opakování výcviku jako součásti hnutí zakládání sborů.

A. Motivujte k modlitbám

Hnutí zakládání sborů je Boží dílo. Modlitba ukazuje, že očekáváme Boží jednání a věříme, že on sám bude působit v nevěřících, aby ho poznali, a ve věřících, aby se zapojili do jeho díla. Pokuste se zajistit jak místní, tak mezinárodní modlitební podporu. Modlete se a povzbuzujte k modlitbám za dělníky v poli, okolnosti související se žní a skupiny lidí, které se mohou obrátit k Bohu — podobně jako v Mt 9:38, 1Tm 2:1-5 a Ř 10:1.

B. Budujte vizi

Dejte lidem vizi ohledně Boží vůle pro jejich národ, oblast, město nebo vesnici. Pomozte jim přijmout vizi, že každý člověk by měl slyšet a vidět evangelium kulturně relevantním způsobem skrze svědectví živého sboru v jeho okolí. Pomozte jim směřovat k zakládání sborů, které se budou dále násobit, růst a v Božím čase naplní celý národ, až Bůh dá vhodné podmínky, svobodu a dělníky ke žni.

Sdílení vize může mít mnoho podob — sdílení z očí do očí skrze osobní kontakty, vyučování v malých skupinkách nebo ve velkých kolektivech — tak jak vás Pán povede.

C. Setkávejte se s vůdci a kazateli

Navštěvujte vůdce a kazatele. Právě oni mají dostatečnou autoritu a vliv na to, aby sponzorovali a povzbuzovali lidi k účasti na zakládání sborů. Právě oni také ví, kteří členové jejich sboru nebo organizace by se mohli stát efektivními zakladateli sborů.

Když se setkáte s kazateli a vůdci, odvážně jim řekněte: „Připravujeme zakladatele sborů!“ a zeptejte se jich, jestli vědí o někom v jejich společenství, kdo by mohl mít zájem o založení nových sborů. Proberte s nimi výhody výcviku zakládání sborů a vysvětlete, jak se mohou zapojit do zakládání nového sboru a dohlížet na ně.

D. Vydávejte a rozšiřujte literaturu

Vydávejte literaturu, která se zabývá tématy souvisejícími s hnutími zakládání sborů a výcvikem zakladatelů. Literatura dává vašim snahám jasný obsah a působí i tam, kam vy osobně neproniknete. Urychluje také násobení vůdců. Příručky zakládání sborů, které jste dostali v průběhu výcviku, jsou dobrý začátek. Další informační média, jako například oběžníky, časopisy, rozhlas, e-mail a video mohou také posloužit tomuto účelu. Produkční kvalita těchto tiskovin nemusí být dokonalá, ale měla by se vyrovnat alespoň průměrné kvalitě stávajících sdělovacích prostředků a literatury v dané zemi.

E. Najděte vůdce

Najděte další vůdce, kteří smýšlejí stejně jako vy a přijmou vizi saturačního zakládání sborů. Takoví lidé se často objeví v mladší generaci, dokud nejsou zatíženi mnoha dlouhodobými povinnostmi a teprve se učí vést a získávat potřebné dovednosti.

F. Spojte se s jinými výcvikovými programy

Spolu s výcvikem zakládání sborů jsou pro vznik a šíření hnutí zakládání sborů potřebné i jiné typy vyučování a výcviku. Vzdělání v oblastech saturačního zakládání sborů, modlitebních hnutí, evangelizace, výcviku a vysílání misionářů ze sboru, duchovního boje, mládežnické služby, dětské misie apod. je důležité pro růst a rozvíjení hnutí zakládání sborů v dané zemi. Jedním z vašich úkolů v rámci výcviku zakládání sborů by se mohla stát snaha kontaktovat vaše žáky s dalšími výcvikovými možnostmi, které by mohli ve své službě potřebovat.

G. Očekávejte výsledky

Výcvik zakladatelů sborů by měl vyústit v zakládání sborů. Už od začátku je třeba mít velká očekávání a věřit, že účastníci výcviku budou s Boží pomocí budovat jeho církve. Nezapomeňte zdůrazňovat, že cílem výcviku je zakládání nových buněčných skupinek a nových sborů. Mějte velká očekávání — nové sbory a skupinky — a účastníci výcviku si najdou místa v Božím plánu jako modlitebníci, organizátoři, sponzoři, služebníci předávající vizi, pomocníci a zakladatelé sborů. Všechny tyto úlohy jsou nedílnou součástí hnutí zakládání sborů a výcvik by měl každému pomoci najít si své místo a přispívat svým dílem k úkolu zakládání sborů.

III. PRŮBĚH VÝCVIKU ZAKLADATELŮ SBORŮ

A. Zahajte výcvik

Zakladatele sborů můžete začít připravovat buď v okamžiku, kdy vás o to někdo požádá, nebo z vlastní iniciativy vašeho týmu. Pokud jste požádáni o zorganizování výcviku zakládání sborů, je lepší nechat svého „hostitele“ rozhodovat o formě, oficiálních náležitostech a logistice. Je však důležité, abyste si ponechali dohled nad obsahem výcvikových materiálů a výběrem přednášejících.

Nenechte se odradit výsledky prvního výcvikového běhu. Nalezení vhodných přednášejících a prostředí nějakou dobu trvá. Poučte se z chyb a pokračujte ve výcviku. Bůh vás může výsledky „obtížného“ výcvikového běhu příjemně překvapit.

B. Najděte nové přednášející

Využijte společná setkání k nalezení vhodných přednášejících mezi účastníky výcviku. Nechte je přednášet tak brzo, jak to jen bude možné. Ti, kdo začnou vyučovat, by měli chápat obsah své lekce a vědět, jak pomoci ostatním v libovolné oblasti týkající se probírané látky.

C. Decentralizujte místa vyučování

Rozvíňte geografickou strategii výcviku. Najděte v cílové zemi nebo oblasti strategická místa, kde je poptávka po zakládání sborů. Výcvik pak může probíhat pod vedením místních vyučujících. Abyste toho dosáhli, je třeba v místních sborech najít vůdce, kteří jsou zapojeni do zakládání sborů a touží mobilizovat své okolí. Pomozte jim realizovat celý výcvik. Povzbuzujte je k nalezení a přípravě místních vůdců. To pomůže rozšířit možnosti výcviku a stane se to dobrým krokem ke vzniku hnutí.

D. Předávejte vedení

Učte další lidi vést a dozírat na hnutí výcviku zakládání sborů. Neustále hledejte další lidi, kteří mají vizi pro naplnění země novými sbory, a dávejte jim příležitosti vést výcvik. Pokuste se pomalu ustupovat ze své vedoucí funkce a určete postupné, ale zřetelné kroky k předání vedení někomu jinému. Buďte mu rádcem, pomáhejte mu vést a růst ve vizi i schopnosti ji naplňovat skrze výcvik dalších zakladatelů sborů. Povzbuzujte je k tomu, aby do pozice vedení vyškolili někoho dalšího a osobně ho vedli tak, jak jste dotyčného člověka vedli vy. Směřujte k násobení vedoucích a vzniku hnutí.

E. Vybudujte systém financování

Vybudujte systém financování celého výcviku. Spolu s růstem hnutí bude třeba platit výrobu materiálů, cestovní výdaje a občas i platy vůdců na plný úvazek. Zdravý poměr místních příspěvků a zahraničních darů by měl být schopen podporovat finanční potřeby celého díla. Zaměřte se na místní podporu. Je velmi důležité získávat místní dary a nespolehat na zahraničí. Hnutí zakládání sborů všude po světě jsou dotována místními penězi. To v sobě zahrnuje i vyučování o správcovství (viz lekce v oblasti Správcovství v příručce č.4).

IV. OSOBNÍ VEDENÍ ZAKLADATELŮ SBORŮ

Výcvik zakladatelů sborů není jen otázkou seminářů. Osobní vedení je přinejmenším jejich dobrou alternativou a vždy se hodí jako doplněk k seminářům. Osobní vedení je v podstatě cílený vztah člověka s většími životními zkušenostmi s někým jiným, koho vede a pomáhám mu efektivněji dosáhnout jeho cílů. Rádce je tedy osoba, která ovlivňuje a podporuje rozvoj a růst někoho jiného určitým směrem. Svěřenec, kterému rádce pomáhá, je veden k dosažení svého plného potenciálu a k maximálnímu využívání svých darů, talentů a schopností. Křesťanský rádce se snaží svého svěřence vést k dosažení potenciálu, který mu Bůh dal, a k naplnění Božích cílů v životě tak, aby byl Pán oslaven!

Osobní vedení zakladatelů sborů je strategickým cílem. Zprávy od lidí zapojených ve výcviku zakladatelů sborů naznačují, že tam, kde takovéto vedení funguje, vzniká více sborů. Tam, kde naopak osobní vedení chybí, velmi často vzniká sborů méně.

Cílem osobního vedení je zmocňování. Zmocňování je sdílení vhodných Božích prostředků ve správný čas, které vede k postupu a rozvoje života a služby svěřeného člověka. Toto jsou některé výhody osobního vedení:

- Podporuje skutečný růst a změnu (2Tm 1:7-8)
- Dává příklad k následování (1P 2:21)
- Pomáhá dříve dosáhnout cíle (Ř 16:1-2)
- Hraje klíčovou roli v procesu dospívání (Žd 13:7)
- Pomáhá skrze vás i ostatním (2Tm 2:2)

Proces osobního vedení by měl být spojen s praktickým výcvikem v zakládání sborů a už od samého počátku by měl být cílený. Měl by zahrnovat vědomý souhlas obou stran a každé setkání rádce s jeho svěřencem by mělo obsahovat opakování a hodnocení uplynulých dní,

případnou změnu směru a zaměření na cíl a předávání rad. Rádci musí stále rozvíjet své vlastní schopnosti naslouchání, pokládání otázek, zapisování poznámek a dávání moudrých rad.

Máme k dispozici i další materiály týkající se osobního vedení. Zeptejte se prosím lidí, kteří vám dali tyto materiály k zakládání sborů. Výsledkem osobního vedení je v dlouhodobější perspektivě svatý život a růst v křesťanském charakteru, zatímco v krátkodobé perspektivě může být výsledkem zakládání nových sborů! Je tedy vhodné nechat se „nakazit“ tímto modelem výcviku.

ZÁVĚR

Jednou z nejhodnotnějších věcí, kterou můžete udělat po skončení tohoto výcviku, je předat své vědomosti dalším. Neváhejte s propagací výcviku, který teď dokončujete, a neopomínejte odhadovat a osobně vést ostatní potenciální zakladatele sborů, kteří budou moci čerpat z vašeho nadšení a rostoucích zkušeností. Stejně jako Pavel požádal Timotea, aby vědomosti jemu svěřené předával dál, je teď na vás předávat to, co vás Bůh naučil.

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Jak může přílišný důraz na formální výcvik brzdit růst a násobení sborů?
2. Proč je výcvik tak klíčovou částí činnosti zakladatele sborů?
3. Proč by měl být výcvik zakladatelů sborů decentralizovaný?
4. Proč je osobní vedení efektivní součástí výcviku zakladatelů sborů?

AKČNÍ PLÁN

1. Zamyslete se nad prostředím, ve kterém zakládáte sbory. S kým byste mohli zahájit výcvik zakladatelů sborů?
2. Jak můžete začít budovat vizi ve své cílové oblasti, městě nebo národě?
3. Vyberte na modlitbách místo, kde byste mohli zahájit výcvik zakladatelů sborů. Promluvte tam se představiteli sborů a vytvořte plán výcviku. Podle svého plánu začněte připravovat nové zakladatele sborů.

Mobilizace vůdců skrze celonárodní iniciativy

STRATEGIE DAWN

☞ CÍL LEKCE

Účelem této lekce je poučit zakladatele sborů o procesu mobilizace vůdců denominací a skupin sborů k systematickému plánu saturačního zakládání sborů v jejich zemi.

☞ OSNOVA LEKCE

- Strategie DAWN (Discipling a Whole Nation, činění učedníků z celého národa) je fajn.¹
- K tomu, aby strategie DAWN uspěla, je třeba splnit některé podmínky
- Strategie DAWN má 12 částí

☞ ŽÁDOUCÍ VÝSLEDKY

Po zvládnutí obsahu této lekce by každý účastník měl:

- Vědět, jak začít s celostátní iniciativou pro saturační zakládání sborů.
- Znat nutné předpoklady a složky strategie činění učedníků z celé země (DAWN).
- Účastnit se celostátní iniciativy pro naplnění celé země sbory.

☞ DOPORUČENÍ PRO INSTRUKTORY

Pokud je ve vašem jazyce k dispozici překlad knihy *DAWN 2000*, umožněte účastníkům, aby si ji pořídili.

Pamatujte, že důležitou složkou hnutí zakládání sborů je Boží načasování. Pokud vaše oblast zatím není připravena na DAWN, obsahuje tato lekce alespoň informace, které by měl znát každý účastník výcviku a snažit se k nim ve své službě směřovat.

Osvědčilo se mít po ruce mapu země, ve které účastníci výcviku pracují, spolu s potřebnými demografickými údaji, aby bylo možné rozvinout diskusi na téma podmínek, které je třeba splnit k tomu, aby celý národ slyšel evangelium.

Úvod

Na počátku tohoto kurzu jsme mluvili o myšlení „Zet“. Hovořili jsme o důležitosti otázky „Co Bůh chce pro mou oblast nebo město, tuto skupinu lidí nebo tento národ?“ Z Písma víme, že jednoho dne „zemí naplní poznání Hospodina, jako vody pokrývají moře“ (Iz 11:9) a že Bůh chce, aby všichni lidé byli spaseni a přišli k poznání pravdy (1Tm 2:3-4; 2P 3:9). Také víme z Písma, že Bůh si vyvolil církev, aby byla jeho zastoupením na zemi, jeho prvořadým nástrojem budování jeho království, dokud se Pán nevrátí. Boží touhou tedy je, aby oblasti, města, národnostní skupiny a země byly naplněny živými sbory, které lidem kolem sebe budou hlásat Boží velikost.

Na počátku tohoto výcviku jste byli požádáni, abyste definovali své „Zet“ – oblast, do které cítíte Boží povolání ke službě. Chceme totiž, abyste rozšířili své hranice svého přemýšlení a zvážili následující otázky:

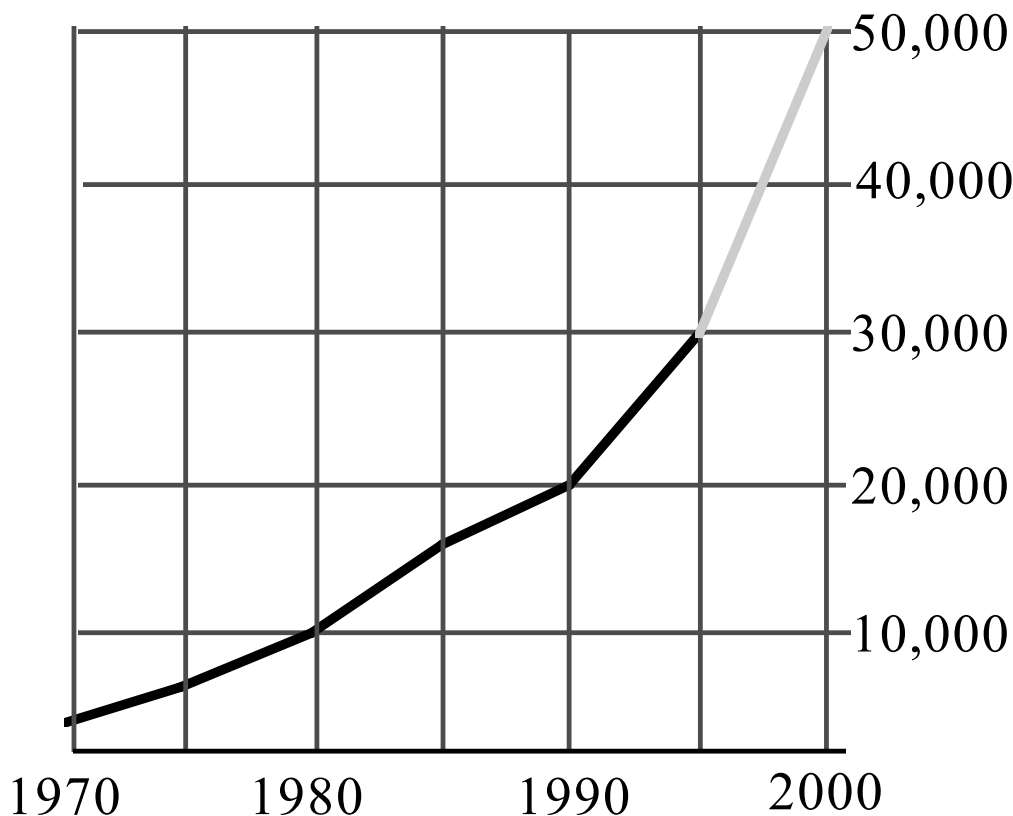
- *Jaká je Boží vůle pro mou zemi?*
- Co to znamená, že poznání Hospodinovy slávy naplní mou zemi?
- Jak může mít každý muž, žena a dítě v mé zemi příležitost být zachráněno a přijít k poznání pravdy?

¹ Pozn. překl.: V originále je věta nedokončená, slovo „fajn“ se však zřejmě hodí...

- Jak mohu přispět k tomu, aby evangelium pronikalo do každé části společnosti v mé zemi?

I. STRATEGIE ČINĚNÍ UČEDNÍKŮ Z CELÉ ZEMĚ (DAWN)

Tato lekce je zpracována podle knihy Jima Montgomeryho *DAWN 2000: 7 Million Churches To Go* (Úsvit 2000: Zbývá ještě 7 milionů sborů). Je to jednoduchá strategie či plán, jak naplnit jakoukoli geografickou oblast sbory. Kniha obsahuje praktické kroky k uskutečnění toho, co Montgomery nazývá „činění učedníků z celé země“ – DAWN.¹ Strategie činění učedníků z celé země pomáhá skupinám sborů nebo denominacím rozšiřovat svá hnutí zakládání sborů prostřednictvím tzv. synergie vyplývající z mezidenominační účasti a spolupráce, kdy vedoucí sdílí své cíle a výsledky a povzbuzují a podporují jeden druhého, aby se šířilo evangelium v jejich zemi. Každá skupina si udržuje svou identitu, ale všechny spolupracují na Božím království a naplňují zemi sbory!

Obrázek 17.1 Růst církve na Filipínách od r. 1970 do r. 2000

Například v 70. letech stanovili představitelé denominací na Filipínách společný cíl založit padesát tisíc sborů za dvacet pět let (do roku 2000). Graf v této lekci naznačuje, že zpočátku byl růst vytrvalý, ale nepříliš dramatický. Jak ale církev roste, „pole ke žni“ se postupně stává „dělníky-ženci“, takže práce se díky rostoucímu počtu lidí zrychluje. V roce 1998 dosáhli cíle a všechno nasvědčuje tomu, že když dnes čtete tyto řádky, stále ještě jsou v cíli! Od okamžiku, kdy se strategie činění učedníků z celé země (DAWN) zrodila na Filipínách, úspěšně se uskutečnila i v mnoha dalších zemích včetně Guatemaly, Salvadoru, Ghany, Zimbabwe a Indie. Ve všech těchto případech dramaticky vzrostl počet sborů. Iniciativy DAWN jsou také v plném proudu v evropských zemích, které jsou obecně považovány za nereagující na evangelium. Navzdory tomu strategie činění učedníků z celé země pomohla vůdcům v Norsku, Anglii, Dánsku a Belgii, aby se zvýšilo jejich úsilí zakládat sbory.

¹ Anglicky „Discipling a Whole Nation“ – odtud zkratka DAWN (pozn. překl.).

II. PODMÍNKY PRO STRATEGII ČINĚNÍ UČEDNÍKŮ Z CELÉ ZEMĚ

To, že strategie činění učedníků z celé země (DAWN) je tak užitečná, působí skutečnost, že používá existující hnutí, která již šíří evangelium, a *podniká konkrétní kroky, jak přejít od vize ke skutečnosti*. Je to nástroj k usměrnění již existující duchovní činnosti. Aby strategie DAWN byla účinná, musí v zemi být zjevné určité známky Boží činnosti. Tyto předpoklady jsou:

A. Již existující hnutí

K evangelizaci a zakládání sborů již musí docházet. To je známka, že Duch Boží působí, přivádí lidi k sobě a povolává svůj lid do služby. Tato malá hnutí jsou od sebe častokrát oddělena. Spojením v rámci strategie činění učedníků z celé země dojde k synergii a potenciál těchto malých snah se může využít k zasažení celé země pro Krista. Bez těchto malých hnutí by úkol zasáhnout celou zemi byl jako snaha přemístit horu lopatou.

B. Jednota v těle Kristově

V těle Kristově musí být dostatečná jednota, aby se vůdcové scházeli a navzájem povzbuzovali k dosažení svých cílů, a nesnažili se jeden druhému práci bořit (J 17:21).

C. Přístupné pole ke žni

Strategie DAWN funguje nejlépe tam, kde je zralé pole a kde jsou lidé vůči evangelium přístupní. Tato strategie pomáhá k rychlému násobení sborů, aby se zralá žně sklídila a nenechala shnit.

Duchovní hnutí v zemi lze přirovnat k bujným koním na poli. Strategie DAWN je jako sedla a uzdy, která koně nutí jet směrem, kterým chtějí jejich jezdci. Jezdci pak mohou spoutat a využít veškerou sílu a energii svých koní a jet stejným směrem. Podobně křesťanští vedoucí mohou využít duchovní hnutí Kristova těla ve svých zemích a usměrnit je k šíření evangelia prostřednictvím saturačního zakládání sborů.

III. DVANÁCT SLOŽEK STRATEGIE DAWN

Kristus buduje svou církev skrze oddanost, modlitbu a úsilí svého lidu. Aby vedoucí pracovníci denominací a skupin sborů dali tomuto potenciálu dali sedlo a uzdu strategie DAWN, měli by využít následujících 12 složek ke stanovení a dosažení cílů v oblasti zakládání sborů. Každá denominace si přitom stanovuje své cíle a strategie zakládání sborů, z nichž každá je jedním kouskem v záměru, který je společný ostatním denominacím v duchu jednoty, aby daná země byla naplněna živými sbory.

A. Neustále předávejte vizi týkající se šíření evangelia

Věřícím je potřeba neustále připomínat Boží záměry pro jeho lid a svět. To zahrnuje sdílení vize naplnění vesnic, měst a oblastí – celých národů – shromážděními věřících, kteří hoří pro Krista. Lidé, kteří předávají vizi, jsou obdarováni Bohem, aby tuto vizi sdíleli na všech úrovních vedení církve – od místních sborů po denominace.

Předávání vize by se však mělo soustředit na základní úroveň – místní sbory a skupiny místních sborů. Když se vize uchytí na těchto úrovních, dostane se i k denominačním vůdcům. Když máte velké sny a vidíte velké vize, nutí vás to vytrvale pracovat na jejich uskutečnění. Jeden představitel denominace měl velkou touhu vidět naplnění celé své provincie sbory. Výsledkem bylo založení stovek sborů a tisíce obrácených, kteří se stali učedníky. Naproti tomu jiný denominační představitel řekl: „Už teď jsme největší denominace. Nepotřebujeme růst.“ Výsledkem byl velmi pomalý růst. A jeho denominace už není největší.

B. Připravte a používejte dobrou informační základnu

Součástí strategie DAWN jsou průzkumy pole ke žni a dělníků v různých oblastech, městech, čtvrtích a mezi různými skupinami lidí, takže výsledkem bude celostátní průzkumný projekt. Evangelium šíří ti, kdo mají nejen velkou vizi, ale také chápou realitu jejího naplňování. Chápou, že způsobem uskutečnění jejich snů není sentimentální a citové fantazírování, nýbrž konkrétní porozumění jejich situaci.

Ti, kdo studují své prostředí, vidí, kdo reaguje na evangelium a jak tyto lidi nejlépe oslovit. Sledují své vlastní zdroje, aby viděli jak jsou velké, jak rychle rostou, které metody jsou účinné či neúčinné atd. Pozorují i jiné rostoucí sbory a denominace, aby našli dobré nápady pro vlastní programy. Průzkum je důležitým nástrojem pro šíření evangelia.

Dostatečný průzkum pro strategii DAWN obsahuje:

- počet denominací v zemi
- počet místních sborů jednotlivých denominací a počet členů a/nebo průměrnou návštěvnost sborů
- průměrné procento ročního přírůstku u každé denominace
- metody používané různými skupinami, které vedou k největšímu růstu
- procento sborů v celé populaci a v každé (národnostní) podskupině
- faktory prostředí, jako jsou historie, ekonomie, náboženství, kultura, politika, přírodní katastrofy a další společenské síly, které naznačují relativní přístupnost populace, a metody a témata, která nejpravděpodobněji povedou k přijetí evangelia

Analýza výsledků průzkumu a jejich významu pro šíření evangelia v dané zemi se obvykle prezentuje během porad a celostátního kongresu (body G, J a K).

C. Spoléhejte na modlitbu

Když sbory plánují růst, jsou někdy obviňovány z toho, že jejich zájem o počty je větší než touha po působení Ducha svatého. Avšak *žádný významný růst* v církvi nenastane, pokud není podporován modlitbou. Když se církev modlí, Duch svatý jedná. Výsledný nárůst množství členů a nových sborů je pak dobrý a líbí se Bohu. Více informací viz Modlitba, Lekce 10, „Mobilizace k modlitbám za hnutí zakládání sborů“.

D. Stanovte podnětné, realistické a měřitelné cíle

Podnětné cíle jsou výzvou a mobilizují lidi. Na výzvu se budou chtít připojit i obyčejní lidé. Je vzrušující pracovat na uskutečnění hodnotného a podnětného cíle. V rámci strategie DAWN si každá evangelikální denominace, misijní společnost či jiná skupina stanovuje vlastní cíle, pokud jde o počet sborů, které by se měly do určitého data založit, a uskutečňuje plány k jejich dosažení. Tyto cíle se často sdílejí na celostátním kongresu a jejich souhrn tvoří „celonárodní cíl“, k němuž se zástupci na celostátním kongresu kolektivně zaváží.

Realistické cíle jsou stanoveny tak, aby lidi neodradily. Cíle, které nejsou založeny na současných faktech z hlediska toho, co je možné, mohou být horší než žádné cíle. Stanovte cíle, které jsou dost velké, aby byly výzvou, ale dostatečně realistické, abyste se vyvarovali odrazení.

Měřitelné cíle lidem umožňují, aby se radovali z jejich dosažení. Konkrétní počty a konkrétní data pomáhají lidem v zapojení.

Je důležité hledat Boha a stanovovat *cíle podnětné* – ne jen snadno dosažitelné. Cíle stanovené pod vedením Ducha znamenají „*spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jisti tím, co nevidíme*“ (Žd 11:1). Jinými slovy stanovování cílů u křesťana je skutek víry, bez níž „*není možné zalíbit se Bohu*“ (Žd 11:6).

Ve Střední Americe stanovovali vedoucí pracovníci cíle pro jejich činění učedníků z celé země. Jeden z nich ale cítil, že jsou příliš snadné. Řekl: „Tohleto bychom dokázali v těle!“ Žádal, aby se stanovily vyšší, náročnější cíle, které by vyžadovaly nejen lidské úsilí, ale také Boží moc. Ujistěte se, že vaše cíle nejsou tak fantastické, aby lidi odradily, pokud jich nedosáhnou, ale stejně důležité je, že stanovíte cíle, které můžete uskutečnit jen s Boží pomocí, aby Bohu připadla veškerá sláva!

E. Podporujte přivlastnění cílů

V procesu stanovování cílů je důležité *dosáhnout vlastnictví cílů*. V rámci jednoho velkého denominačního programu se dali dohromady zahraniční misionáři a stanovili desetiletý cíl. Měli pak velké těžkosti přimět církev, aby pracovala na jeho realizaci.

V jiném programu však mohl každý říct, jak by cíl měl vypadat. Přeli se mezi sebou a potýkali, dokud nebyli všichni přesvědčeni, že našli ten správný cíl. A protože nyní tento cíl každý „vlastnil a přijal za svůj“, všichni usilovně pracovali na jeho dosažení. To je velmi důležitý krok v úspěšném růstovém programu a přehlédnout ho lze jen za velmi vysokou cenu.

F. Připravujte členy

Nepostradatelnou součástí každého významného programu růstu je příprava. Biblickou strategií je připravovat svaté k dílu služby (Ef 4:11-12). V úspěšných denominacích jsou členové školeni pro každou oblast rozvoje a evangelizace církve. Patří sem výcvik na zakládání sborů, pastýřská péče o sbory, zakládání a vedení buněčných skupin, vedení vyučování nedělní školy, mládežnická služba, příprava k evangelizaci a učednictví, modlitební skupiny, výkonné vedení, komunikace apod.

Vzdělávání se poskytuje v každé situaci od biblických škol a seminářů po krátkodobé kurzy a distanční teologické vzdělání (TEE, Theological Education by Extension). K růstu a množení církve nebude docházet bez účinného výcviku.

G. Pořádejte regionální porady

Regionální porady jsou prostředkem ke shromáždění křesťanských vedoucích pracovníků, aby měli příležitost navzájem se poznat, modlit se jeden za druhého a přemýšlet o faktech z výsledků průzkumu a jejich dopadech na šíření evangelia v jejich regionu. Porady jsou také vhodným místem pro předávání vize, diskusi o potřebách a příležitostech výcviku a sdílení zdrojů a modelů zakládání sborů. Porady jsou součástí základního předávání vize a mobilizace, které pomáhají zasít a podpořit hnutí zakládání sborů.

Když se vůdcové scházejí, odkládají své církevní a denominační rozdíly a diskutují o šíření evangelia, Bůh dělá velké věci, neboť se „roznecují v lásce a dobrých skutcích“ (Žd 10:25).

H. Vytvořte celostátní výbor

V určitém bodě realizace strategie DAWN bude nutné utvořit celostátní výbor, aby hnutí zakládání sborů zůstalo živé. Celostátní výbor dohlíží na tyto oblasti:

- neustálé shromažďování dat prostřednictvím trvalého celostátního průzkumného týmu,
- publikování zpráv o růstu a podnětných stránkách programu každé denominace,
- semináře a porady s denominačními představiteli a pastory v různých regionech,
- plánování celostátních kongresů, kde se bude hodnotit dosavadní postup a kde se budou připravovat nové plány a cíle pro budoucnost.

V zemích, kde se úspěšně realizují strategie činnosti učedníků z celé země, je celostátní výbor složen ze zástupců různých evangelikálních denominací a někdy i zahraničních misionářů.

I. Získávejte finanční prostředky

Denominace vytvářející silné a nové programy růstu jsou nuceny zhodnotit celou svou finanční strukturu. Potřebují vyhodnotit, jak utrácejí peníze. Často lze peníze přesměrovat z méně důležitých předmětů na podnětné evangelizační úsilí. V oblasti spravování financí je zapotřebí dobré učení a tvořivé plánování (více informací o tomto důležitém předmětu naleznete ve Správcovství, lekce 2, „Spravování peněz“ v příručce č. 4). Silný růst vyžaduje obětavé dávání na Boží dílo.

J. Uspořádejte celostátní kongres

Klíčovou událostí strategie DAWN je celostátní kongres, kde se shromáždí všichni přední představitelé všech denominací a paracírkevních organizací spolu s předními pastory, aby zvážili činnosti učedníků z celého jejich národa a diskutovali o výsledcích a rozbořech průzkumného projektu. Na kongresu může být od padesáti po tisíc pět set delegátů ze všech evangelikálních denominací, kteří se sejdou v jednotě a oddanosti dlouhodobé strategii práce ke stejnému cíli. Takový velký kongres se musí konat, aby představil myšlenku činnosti učedníků z celé země (DAWN), motivoval velkou skupinu lidí a navodil ducha nadšení a jednoty.

Pro načasování kongresu je velmi důležité mít duchovní rozeznání. Velkou důležitost totiž má, aby se kongresu zúčastnili delegáti ze všech evangelikálních proudů v zemi. Proto je nutné počkat, až bude jednota církve taková, že to bude uskutečnitelné. Například ve Finsku to trvalo osm let.

K. Navazujte na kongres

Po kongresu se musí rozvinout další práce. Vůdci musí zjistit, jaké kroky je nutné podniknout (např. přípravu a vyučování, mobilizování sborů, získávání zakladatelů) a uskutečnit je. Pak musí najít lidi, kteří zasvětili svou službu úsilí o saturační zakládání sborů.

L. Přehodnocujte vývoj a tvořte nové plány

Je zapotřebí, aby denominace a paracírkevní organizace (a na celostátní úrovni následující kongres DAWN) periodicky hodnotily pokrok v dosahování cílů. Celostátní výbor může zveřejňovat dosavadní vývoj ve své pravidelné publikaci. To pomáhá, aby lidé měli před očima cíle a vizi.

Denominace, které za sebou mají úspěšné růstové programy, si budou velmi pravděpodobně dál stanovovat nové cíle. Jedna denominace si stanovuje cíle a uskutečňuje pravidelné růstové programy po dvacet let. Když se jeden program uzavře, vůdcové se setkají k oslavě a chválám. A tehdy také stanovují nové cíle a zahajují nové programy.

Neustálé utváření nových plánů pro další růst, evangelizaci a zakládání sborů se stávají spíše pravidelnou součástí života než aktivitou, kterou se církve zabývá jen jednou za čas. Pravidelné hodnocení růstu, provádění nezbytných změn a vstrojování nových pracovníků se stává dynamickou stránkou jejího života.

ZÁVĚR

Duchovní hnutí, které má šířit evangelium, je jako energický a temperamentní kůň. Strategie DAWN je jako sedlo a uzda, které jezdci umožňují vést koně správným směrem. Strategie činění učedníků z celé země vyžaduje, aby lidé ve víře plánovali duchovní dění ve svém národě. Bůh nás nepochopitelně zahrnul jako své partnery do velkého úkolu šíření evangelia — *naplňování národů sbory!* Stanovujme si tedy cíle k Boží slávě a dívejme se, jak Bůh působí v naší službě na jeho díle!

OTÁZKY K ZAMYŠLENÍ, OPAKOVÁNÍ A APLIKACI

1. Kde jsou známky duchovního hnutí, které je jako kůň, jenž potřebuje uzdu a sedlo?
2. Jak je vaše oblast připravená na strategii činění učedníků z celé země? Které okolnosti a zdroje jsou nejsilnější ve vašem prostředí? (uved'te je podle pořadí důležitosti)

AKČNÍ PLÁN

1. Přemýšlejte o jiných lidech, kteří by předávali vizi činění učedníků z celé země. Napište si jejich jména, modlete se za ně a pak je vyhledejte. Podělte se s nimi o vizi saturačního zakládání sborů a pak je nechte, aby si přečetli tuto lekci.
2. Prostudujte si deset kroků strategie činění učedníků z celé země (DAWN). U kterých bude jejich uskutečnění ve vašich sborech nejnanejděší? Prostudujte si je, modlete se za ně a připravte program na začlenění těchto myšlenek.

LITERATURA

Montgomery, J. H. *DAWN 2000: 7 Million Churches To Go*. Pasadena, CA: William Carey Library, 1989

Montgomery, J. H., McGavran, D. A. *The Discipling Of A Nation* Colorado Springs, CO: Dawn Ministries, 1992

Montgomery, J. H. *Then The End Will Come*. Pasadena, CA: William Carey Library, 1997

Wingerd, R. *DAWN Research Handbook*. Colorado Springs, CO: Dawn Ministries, 1992